

Spis treści:

strona:

1.	Wstęp.....	3
2.	Obowiązki wynikające z przepisów prawnych	5
3.	Podstawowe informacje charakteryzujące obszar, dla którego jest sporządzony plan gospodarki odpadami.....	13
3.1.	Położenie geograficzne obszaru, dla którego jest sporządzony plan gospodarki odpadami.....	13
3.2.	Sytuacja demograficzna i gospodarcza.....	14
4.	Charakterystyka odpadów oraz analiza stanu gospodarki odpadami w Gminie.....	18
4.1.	Odpady komunalne	18
4.1.1.	<i>Rodzaje, źródła powstawania, ilość i jakość wytwarzanych odpadów komunalnych.....</i>	<i>18</i>
4.1.2.	<i>Odpady ulegające biodegradacji.....</i>	<i>23</i>
4.1.3.	<i>System gospodarowania odpadami komunalnymi.....</i>	<i>25</i>
4.1.4.	<i>Istniejące instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych ...</i>	<i>29</i>
4.1.5.	<i>Identyfikacja problemów w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi</i>	<i>32</i>
4.2.	Odpady niebezpieczne	36
4.2.1.	<i>Odpady zawierające PCB.....</i>	<i>36</i>
4.2.2.	<i>Oleje odpadowe</i>	<i>36</i>
4.2.3.	<i>Zużyte baterie i akumulatory</i>	<i>37</i>
4.2.4.	<i>Odpady medyczne i weterynaryjne</i>	<i>38</i>
4.2.5.	<i>Pojazdy wycofane z eksploatacji</i>	<i>39</i>
4.2.6.	<i>Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny.....</i>	<i>39</i>
4.2.7.	<i>Odpady zawierające azbest</i>	<i>40</i>
4.2.8.	<i>Przeterminowane pestycydy</i>	<i>40</i>
4.2.9.	<i>Odpady materiałów wybuchowych</i>	<i>40</i>
4.3.	Pozostałe odpady	41
4.3.1.	<i>Zużyte opony.....</i>	<i>41</i>
4.3.2.	<i>Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej.....</i>	<i>41</i>
4.3.3.	<i>Komunalne osady ściekowe</i>	<i>42</i>
4.3.4.	<i>Odpady opakowaniowe.....</i>	<i>43</i>
4.3.5.	<i>Inne odpady</i>	<i>44</i>
5.	Prognozowane zmiany oraz cele do osiągnięcia w gospodarce odpadami.....	46
5.1.	Odpady komunalne	46
5.1.1.	<i>Ilość oraz system gospodarowania odpadami komunalnymi</i>	<i>46</i>
5.1.2.	<i>Odpady ulegające biodegradacji.....</i>	<i>50</i>
5.2.	Odpady niebezpieczne	52
5.2.1.	<i>Odpady zawierające PCB.....</i>	<i>53</i>
5.2.2.	<i>Oleje odpadowe</i>	<i>53</i>
5.2.3.	<i>Zużyte baterie i akumulatory</i>	<i>54</i>
5.2.4.	<i>Odpady medyczne i weterynaryjne</i>	<i>55</i>
5.2.5.	<i>Pojazdy wycofane z eksploatacji</i>	<i>56</i>
5.2.6.	<i>Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny.....</i>	<i>56</i>
5.2.7.	<i>Odpady zawierające azbest</i>	<i>58</i>

5.2.8.	<i>Przeterminowane pestycydy</i>	58
5.2.9.	<i>Odpady materiałów wybuchowych</i>	59
5.3.	Pozostałe odpady	59
5.3.1.	<i>Zużyte opony</i>	59
5.3.2.	<i>Odpady z budów, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej</i>	60
5.3.3.	<i>Komunalne osady ściekowe</i>	61
5.3.4.	<i>Odpady opakowaniowe</i>	61
5.3.5.	<i>Inne odpady</i>	63
6.	Instalacje w gospodarce odpadami na terenie Gminy	64
6.1.	Składowiska odpadów	65
6.2.	Instalacje do odzysku odpadów	67
6.3.	Instalacje do unieszkodliwiania odpadów	68
7.	Zadania do realizacji w gospodarce odpadami w Gminie	71
7.1.	Odpady komunalne, w tym odpady ulegające biodegradacji	71
7.2.	Odpady niebezpieczne	74
7.3.	Pozostałe odpady	77
7.4.	Instalacje w gospodarce odpadami na terenie Gminy	78
8.	Harmonogram i sposób finansowania realizacji zadań	80
8.1.	Odpady komunalne	80
8.2.	Odpady niebezpieczne	81
8.3.	Pozostałe odpady	83
8.4.	Instalacje w gospodarce odpadami na terenie Gminy	84
9.	Monitoring oceny i wdrażania planu gospodarki odpadami	88
10.	Wnioski z analizy oddziaływania planu na środowisko	92
11.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	96

1. WSTĘP

Pierwszy Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Czechowice – Dziedzice opracowany został w 2004 roku przez Beskidzki Fundusz Ekorozwoju S.A. z siedzibą w Bielsku Białej, w życie wprowadzony został uchwałą Rady Miejskiej w Czechowicach - Dziedzicach nr XXVII/312/04 z dnia 4 października 2004 roku.

Pierwsze sprawozdanie z realizacji Gminnego Planu Gospodarki Opadami, zostało opracowane przez firmę WERONA Sp. z o.o. na zlecenie Gminy Czechowice-Dziedzice w celu określenia postępu w osiąganiu wyznaczonych celów, poprzez realizację poszczególnych zadań wynikających z Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Czechowice – Dziedzice. Sprawozdanie z PGO opracowane zostało w 2007 roku, a obejmowało stan realizacji zadań na dzień 31.12.2006 roku.

Na podstawie analizy gospodarki odpadami w Gminie Czechowice – Dziedzice, w sprawozdaniu z PGO wyciągnięto następujące wnioski:

- Gmina Czechowice –Dziedzice powoli, ale systematycznie realizuje zadania nałożone w PGO, utrudnienia w realizacji zadania (zadanie częściowo zrealizowane) lub nawet brak realizacji zadania wynikają z jednej strony z braku dostatecznych środków finansowych na realizację zadania, a z drugiej strony z braku zaplecza administracyjno-biurowego,
- niektóre zadania do realizacji nałożone w PGO leżą poza kompetencjami Gminy – Gmina nie ma wpływu na ich realizację i nie ma możliwości egzekwowania zrealizowania zadania, w związku z powyższym widzi się konieczność aktualizacji obowiązującego PGO,
- częste zmiany przepisów od momentu uchwalenia PGO oraz aktualizacja planów wyższego rzędu (KPGO), przemawiają za przeprowadzeniem aktualizacji obowiązującego planu,
- podmioty gospodarcze (zarówno wytwórcy odpadów, zbierający odpady, administratorzy składowisk, itd.) nie zawsze wywiązują się ze swoich obowiązków, przynajmniej w dokładnej i pełnej sprawozdawczości narzuconej przepisami szczególnymi – może to wynikać bądź z niedopatrzenia, bądź z niewiedzy, bądź braku skrupulatności w dokumentowaniu prowadzonej działalności,
- zmienna sytuacja gospodarcza powoduje częste zmiany również u poszczególnych przedsiębiorców, stanowi to również duże utrudnienie podczas analizy danych – powstają nowe firmy, istniejące firmy zmieniają lub rozszerzają profil działalności, inne ulegają likwidacji,
- dostępne dane (wojewódzki system odpadowy, dane statystyczne, informacje przekazywane przez zakłady i jednostki) są niepełne, a nawet odmienne, mimo, że dotyczą tych samych zagadnień (np. podana przez firmy zbierające odpady ilość zebranych odpadów i wywiezionych na składowiska jest inna niż ilość odpadów podawana przez administratora składowiska, jakie zostały przyjęte).

W celu dostosowania zadań określonych w PGO z 2004 roku do rzeczywistych uwarunkowań i możliwości zarówno technicznych, organizacyjnych, ekonomicznych oraz kompetencyjnych Gminy, jak również w związku ze zmianami w przepisach prawnych, przystąpiono w 2007 roku do aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Czechowice – Dziedzice.

Niniejszy dokument analizuje przede wszystkim gospodarkę odpadami komunalnymi na terenie Gminy Czechowice – Dziedzice (odpady komunalne pochodzące od mieszkańców Gminy).

Do niniejszego dokumentu dołączono krótkie, wybiórcze informacje odnośnie obowiązujących przepisów prawnych, dla uwypuklenia narzuconego ustawami sposobu postępowania z odpadami, w tym koniecznych do osiągnięcia poziomów odzysku i recyklingu.

Analiza obecnego stanu gospodarki odpadami w Gminie Czechowice – Dziedzice pozwoliła na zidentyfikowanie wielu problemów uwarunkowanych między innymi mentalnością i świadomością ekologiczną mieszkańców Gminy, uwarunkowanych sytuacją ekonomiczną zarówno mieszkańców Gminy jak i samej Gminy, uwarunkowanych możliwościami organizacyjnymi i technicznymi (Punkt 3.1.5. „*Identyfikacja problemów w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi*”).

Na podstawie obecnego stanu gospodarki odpadami w Gminie Czechowice – Dziedzice oraz na podstawie oszacowanej prognozy zmian, ustalone zostały cele do osiągnięcia w gospodarce odpadami. Dla osiągnięcia ustalonych celów wyznaczone zostały zadania do realizacji. Zadania do realizacji na terenie Gminy wyznaczone zostały przy ścisłej współpracy i wspólnych uzgodnieniach z firmami zajmującymi się odbieraniem odpadów komunalnych od mieszkańców Gminy oraz z Urzędem Miejskim. W ten sposób wypracowano kompromis pomiędzy wymaganiami i obowiązkami wynikającymi z przepisów prawnych, a realną możliwością wprowadzenia tych wymagań w życie.

2. OBOWIĄZKI WYNIKAJĄCE Z PRZEPISÓW PRAWNYCH

Ustawa dnia 27 kwietnia 2001 roku o odpadach (tekst jednolity w Dz. U. z 2007 roku Nr 39, poz. 251 z późniejszymi zmianami)

Ustawa określa zasady postępowania z odpadami w sposób zapewniający ochronę życia i zdrowia ludzi oraz ochronę środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, a w szczególności zasady zapobiegania powstawaniu odpadów lub ograniczania ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko, a także odzysku lub unieszkodliwiania odpadów.

Posiadacz jest obowiązany do pozbywania się substancji lub przedmiotów niespełniających wymagań technicznych.

Posiadacz odpadów jest obowiązany do postępowania z odpadami w sposób zgodny z zasadami gospodarowania odpadami, wymaganiami ochrony środowiska oraz planami gospodarki odpadami. Posiadacz odpadów jest obowiązany w pierwszej kolejności do poddania ich odzyskowi, a jeżeli z przyczyn technologicznych jest on niemożliwy lub nie jest uzasadniony z przyczyn ekologicznych lub ekonomicznych, to odpady te należy unieszkodliwiać w sposób zgodny z wymaganiami ochrony środowiska oraz planami gospodarki odpadami.

Odpady powinny być zbierane w sposób selektywny. Podmiot prowadzący działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych jest obowiązany do selektywnego odbierania odpadów oraz ograniczania ilości odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania.

Unieszkodliwianiu poddaje się te odpady, z których uprzednio wysegregowano odpady nadające się do odzysku. Zabrania się odzysku lub unieszkodliwiania odpadów poza instalacjami lub urządzeniami spełniającymi określone wymagania.

Dla osiągnięcia celów założonych w polityce ekologicznej państwa oraz realizacji zasad:

- zapobiegania powstawaniu odpadów lub ograniczania ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko przy wytwarzaniu produktów, podczas i po zakończeniu ich użytkowania,
 - zapewniania zgodnego z zasadami ochrony środowiska odzysku, jeżeli nie udało się zapobiec powstawaniu odpadów,
 - zapewniania zgodnego z zasadami ochrony środowiska unieszkodliwiania odpadów, których powstaniu nie udało się zapobiec lub których nie udało się poddać odzyskowi,
- a także stworzenia w kraju zintegrowanej i wystarczającej sieci instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów, spełniających wymagania określone w przepisach o ochronie środowiska, opracowywane są plany gospodarki odpadami.

Zgodnie z art. 14 ust. 2 ustawy o odpadach plan gospodarki odpadami określa:

- 1) opis aktualnego stanu gospodarki odpadami, zawierający informacje dotyczące:
 - a) rodzaju, ilości i źródła pochodzenia odpadów, które mają być poddane procesom odzysku lub unieszkodliwiania,
 - b) wyszczególnienia posiadaczy odpadów prowadzących działalność w zakresie zbierania, odzysku lub unieszkodliwiania odpadów,
 - c) rozmieszczenia istniejących instalacji do zbierania, odzysku lub unieszkodliwiania odpadów,
 - d) identyfikacji problemów w zakresie gospodarowania odpadami;
- 2) cele w zakresie gospodarki odpadami z podaniem terminów ich osiągnięcia;
- 3) prognozowane zmiany w zakresie wytwarzania i gospodarowania odpadami;

- 4) zadania, których realizacja zapewni poprawę sytuacji w zakresie gospodarowania odpadami;
- 5) rodzaj przedsięwzięć i harmonogram ich realizacji;
- 6) instrumenty finansowe służące realizacji celów w zakresie gospodarki odpadami, zawierające następujące elementy:
 - a) wskazanie źródeł finansowania planowanych działań,
 - b) harmonogram rzeczowo-finansowy planowanych działań zmierzających do zapobiegania powstawaniu odpadów lub ograniczania ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko oraz prawidłowego gospodarowania nimi, w tym ograniczenia ilości odpadów ulegających biodegradacji zawartych w odpadach komunalnych kierowanych na składowiska;
- 7) system gospodarowania odpadami;
- 8) system monitoringu i sposób oceny realizacji celów w zakresie gospodarki odpadami.

Zgodnie z art. 14 ust. 7 i 12a ustawy o odpadach projekty planów gminnych podlegają zaopiniowaniu przez zarząd województwa, zarząd powiatu oraz właściwego dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej.

Z realizacji planu gospodarki odpadami, organ wykonawczy gminy przygotowuje sprawozdanie, obejmujące okres dwóch lat kalendarzowych. Sprawozdanie z realizacji planu gospodarki odpadami organ wykonawczy gminy przedkłada radzie gminy i zarządowi powiatu w terminie do dnia 31 marca po upływie okresu sprawozdawczego. Plany gospodarki odpadami podlegają aktualizacji nie rzadziej niż co 4 lata.

Plany gospodarki odpadami powinny być opracowywane zgodnie z polityką ekologiczną państwa. Gminny plan gospodarki odpadami powinien być zgodny z powiatowym planem gospodarki odpadami.

Gminny plan gospodarki odpadami obejmuje odpady komunalne powstające na obszarze danej gminy oraz przywożone na jej obszar z uwzględnieniem odpadów komunalnych ulegających biodegradacji oraz odpadów niebezpiecznych zawartych w odpadach komunalnych.

Przedsięwzięcia związane z unieszkodliwianiem odpadów mogą być realizowane z udziałem środków z funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, o ile przedsięwzięcia te zostały ujęte w planie gospodarki odpadami.

Pierwszy Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Czechowice – Dziedzice opracowany został w 2004 roku przez Beskidzki Fundusz Ekorozwoju S.A. z siedzibą w Bielsku Białej, w życie wprowadzony został uchwałą Rady Miejskiej w Czechowicach - Dziedzicach nr XXVII/312/04 z dnia 4 października 2004 roku.

Pierwsze sprawozdanie z realizacji w/w planu opracowane zostało w kwietniu 2007 roku.

Zadania samorządu terytorialnego w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi:

Do obowiązkowych zadań własnych gmin w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi należy:

- 1) zapewnianie objęcia wszystkich mieszkańców gminy zorganizowanym systemem odbierania wszystkich rodzajów odpadów komunalnych;
- 2) zapewnianie warunków funkcjonowania systemu selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych, aby było możliwe:
 - a) ograniczenie składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji,
 - b) wydzielanie odpadów niebezpiecznych z odpadów komunalnych,
 - c) osiągnięcie poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych;
- 3) zapewnianie budowy, utrzymania i eksploatacji własnych lub wspólnych z innymi gminami lub przedsiębiorcami instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odp-

- dów komunalnych albo zapewnienie warunków do budowy, utrzymania i eksploatacji instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych przez przedsiębiorców;
- 4) zapewnianie warunków ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania:
- a) do dnia 31 grudnia 2010 roku - do nie więcej niż 75% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji,
 - b) do dnia 31 grudnia 2013 roku - do nie więcej niż 50% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji,
 - c) do dnia 31 grudnia 2020 roku - do nie więcej niż 35% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji
- w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 roku.

Prowadzący działalność w zakresie transportu odpadów komunalnych jest obowiązany dostarczyć je do miejsc odzysku lub unieszkodliwiania wskazanych w zezwoleniu na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów od właścicieli nieruchomości, o którym mowa w art.7 ust.1 pkt.1 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Wójt, burmistrz lub prezydent miasta, w drodze decyzji, nakazuje posiadaczowi odpadów usunięcie odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania lub magazynowania, wskazując sposób wykonania tej decyzji. Decyzja taka wydawana jest z urzędu.

Obowiązek prowadzenia ewidencji odpadów, nie dotyczy wytwórców odpadów komunalnych. Obowiązek prowadzenia ewidencji odpadów nie dotyczy osób fizycznych i jednostek organizacyjnych, niebędących przedsiębiorcami, które wykorzystują odpady na własne potrzeby.

Stwierdzając naruszenie przez gminną jednostkę organizacyjną lub przedsiębiorcę, o którym mowa w art.7 ust.1 pkt.1 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, obowiązku w zakresie ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania, wojewódzki inspektor ochrony środowiska nakłada na podmiot do tego obowiązany, w drodze decyzji, opłatę sankcyjną w wysokości od 40 tysięcy do 200 tysięcy złotych, ustalając wysokość opłaty w zależności od stopnia niewykonania obowiązku. Stwierdzając naruszenie przez podmiot, jw., obowiązku zorganizowania systemu selektywnego zbierania odpadów, wojewódzki inspektor ochrony środowiska nakłada na podmiot do tego obowiązany, w drodze decyzji, opłatę sankcyjną w wysokości od 10 tysięcy do 40 tysięcy złotych.

Ustawa z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminie (tekst jednolity w Dz. U. z 2005 roku Nr 236, poz. 2008 z późniejszymi zmianami)

Ustawa określa zadania gminy oraz obowiązki właścicieli nieruchomości dotyczące utrzymania czystości i porządku, a także warunki udzielania zezwoleń podmiotom świadczącym usługi w zakresie objętym regulacją ustawy.

Zadania gminy

Utrzymanie czystości i porządku w gminach należy do obowiązkowych zadań własnych gminy.

Gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności:

- 1) tworzą warunki do wykonywania prac związanych z utrzymaniem czystości i porządku na terenie gminy lub zapewniają wykonanie tych prac przez tworzenie odpowiednich jednostek organizacyjnych;

- 2) zapewniają budowę, utrzymanie i eksploatację własnych lub wspólnych z innymi gminami:
 - stacji zlewnych, w przypadku, gdy podłączenie wszystkich nieruchomości do sieci kanalizacyjnej jest niemożliwe lub powoduje nadmierne koszty,
 - instalacji i urządzeń do zbierania, transportu i unieszkodliwiania zwłok zwierzęcych lub ich części,
- 3) zapobiegają zanieczyszczaniu ulic, placów i terenów otwartych, w szczególności przez: zbieranie i pozbywanie się błota, śniegu, lodu oraz innych zanieczyszczeń uprzątniętych z chodników przez właścicieli nieruchomości oraz odpadów zgromadzonych w przeznaczonych do tego celu urządzeniach ustawionych na chodniku;
- 4) udostępniają mieszkańcom na stronie internetowej oraz w sposób zwyczajowo przyjęty informację o znajdujących się na terenie gminy zbierających zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny pochodzący z gospodarstw domowych, o których mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005 roku o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym,
- 5) zapewniają zbieranie, transport i unieszkodliwianie zwłok bezdomnych zwierząt lub ich części oraz współdziałają z przedsiębiorcami podejmującymi działalność w tym zakresie;

Gminy prowadzą ewidencję:

- 1) zbiorników bezodpływowych w celu kontroli częstotliwości ich opróżniania oraz w celu opracowania planu rozwoju sieci kanalizacyjnej;
- 2) przydomowych oczyszczalni ścieków w celu kontroli częstotliwości i sposobu pozbywania się komunalnych osadów ściekowych oraz w celu opracowania planu rozwoju sieci kanalizacyjnej;
- 3) umów zawartych na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w celu kontroli wykonywania przez właścicieli nieruchomości i przedsiębiorców obowiązków wynikających z ustawy.

Art. 4 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie nakłada na gminę obowiązek uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminie, który jest aktem prawa miejscowego. Regulamin określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy dotyczące:

- prowadzenie we wskazanym zakresie selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych, w tym powstających w gospodarstwach domowych, odpadów niebezpiecznych, odpadów wielkogabarytowych i odpadów z remontów,
- rodzaju i minimalnej pojemności urządzeń przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz na drogach publicznych, warunków rozmieszczenia tych urządzeń i ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, przy uwzględnieniu:
 - średniej ilości odpadów komunalnych wytwarzanych w gospodarstwach domowych bądź w innych źródłach,
 - liczby osób korzystających z tych urządzeń,
- częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego,
- maksymalnego poziomu odpadów komunalnych ulegających biodegradacji dopuszczonych do składowania na składowiskach odpadów.

Obowiązki właścicieli nieruchomości

Właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku przez:

- wyposażenie nieruchomości w urządzenia służące do zbierania odpadów komunalnych oraz utrzymywanie tych urządzeń w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym,
- zbieranie powstałych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych zgodnie z wymaganiami określonymi w regulaminie,
- pozbywanie się zebranych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych w sposób zgodny z przepisami ustawy i przepisami odrębnymi.

Właściciele nieruchomości przy wykonywaniu obowiązku pozbywania się zebranych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych, obowiązani są do udokumentowania, w formie umowy korzystania z usług wykonywanych przez zakład będący gminną jednostką organizacyjną lub przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości lub w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych, przez okazanie takiej umowy i dowodów płacenia za takie usługi.

Obowiązki przedsiębiorcy odbierającego odpady komunalne

Przedsiębiorca ubiegający się o zezwolenie na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości powinien we wniosku dodatkowo określić:

- 1) rodzaje odpadów komunalnych odbieranych od właścicieli nieruchomości,
- 2) sposób realizacji obowiązku ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji składowanych na składowisku odpadów,

oraz udokumentować gotowość ich przyjęcia przez przedsiębiorcę prowadzącego działalność w zakresie odzysku lub unieszkodliwiania odpadów.

Przedsiębiorca ubiegający się o zezwolenie na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, obejmujące niesegregowane odpady komunalne, jest obowiązany również do odbierania wszystkich selektywnie zbieranych rodzajów odpadów komunalnych, w tym powstających w gospodarstwach domowych odpadów wielkogabarytowych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego i odpadów z remontów.

Prowadzący działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości lub opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych jest obowiązany w terminie do 15 dnia po upływie każdego miesiąca sporządzić i przekazać wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta wykaz właścicieli nieruchomości, z którymi w poprzednim miesiącu zawarł umowy na odbieranie odpadów komunalnych, opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych, oraz wykaz właścicieli nieruchomości, z którymi w poprzednim miesiącu umowy uległy rozwiązaniu lub wygasły; wykaz zawiera imię i nazwisko lub nazwę oraz adres właściciela nieruchomości oraz adres nieruchomości.

Prowadzący działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości lub opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych jest obowiązany do sporządzania i przekazywania wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta informacji dotyczącej:

- masy poszczególnych rodzajów odebranych odpadów komunalnych lub ilości i rodzaju nieczystości ciekłych z obszaru danej gminy w terminie do końca pierwszego kwartału za poprzedni rok kalendarzowy;
- sposobów zagospodarowania poszczególnych rodzajów odebranych odpadów komunalnych;

- masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji składowanych na składowisku odpadów;
- masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji nieskladowanych na składowiskach odpadów i sposobów lub sposobu ich zagospodarowania.

Ustawa z dnia 19 czerwca 1997 roku o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (tekst jednolity w Dz. U. z 2004 roku Nr 3, poz. 20 z późniejszymi zmianami)

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku – Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity w Dz. U. z 2006 roku Nr 129, poz. 902 z późniejszymi zmianami)

Ustawa określa zasady ochrony środowiska oraz warunki korzystania z jego zasobów, z uwzględnieniem wymagań zrównoważonego rozwoju.

Substancjami stwarzającymi szczególne zagrożenie dla środowiska są w szczególności: azbest i PCB. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta okresowo przedkłada wojewodzie (od 1 stycznia 2008 roku będzie marszałkowi województwa) informacje o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska.

Wójt, burmistrz lub prezydent miasta może, w drodze decyzji, nakazać osobie fizycznej, której działalność negatywnie oddziałuje na środowisko, wykonanie w określonym czasie czynności zmierzających do ograniczenia negatywnego oddziaływania na środowisko.

Ustawa z dnia 11 maja 2001 roku o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz. U. z 2001 roku Nr 63, poz. 638 z późniejszymi zmianami)

Ustawa określa wymagania, jakim muszą odpowiadać opakowania ze względu na zasady ochrony środowiska oraz sposoby postępowania z opakowaniami i odpadami opakowaniowymi, zapewniające ochronę życia i zdrowia ludzi oraz ochronę środowiska, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Jednostki handlu detalicznego są obowiązane do przyjmowania zwracanych na wymianę opakowań wielokrotnego użytku po produktach w takich opakowaniach, które znajdują się w ich ofercie handlowej.

Jednostki handlu detalicznego o powierzchni handlowej powyżej 2 000 m² są obowiązane do prowadzenia na własny koszt selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych po produktach w opakowaniach, które znajdują się w ich ofercie handlowej, według rodzajów odpadów określonych w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 roku o odpadach.

Sprzedawca środków niebezpiecznych jest obowiązany pobrać kaucję za opakowania jednostkowe tych środków w wysokości ustalonej przez ich producenta, importera lub dokonującego wewnątrzspółnotowego nabycia. Sprzedawca, jest obowiązany przyjmować od użytkowników opakowania wielokrotnego użytku i odpady opakowaniowe po środkach niebezpiecznych w celu ich przekazania producentowi, importerowi lub dokonującemu wewnątrzspółnotowego nabycia. Przyjmując opakowania wielokrotnego użytku i odpady opakowaniowe po tych środkach, sprzedawca jest obowiązany zwrócić pobraną kaucję.

Użytkownik środków niebezpiecznych jest obowiązany zwrócić sprzedawcy opakowania wielokrotnego użytku i odpady opakowaniowe po tych środkach.

Ustawa z dnia 11 maja 2001 roku o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej (tekst jednolity w Dz. U. z 2007 roku Nr 90, poz. 607)

Ustawa określa obowiązki przedsiębiorców, wprowadzających na terytorium kraju produkty w opakowaniach, których rodzaje określa załącznik nr 1 do ustawy, i produkty wymienione w załącznikach nr 2 i 3 do ustawy oraz określa zasady ustalania i pobierania opłaty produktowej i opłaty depozytowej. Przepisy ustawy stosuje się również do przedsiębiorcy, który pakuje produkty wytworzone przez innego przedsiębiorcę i wprowadza je na rynek krajowy.

Sprzedawca detaliczny akumulatora kwasowo - ołowiowego jest obowiązany przy jego sprzedaży do przyjęcia zużytego akumulatora. Sprzedawca detaliczny jest obowiązany do pobrania opłaty depozytowej, jeżeli przy sprzedaży akumulatora kwasowo - ołowiowego kupujący nie przekazał mu zużytego akumulatora.

Wójt (burmistrz, prezydent miasta) jest obowiązany do sporządzenia rocznego sprawozdania zawierającego informacje o:

- 1) rodzaju i ilości odpadów opakowaniowych zebranych przez gminę (związek gmin) lub podmiot działający w ich imieniu,
- 2) rodzaju i ilości odpadów opakowaniowych przekazanych przez gminę (związek gmin) lub podmiot działający w ich imieniu do odzysku i recyklingu,
- 3) wydatkach poniesionych na działania określone wyżej.

Ustawa z dnia 27 lipca 2001 roku o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach (Dz. U. z 2001 roku Nr 100, poz. 1085 z późniejszymi zmianami)

Posiadacze odpadów zawierających PCB obowiązani są do usunięcia z nich oraz unieszkodliwienia PCB albo, jeśli usunięcie PCB jest niemożliwe, do unieszkodliwienia tych odpadów, w terminie nie później niż do dnia 31 grudnia 2010 roku.

Zakaz składowania opon i części opon obowiązuje od dnia 1 lipca 2006 roku.

Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o substancjach zubożających warstwę ozonową (Dz. U. z 2004 roku Nr 121, poz. 1263 z późniejszymi zmianami)

Podmiot używający substancji kontrolowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest obowiązany do prowadzenia ewidencji substancji kontrolowanych oraz do przekazywania informacji zawartych w tej ewidencji raz w roku do dnia 28 lutego za rok poprzedni wyspecjalizowanej jednostce, upoważnionej przez ministra właściwego do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki.

Użytkownik urządzeń lub instalacji zawierających powyżej 3 kg czynnika chłodniczego będącego substancją kontrolowaną jest obowiązany do założenia dla każdego z nich karty obsługi technicznej i naprawy urządzenia lub instalacji, zwanej "kartą urządzenia".

Zakazuje się składowania urządzeń klimatyzacyjnych, chłodniczych lub gaśniczych zawierających substancje kontrolowane i będących odpadami oraz wszelkich urządzeń będących odpadami, zawierających substancje kontrolowane jako rozpuszczalniki, a także odpadów zawierających substancje kontrolowane, wytworzonych w procesie demontażu tych urządzeń. Podmiot prowadzący składowisko odpadów jest obowiązany odmówić przyjęcia na składowisko tych odpadów.

Ustawa z dnia 20 stycznia 2005 roku o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz. U. z 2005 roku Nr 25, poz. 202 z późniejszymi zmianami)

Ustawa określa zasady postępowania z pojazdami wycofanymi z eksploatacji w sposób zapewniający ochronę życia i zdrowia ludzi oraz ochronę środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Właściciel pojazdu wycofanego z eksploatacji może przekazać go wyłącznie do przedsiębiorcy prowadzącego stację demontażu lub przedsiębiorcy prowadzącego punkt zbierania pojazdów.

Wojewoda prowadzi wykaz przedsiębiorców prowadzących stacje demontażu oraz przedsiębiorców prowadzących punkty zbierania pojazdów.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. z 2005 rok Nr 180, poz. 1495)

Ustawa określa m.in. zasady postępowania ze zużytych sprzętem w sposób zapewniający ochronę zdrowia i życia ludzi oraz ochronę środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju w celu ograniczenia ilości odpadów powstałych ze sprzętu oraz zapewnienia odpowiedniego poziomu zbierania, odzysku i recyklingu zużytego sprzętu.

Główny Inspektor Ochrony Środowiska prowadzi rejestr zbierających zużyty sprzęt. Wprowadzający sprzęt przeznaczony dla gospodarstw domowych jest obowiązany do zorganizowania i sfinansowania odbierania od prowadzących punkty zbierania zużytego sprzętu, przetwarzania, odzysku, w tym recyklingu, i unieszkodliwiania zużytego sprzętu pochodzącego z gospodarstw domowych.

Użytkownik sprzętu przeznaczonego dla gospodarstw domowych jest obowiązany do oddania zużytego sprzętu zbierającemu zużyty sprzęt. Zabrania się mieszania zużytego sprzętu z innymi odpadami.

Zbierający zużyty sprzęt jest obowiązany do sporządzenia i przedłożenia Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska, w terminie do 30 dnia miesiąca następującego po kwartale, w którym nastąpiło zebranie zużytego sprzętu, sprawozdania o masie zebranego i przekazanego do prowadzącego zakład przetwarzania zużytego sprzętu.

Sprzedawca detaliczny i sprzedawca hurtowy są obowiązani przy sprzedaży sprzętu przeznaczonego dla gospodarstw domowych do nieodpłatnego przyjęcia zużytego sprzętu w ilości nie większej niż sprzedawany nowy sprzęt, jeżeli zużyty sprzęt jest tego samego rodzaju.

Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 roku o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. z 2007 roku nr 75, poz. 493)

Ustawa określa zasady odpowiedzialności za zapobieganie szkodom w środowisku i naprawę szkód w środowisku.

3. PODSTAWOWE INFORMACJE CHARAKTERYZUJĄCE OBSZAR, DLA KTÓREGO JEST SPORZĄDZONY PLAN GOSPODARKI ODPADAMI

3.1. Położenie geograficzne obszaru, dla którego jest sporządzony plan gospodarki odpadami

Gmina Czechowice – Dziedzice położona jest w południowej części województwa Śląskiego, w powiecie bielskim. Gmina graniczy od wschodu z gminą Bestwina, od północy z gminą Goczałkowice Zdrój, od zachodu z gminami Chybie i Jasienica, od południa z miastem Bielsko Białą. Czechowice – Dziedzice położone są przy głównych szlakach komunikacyjnych – drodze krajowej nr 1 Gdańsk – Warszawa – Bielsko Białą – Cieszyn oraz trasie kolejowej Warszawa – Kraków – Wiedeń. W granicach administracyjnych gminy Czechowice – Dziedzice znajduje się miasto Czechowice – Dziedzice oraz trzy sołectwa Bronów, Ligota i Zabrzeg. Powierzchnia gminy wynosi 6.633 ha, z czego na tereny miejskie przypada powierzchnia 3.286 ha, natomiast na tereny wiejskie (sołectwa) 3.347 ha, w tym: Bronów 564 ha, Ligota 1.409 ha, Zabrzeg 1.374 ha.

Gmina położona jest na południowym skraju Kotliny Oświęcimskiej i w części południowej obejmuje fragmenty dwóch Wysoczyń Przykarpaccich: Międzyrzeckiej oraz Wilamowickiej. Większość obszaru gminy leży w obrębie zapadliska przedkarpacciego, wypełnionego morskimi utworami trzeciorzędu, poniżej których występują osady karbonu górnos Śląskiego Zagłębia Węglowego.

Najistotniejszymi elementami klimatyczno-meteorologicznymi są: warunki termiczne, warunki anemometryczne i warunki wilgotnościowe powietrza. Najwyższe średnie miesięczne temperatury mają miejsce w lipcu i wynoszą +17,9°C. Najchłodniejszymi miesiącami jest styczeń i luty. Ważne z rolniczego punktu widzenia jest występowanie przymrozków. Pierwsze przymrozki jesienne pojawiają się na omawianym terenie w drugiej połowie października, choć bardzo często można je już obserwować we wrześniu. Ostatnie przymrozki wiosenne występują głównie w drugiej połowie kwietnia.

Specyfiką warunków anemometrycznych jest występowanie dużej ilości cisz tj. około 20%, oraz niska prędkość wiatrów, która w tym okresie wynosiła 2,3 m/s. Najczęściej wiejącymi wiatrami są wiatry południowe i południowo – zachodnie, co ma ogromne znaczenie ze względu na to, że zanieczyszczenia przemieszczane są wzdłuż kierunków wiejących wiatrów. Cisz, wiatry słabe i bardzo słabe stanowią blisko 90% czasu rocznego, co wpływa na kształtowanie się niekorzystnych warunków anemometrycznych. Według Rocznika Statystycznego Głównego Urzędu Statystycznego średnia roczna suma opadów na terenie Gminy Czechowice – Dziedzice wynosi około 800 mm.

- W okresie zimowym średnia liczba dni z przymrozkami wynosi średnio 13.
- Średnia roczna liczba dni z pokrywą śnieżną na terenie Gminy wynosi 70.
- Średnia roczna wilgotność powietrza wynosi 75-80%.
- Średnia roczna liczba dni z mgłą na terenie Gminy wynosi 52.
- Średnia roczna liczba dni burzowych wynosi 27.
- Średnia roczna liczba dni z opadem gradu 3.

Środowisko przyrodnicze doliny górnej Wisły jest znacznie zmienione. Największy powierzchniowo obszar zajmują użytki rolne (około 40% powierzchni – około 2.640 ha), następnie tereny zabudowane (mieszkaniowe i przemysłowe – około 22% powierzchni), tereny leśne (około 16% powierzchni – ponad 1.000 ha) i zieleń miejska (około 6% powierzchni –

około 360 ha). Cieki i zbiorniki wodne zajmują około 7% powierzchni (ponad 450 ha). Tereny komunikacyjne to około 9% powierzchni gminy.

Przez zachodnią część gminy tj. sołectwa Bronów, Ligota oraz Zabrzeg, przebiega obszar NATURA 2000 „Dolina Górnej Wisły” PLB 240001. Obszar ustanowiony został na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 roku (Dz. U. z 2004 roku Nr 229, poz. 2313, zmiana Dz. U. z 2007 roku Nr 179 poz. 1275).

Na terenie Czechowic-Dziedzic istnieje rezerwat przyrody Rotuz – jest to rezerwat położony na stożku napływowym Wisły, w północno-zachodniej części gminy, na terenie rozległego kompleksu leśnego w rejonie Zabrzega, Miliardowic i Nowego Światu, na granicy dwóch byłych województw: bielskiego i katowickiego.

3.2. Sytuacja demograficzna i gospodarcza

Gmina Czechowice – Dziedzice obejmuje swym zasięgiem obszar 6.633 ha, co stanowi około 8,2% powierzchni Powiatu Bielskiego i 0,53% całego województwa Śląskiego. Według danych z ewidencji ludności na dzień 01.03.2007 roku, gminę zamieszkuje 42 860 mieszkańców z czego:

- miasto Czechowice – Dziedzice – 34 463,
- Bronów – 995,
- Ligota – 4 389,
- Zabrzeg – 3 013.

Według danych z UM Czechowice-Dziedzice na dzień 30.11.2007 roku, zestawienie liczby mieszkańców w zależności od miejsca zamieszkania i rodzaju zabudowy przedstawia się następująco:

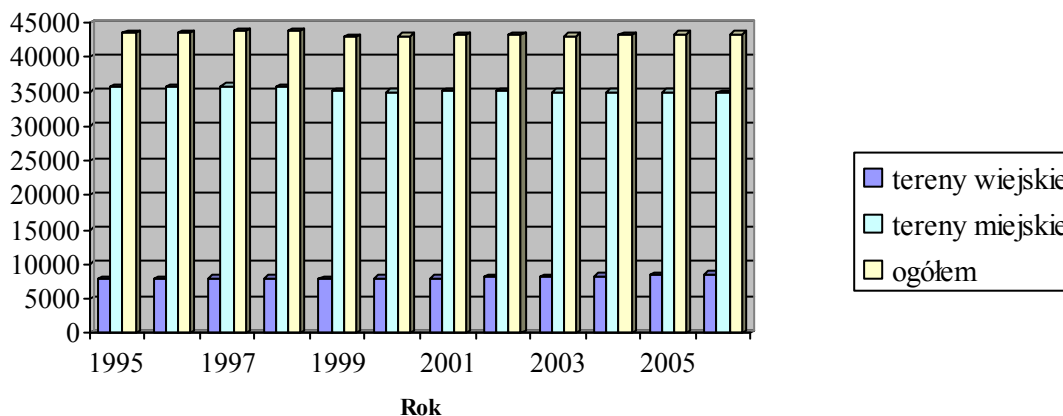
Miejsce zamieszkania	Rodzaj zabudowy		
	Wielorodzinne	Jednorodzinne	Razem
Czechowice-Dziedzice miasto	16 196	18 249	34 445
Bronów	28	984	1 012
Ligota	35	4 372	4 407
Zabrzeg	38	3 040	3 078
RAZEM	16 196	26 645	42 841

Według danych GUS w latach 1995 – 2006 liczba ludności gminy kształtowała się na następujących poziomach (stan na 31.12 danego roku):

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Liczba mieszkańców terenów miejskich wg faktycznego miejsca zamieszkania	35686	35651	35789	35731	35041	35034	35123	35101	34905	34867	34873	34786
Liczba mieszkańców terenów wiejskich wg faktycznego miejsca zamieszkania	7819	7870	7951	8015	7835	7951	8025	8140	8226	8328	8415	8519
Łączna liczba mieszkańców gminy wg faktycznego miejsca zamieszkania	43505	43521	43740	43746	42876	42985	43148	43241	43131	43195	43288	43305

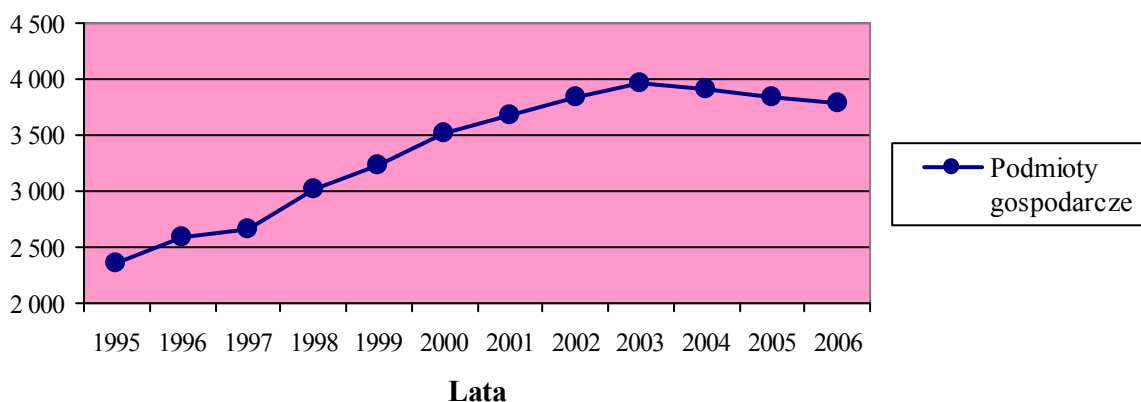
Źródło: GUS

Gmina Czechowice – Dziedzice podzielona jest na dwie części - miejską oraz wiejską z elementami zabudowy charakterystycznej dla obszarów przedmiejskich. Linia podziału przebiega w kierunku północ – południe i pokrywa się z drogą krajową nr 1. Samo miasto charakteryzuje się luźną i rozproszoną zabudową, a skupiska mieszkalne przemieszane są z zabudową fabryczną. W części wiejskiej typowa zabudowa zagrodowa przemieszana jest budynkami jednorodzinnymi typowymi dla terenów przedmiejskich i miejskich oraz całkowicie nie jest związana z produkcją rolną.

Jak wynika z przeprowadzonej analizy sytuacji demograficznej na terenie gminy Czechowice – Dziedzice w latach 1995 – 2006, liczba ludności utrzymuje się na stałym poziomie około 43 tysięcy. Porównując ze sobą zmiany liczby ludności z podziałem na miejsce zamieszkania, widać niewielki przepływ ludności z terenów miejskich na obszary wiejskie gminy. Jest to zjawisko powszechne w skali kraju. W przypadku planowania gospodarki odpadami zjawisko takie może wprowadzić pewne zafałszowanie przykładowo przy obliczaniu minimalnych poziomów odzysku odpadów biodegradowalnych. KPGO wprowadza różne wskaźniki nagromadzenia dla mieszkańców terenów miejskich i wiejskich. Tymczasem „nowi” mieszkańcy terenów wiejskich to dotychczasowi mieszkańcy miasta, którzy wybudowali domy poza miastem i w żaden sposób nie są związani z prowadzeniem gospodarki rolnej.

Według informacji GUS w 2006 roku na terenie Gminy Czechowice – Dziedzice zarejestrowanych było 3 787 podmiotów gospodarczych. Na poniższym wykresie przedstawiono zmiany w ilości podmiotów gospodarczych w latach 1995 – 2006.

Z analizy powyższego wykresu wynika, że w latach 1995 – 2003 nastąpiło praktycznie podwojenie liczby zarejestrowanych podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na terenie Gminy Czechowice – Dziedzice. W latach 2003 – 2006 nastąpił niewielki spadek dzia-

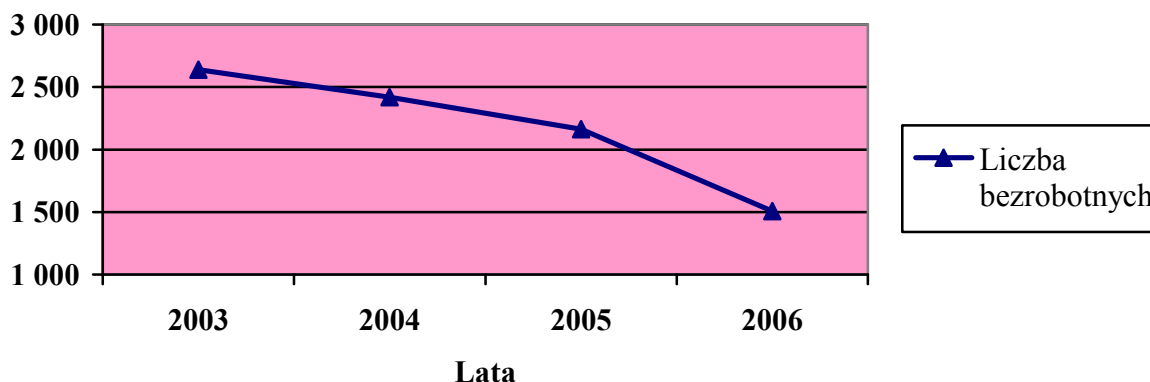
łąjących podmiotów. Największy udział procentowy w ogólnej liczbie działających jednostek gospodarczych ma sektor prywatny stanowiący w 2006 roku 93% wszystkich jednostek gospodarczych. Większość z tych podmiotów stanowią osoby fizyczne prowadzące jednoosobowe firmy.

Z liczbą i rodzajem jednostek gospodarczych powiązany jest bezpośrednio rynek pracy. Według danych publikowanych przez GUS w Gminie Czechowice – Dziedzice rynek pracy według sektora ekonomicznego w 2003 roku (ostatnie publikowane dane) przedstawia się następująco:

<i>Liczba pracujących według sektora ekonomicznego w 2003 roku</i>				
<i>ogółem</i>	<i>sektor rolniczy</i>	<i>sektor przemysłowy</i>	<i>sektor usług - rynkowych</i>	<i>sektor usług - nierynkowych</i>
13 808	35	8 303	3 991	1 479

Źródło: GUS

Innym czynnikiem obrazującym sytuację gospodarczą gminy jest bezrobocie. W 2006 roku bez pracy pozostawało 1 508 mieszkańców gminy. Poniższy wykres charakteryzuje poziom bezrobocia w latach 2003 – 2006 (dostępne dane).

W latach 2003 – 2006 nastąpił spadek liczby bezrobotnych z terenu gminy zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy. Spadek jest dość znaczny wynosi ponad 1 000 osób. Przyczyn takiej sytuacji jest kilka, do najważniejszych możemy zaliczyć szybki wzrost gospodarczy kraju, emigrację zarobkową, rozpoczęcie dużych inwestycji w drogownictwie, czy infrastrukturze komunalnej.

Obserwując zmiany zachodzące w sektorze gospodarczym na terenie gminy, można stwierdzić brak większych inwestycji mogących mieć znaczny wpływ na wzrost ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na tym terenie. Wzrost zatrudnienia wśród mieszkańców, wywołany został głównie poprzez rozwój sąsiadującego z Czechowicami – Dziedzicami miasta Bielsko – Biała. Ponadto warto zwrócić uwagę na fakt rosnącego udziału usług i handlu w ogólnym bilansie gospodarczym. Sektory te charakteryzują się między innymi mniejszą emisją odpadów przemysłowych niż sektor związany z produkcją.

Na terenie Gminy Czechowice - Dziedzice prowadzona jest różnorodna działalność gospodarcza obejmująca między innymi wydobywanie węgla kamiennego przemysł rafinacyjny, elektroenergetyczny, samochodowy, kabli i przewodów, wyrobów elektrotechnicznych, organiczny, ceramiki budowlanej, betonów, tartaczny, zapalczany, celulozowo-papierniczy i tkanin technicznych, odzieży i bielizny osobistej, mięsny i piekarniczy.

Jednym z ważniejszych sektorów gospodarki jest handel, który stanowi dość znaczne źródło odpadów głównie opakowaniowych. Niestety najświeższe dane publikowane przez GUS w

tym zakresie obejmują jedynie rok 2003. Wynika z nich, że w roku 2003 na terenie Gminy Czechowice – Dziedzice funkcjonowało 533 placówek handlowych oraz 11 stacji benzynowych. Uwzględniając wzrostową tendencję ilości pracujących sklepów aktualną ich liczbę można oszacować na około 560 placówek.

Innym źródłem odpadów przede wszystkim komunalnych jest szkolnictwo. Liczbę szkół z podziałem na poszczególne poziomy edukacji przedstawiono w poniższej tabeli:

<i>Liczba obiektów poszczególnego szczebla edukacji w 2006 roku</i>			
<i>ogółem</i>	<i>szkoły podstawowe</i>	<i>gimnazja</i>	<i>szkoły średnie</i>
18	9	5	4

Źródło: Urząd Miejski

Wśród dużych podmiotów gospodarczych znajdują się:

- Kompania Węglowa S.A. Oddz. KWK Brzeszcze-Silesia – ul. Kościuszki 1, 32-620 BRZESZCZE,
- NKT CABLES S.A. – ul. Legionów 59, Czechowice-Dziedzice,
- Czechowickie Zakłady Przemysłu Zapalczanego – ul. Łukasiewicza 5, 43-502 Czechowice-Dziedzice,
- LOTOS Czechowice S.A. – ul. Łukasiewicza 2, 43-502 Czechowice-Dziedzice,
- KONTAKT SIMON S.A. (dawniej FSE KONTAKT S.A.) – ul. Bestwińska 21, 43-500 Czechowice-Dziedzice,
- Walcownia Metali "Dziedzice" – ul. Hutnicza 13, 43-502 Czechowice-Dziedzice,
- PKE S.A. Zespół Elektrociepłowni Bielsko-Biała – jedno z dwóch źródeł wytwarzania energii elektrycznej i ciepła w skojarzeniu to: Elektrociepłownia „Bielsko-Północ” (EC2), zlokalizowana w Czechowicach-Dziedzicach przy ul. Legionów 243a,
- Mostostal Zabrze – Zakład Montażowo-Produkcyjny „Czechowice” Sp. z o.o. w 43-502 Czechowice-Dziedzice, ul. Traugutta 352,
- Valeo Electric and Electronic Systems Sp. z o.o., 43-500 Czechowice-Dziedzice, ul. Bestwińska 21.

4. CHARAKTERYSTYKA ODPADÓW ORAZ ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI W GMINIE

4.1. Odpady komunalne

4.1.1. Rodzaje, źródła powstawania, ilość i jakość wytwarzanych odpadów komunalnych

Odpady komunalne są to odpady powstające w gospodarstwach domowych, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 roku w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2001 roku Nr 112, poz. 1206) odpady komunalne zaliczono do grupy 20, jako odpady komunalne łącznie z frakcjami gromadzonymi selektywnie. Odpady opakowaniowe będące odpadami komunalnymi, jeśli są zbierane selektywnie lub występują jako zmieszane odpady opakowaniowe, klasyfikuje się w podgrupie 15 01, a nie w 20 01.

Zgodnie z katalogiem odpadów, w odpadach komunalnych wyszczególniono:

20	Odpady komunalne łącznie z frakcjami gromadzonymi selektywnie
20 01	Odpady komunalne segregowane i gromadzone selektywnie (z wyłączeniem 15 01)
20 01 01	Papier i tektura
20 01 02	Szkło
20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji
20 01 10	Odzież
20 01 11	Tekstylia
20 01 13*	Rozpuszczalniki
20 01 14*	Kwasy
20 01 15*	Alkalia
20 01 17*	Odczynniki fotograficzne
20 01 19*	Środki ochrony roślin I i II klasy toksyczności (bardzo toksyczne i toksyczne np. herbicydy, insektycydy)
20 01 21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony
20 01 25	Oleje i tłuszcze jadalne
20 01 26*	Oleje i tłuszcze inne niż wymienione w 20 01 25
20 01 27*	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszczce i żywice zawierające substancje niebezpieczne
20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszczce i żywice inne niż wymienione w 20 01 27
20 01 29*	Detergenty zawierające substancje niebezpieczne
20 01 30	Detergenty inne niż wymienione w 20 01 29
20 01 31*	Leki cytotoksyczne i cytostatyczne
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31
20 01 33*	Baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 16 06 01, 16 06 02 lub 16 06 03 oraz niesortowane baterie i akumulatory zawierające te baterie
20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki (1)
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35
20 01 37*	Drewno zawierające substancje niebezpieczne
20 01 38	Drewno inne niż wymienione w 20 01 37
20 01 39	Tworzywa sztuczne
20 01 40	Metale
20 01 41	Odpady zmiotek wentylacyjnych
20 01 80	Środki ochrony roślin inne niż wymienione w 20 01 19
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny
20 02	Odpady z ogrodów i parków (w tym z cmentarzy)

20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji
20 02 02	Gleba i ziemia, w tym kamienie
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji
20 03	Inne odpady komunalne
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne
20 03 02	Odpady z targowisk
20 03 03	Odpady z czyszczenia ulic i placów
20 03 04	Szlamy ze zbiorników bezodpływowych służących do gromadzenia nieczystości
20 03 06	Odpady ze studzienek kanalizacyjnych
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe
20 03 99	Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach

Zródło: rozporządzenie Ministra Środowiska

Zgodnie z KPGO (Krajowy Plan Gospodarki Odpadami), w odpadach komunalnych wyszczególniono:

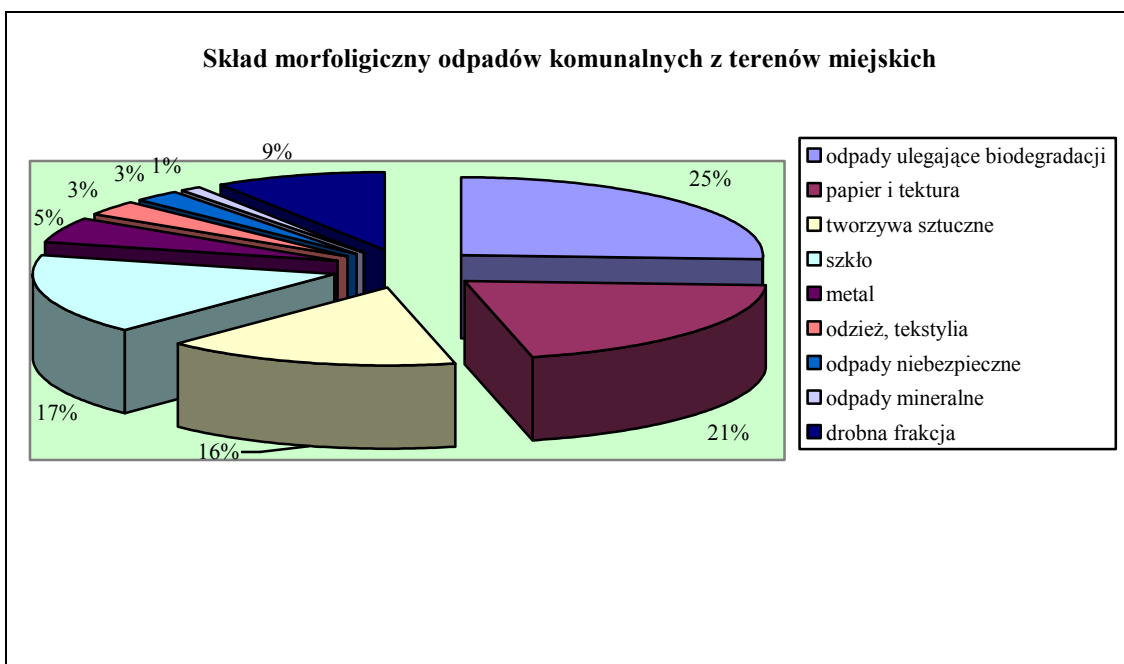
1. Odpady komunalne segregowane i zbierane selektywnie,
2. Odpady zielone z ogrodów i parków,
3. Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, w tym:
 - odpady kuchenne ulegające biodegradacji,
 - odpady zielone,
 - papier i tektura,
 - odpady wielomateriałowe,
 - tworzywa sztuczne,
 - szkło,
 - metal,
 - odzież, tekstylia,
 - drewno,
 - odpady niebezpieczne,
 - odpady mineralne, w tym frakcja popiołowa,
4. Odpady z targowisk,
5. Odpady z czyszczenia ulic i placów,
6. Odpady wielkogabarytowe (w tym meble i inne dużych rozmiarów, poza zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym),

Z danych statystycznych (według KPGO) wynika, że około 70% odpadów komunalnych generują gospodarstwa domowe a pozostałe 30% powstaje w obiektach infrastruktury (handel, usługi, rzemiosło, szkolnictwo, przemysł, jako odpady socjalne głównie wytworzone przez pracowników).

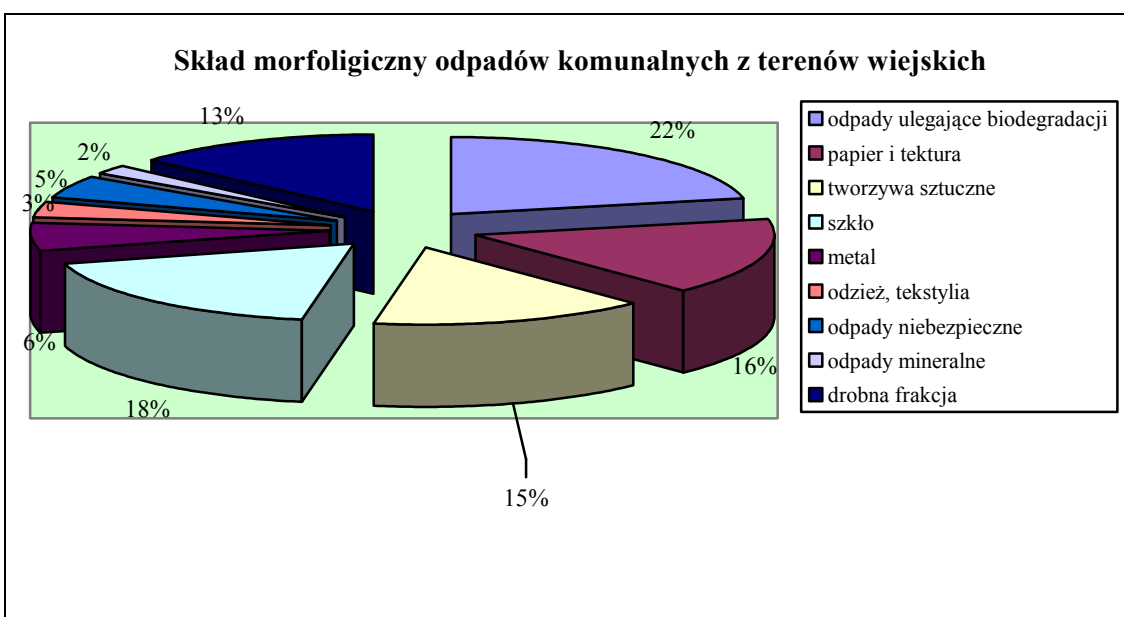
Średni skład morfologiczny wytwarzanych zmieszanych odpadów komunalnych przedstawiono poniżej posługując się danymi zawartymi w opracowaniu przygotowanym przez Konsorcjum wykonawcze - Efekt Sp. z o.o. (lider); ESKO s.c., BAPE S.A., J.A.T. Sp. z o.o., OBREM (członkowie) pn.: „Badania składu morfologicznego odpadów komunalnych na potrzeby przygotowania przedsięwzięcia - Budowa kompleksowego systemu gospodarki odpadami dla miasta Bielska-Białej i gmin powiatu bielskiego”. Badanie przeprowadzono w okresie maj – wrzesień 2006 roku i nie obejmowało bezpośrednio odpadów wytworzonych na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice. Badanie objęło reprezentatywną grupę źródeł odpadów z powiatu bielskiego. Gmina Czechowice – Dziedzice nie prowadzi indywidualnych badań składu morfologicznego odpadów komunalnych zebranych na jej terenie. W poniższej tabeli przedstawiono ilość i skład odpadów komunalnych w roku 2006 powstałych na terenie gminy Czechowice - Dziedzice (według badań i szacunków OBREM) – w ujęciu wskaźnikowym.

Średni % skład materiałowy odpadów komunalnych zebranych w pojemnikach (workach):		
	miejskich	wiejskich
odpady ulegające biodegradacji	25,8	21,7
papier i tektura	20,6	16,0
tworzywa sztuczne	15,7	15,2
szkło	16,9	17,9
metal	5,2	6,0
odzież, tekstylia	3,1	3,3
odpady niebezpieczne	2,5	4,5
odpady mineralne	1,1	2,2
drobna frakcja	9,1	13,2

Źródło: Badanie składu morfologicznego odpadów

Źródło: Badanie składu morfologicznego odpadów

Źródło: Badanie składu morfologicznego odpadów

Odpady komunalne na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice powstają przede wszystkim w gospodarstwach domowych. Według danych uzyskanych w Urzędzie Miasta, w gminie jest 6 370 budynków jednorodzinnych oraz 6 469 mieszkań w budownictwie wielorodzinnym. Według posiadanych informacji około 5,5 tysiąca, budynków jednorodzinnych posiada podpisaną umowę na odbiór odpadów komunalnych, należy jednak zaznaczyć, że jest to liczba zaniżona, ponieważ firmy zajmujące się zbieraniem odpadów zanotowały w ostatnim okresie znaczny wzrost odsetka podpisywanych umów (12.090 podpisanych wszystkich umów na odbiór odpadów komunalnych). Odsetek gospodarstw domowych zamieszkujących zabudowę jednorodzinną, które posiadają podpisaną umowę na odbiór odpadów komunalnych wynosi około 90%. Gospodarstwa domowe w zabudowie wielorodzinnej mają w 100% uregulowany odbiór odpadów komunalnych. Gmina poprzez Straż Miejską realizuje obowiązek kontroli mieszkańców pod kątem posiadania umów na odbiór odpadów komunalnych. Ze statystyki prowadzonej przez Straż Miejską wynika, że w roku 2006 przeprowadzono 425 kontroli w wyniku, których nałożono 6 mandatów karnych, udzielono 10 pouczeń, 4 sprawy zakończyły się wnioskiem do sądu. Według posiadanych informacji od wszystkich mieszkańców zabudowy wielorodzinnej, których budynki administrowane są przez poszczególne spółdzielnie mieszkaniowe, Towarzystwa Budownictwa Społecznego, wspólnoty mieszkaniowe oraz specjalistyczne firmy, odpady są odbierane na podstawie umów podpisanych z firmami zajmującymi się wywozem odpadów komunalnych.

W gminie Czechowice-Dziedzice od września 2006 roku obowiązuje nowy regulamin utrzymania czystości i porządku (Uchwała Rady Miejskiej nr XLIX/520/06 z dnia 4 września 2006 roku). W uchwale tej opisano i wyszczególniono obowiązki wytwarzających odpady (właścicieli nieruchomości) oraz system odbierania odpadów komunalnych z terenu Gminy.

Według stanu na dzień 29 sierpnia 2007 roku Urząd Miejski wydał dla 12 firm zezwolenie na zbieranie (odbieranie) odpadów komunalnych. Faktycznie zbieraniem odpadów od mieszkańców Gminy zajmowały się trzy firmy:

- Zakład Usługowo – Handlowo – Produkcyjny „KOM-GAZ”,
ul. Legionów 85, 43-502 Czechowice-Dziedzice,
- Zakład Usługowo – Handlowy „EKO-PLUS”,
ul. Ślepa 10, 43-502 Czechowice-Dziedzice,
- Przedsiębiorstwo Techniki Sanitarnej „ALBA” Sp. z o.o.,
ul. Zwierzyniecka 6, 43-100 Tychy,

z czego dwie pierwsze mają 99% udział w zbieraniu odpadów komunalnych.

W roku 2006 z terenu Gminy zebrano od mieszkańców 11 204,12 Mg odpadów komunalnych, w większości odpady te trafiły na składowiska zlokalizowane w Brzeszczach i/lub w Bielsku Białej. Średnio mieszkaniec Gminy wytworzył w roku 2006, a następnie przekazał firmie zajmującej się zbieraniem **261 kg** odpadów komunalnych. Wynik ten potwierdzają badania składu morfologicznego odpadów prowadzone na terenie powiatu bielskiego w roku 2006. Według obliczeń wskaźnikowych opracowanych na podstawie przeprowadzonych badań odpadów komunalnych, mieszkaniec gminy Czechowice – Dziedzice, wytworzył w ciągu roku średnio 262 kg odpadów komunalnych.

KPGO określa średni krajowy wskaźnik wytworzenia odpadów na poziomie około 275 kg/mieszkańca. Jak wynika z bezpośredniego porównania tych wskaźników mieszkaniec gminy wytwarza o około 5% mniej odpadów komunalnych niż wynosi średnia krajowa.

Z danych uzyskanych z Urzędu Miejskiego wynika, że w 2007 roku Z.U.H.P. „KOM-GAZ”, Z.U.H. „EKO-PLUS” oraz „ALBA” zebrały od mieszkańców gminy 9 895,26 Mg odpadów komunalnych, wyszczególnione w poniższym zestawieniu:

	<i>Rodzaj odpadów</i>	<i>Masa zebrana przez Z.U.H.P. „KOM-GAZ” [Mg]</i>	<i>Masa zebrana przez Z.U.H. „EKO-PLUS” [Mg]</i>	<i>Masa zebrana przez PTS „ALBA” [Mg]</i>
1	zmieszane odpady komunalne	5 113,72	2 707,38	319,52
2	odpady wielkogabarytowe	22,70	5,16	0,00
3	odpady pochodzące z remontów	120,00	337,60	0,00
4	odpady biodegradowalne	1,60	1 265,68	0,00
5	odpady z tworzyw sztucznych	0,20	0,00	0,00
6	odpady opakowaniowe ze szkła	0,30	0,00	0,00
7	odpady opakowaniowe z papieru i tektury	1,40	0,00	0,00
	razem:	5 259,92	4 315,82	319,52

Odpady zawarte w powyższym zestawieniu w pozycjach 1 – 4 trafiły na składowisko zlokalizowane w Brzeszczach, natomiast w pozycjach 5 – 7 zostały przekazane firmie „BORMAL” do odzysku. Z powyższego zestawienia tabelarycznego wynika, że średnio mieszkaniec Gminy wytworzył w roku 2007, a następnie przekazał firmie zajmującej się zbieraniem około **230 kg** odpadów komunalnych.

W poniższej tabeli zestawiono ilości segregowanych odpadów komunalnych zebranych w 2007 roku przez firmę „BORMAL”

<i>Rodzaje odpadów zbieranych selektywnie</i>		
<i>tworzywa sztuczne [Mg]</i>	<i>szkło [Mg]</i>	<i>papier i tektura [Mg]</i>
210	319	70
<i>Odpady zbierane w pojemnikach</i>		
<i>tworzywa sztuczne [Mg]</i>	<i>szkło [Mg]</i>	<i>papier i tektura [Mg]</i>
154	212	0
<i>Odpady zbierane systemem workowym</i>		
<i>tworzywa sztuczne [Mg]</i>	<i>szkło [Mg]</i>	<i>papier i tektura [Mg]</i>
56	107	70

Do odpadów komunalnych zalicza się odpady zmieszane, jak i odpady zbierane w sposób selektywny. Niektóre z nich omówiono w następnych rozdziałach (odpady biodegradowalne, opakowaniowe, niebezpieczne itd.). Do odpadów komunalnych należy również zaliczyć odpady wielkogabarytowe. Odpady wielkogabarytowe są to zużyte meble oraz elementy wyposażenia mieszkań, domów oraz obiektów użyteczności publicznej. Na terenie Gminy funkcjonuje system zbiórki odpadów wielkogabarytowych, działa on jednak mało efektywnie, ponieważ firmy zbierające odpady komunalne działają doraźnie w momencie pojawienia się tego rodzaju odpadu na śmietnikach.

Odpady zmieszane zbierane są w systemie pojemnikowym tzn. właściciel posesji zbiera odpady w specjalnych pojemnikach o pojemności uzależnionej od liczby domowników, a na-

stępnie firma zajmująca się zbiórką opróżnia pojemnik za pomocą samochodu samozaładowczego.

Na terenie Gminy Czechowice – Dziedzice działa system selektywnej zbiórki odpadów. Zbiórka prowadzona jest dwusystemowo za pomocą rozstawionych przez firmę „BORMAL” kontenerów na odpady opakowaniowe w postaci tworzyw sztucznych i szkła oraz zbiórki tworzyw sztucznych, papieru i szkła gromadzonych przy wykorzystaniu indywidualnych worków na odpady. Według informacji przekazanych z firmy „BORMAL” średni okres napełnienia ogólnodostępnych pojemników na tworzywa sztuczne i szkło wynosi około jednego tygodnia, natomiast zbiórka worków z odpadami selektywnie zebranymi odbywa się raz w miesiącu według ogłoszonego harmonogramu. Zbieranie odpadów w przypadku pojemników polega na opróżnieniu ich zawartości na ciężarówkę, natomiast w przypadku zbierania odpadów z gospodarstw domowych, worki z odpadami ładowane są ręcznie na samochód ciężarowy sprzed posesji.

Wszystkie odpady komunalne zebrane na terenie Gminy wywożone na składowiska odpadów poza granicami Gminy.

Wszystkie zebrane selektywnie odpady trafiają na linię do segregacji odpadów należącą do firmy „BORMAL”. Odpady są wstępnie segregowane np. na szkło kolorowe i białe oraz poszczególne rodzaje tworzyw sztucznych. W zależności od posiadanego zlecenia od firm zajmujących się odzyskiem i recyklingiem odpady z tworzyw sztucznych segreguje się według frakcji materiałowej, a następnie sprasowuje i paczkuje do worków tzw. big-bag. Posegregowane a następnie zapakowane odpady przekazywane są do odzysku i recyklingu w instalacjach położonych poza granicami Gminy Czechowice – Dziedzice.

4.1.2. Odpady ulegające biodegradacji

Odpady ulegające biodegradacji to odpady, które ulegają rozkładowi tlenowemu lub beztlenowemu przy udziale mikroorganizmów.

Do grupy odpadów biodegradowalnych zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Środowisk w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112 poz. 12060), można zaliczyć odpady:

20	Odpady komunalne łącznie z frakcjami gromadzonymi selektywnie
20 01	Odpady komunalne segregowane i gromadzone selektywnie (z wyłączeniem 15 01)
20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji
20 02	Odpady z ogrodów i parków (w tym z cmentarzy)
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji
20 03	Inne odpady komunalne
20 03 02	Odpady z targowisk

Zródło: rozporządzenie Ministra Środowiska

Zgodnie z KPGO, jako odpady ulegające biodegradacji wyszczególniono:

- papier i tektura zbierane selektywnie,
- odzież i tekstylia (z materiałów naturalnych) zbierane selektywnie,
- odpady zielone (z ogrodów i parków),
- odpady ulegające biodegradacji wchodzące w strumień zmieszanych odpadów komunalnych,
- odpady z targowisk (część ulegająca biodegradacji).

Zgodnie z KPGO, w odniesieniu do roku bazowego, jakim przyjęto 1995 rok, ilość wytworzonych odpadów ulegających biodegradacji wyznaczono na poziomie **155 kg/rok** dla statystycznego mieszkańca miasta oraz **47 kg/rok** dla statystycznego mieszkańca wsi.

Część wytworzonych odpadów ulegających biodegradacji, zwłaszcza na terenach wiejskich oraz w małych miastach, jest zagospodarowana we własnym zakresie przez mieszkańców. W KPGO przyjęto, że 70% odpadów ulegających biodegradacji wytwarzanych na wsiach oraz 15% tych odpadów w małych miastach wykorzystuje się do kompostowania, skarmiania zwierząt oraz spala się w paleniskach domowych.

Według wskaźników literaturowych z 1 ha terenów zieleni miejskiej powstać może w ciągu roku około 5 Mg odpadów biodegradowalnych. Skład morfologiczny odpadów z zieleni miejskiej stanowią: zielona masa trawy z koszenia, zestarzała masa roślin, listowie drzew, zrębki i trociny. Ponadto wśród odpadów z pielęgnacji zieleni miejskiej mogą wystąpić również odpady wielkogabarytowe tzw. grubizna, czyli grubsze pnie drzew i krzewów. Należy nadmienić, iż tego rodzaju odpady mogą powstawać również w gospodarstwach domowych, posiadających przydomowe ogrody czy trawniki.

Innym rodzajem odpadów biodegradowalnych są odpady kuchenne powstające w procesach przygotowania posiłków zawierające odpady pochodzenia roślinnego i zwierzęcego, odpady spożywcze pokonsumpcyjne z gospodarstw domowych, zakładów zbiorowego żywienia, a także obiektów użyteczności publicznej. W skład odpadów pochodzenia roślinnego wchodzi między innymi obierki, resztki jarzyn i owoców, pieczywo, kasza, mąka oraz wiele innych. W skład odpadów pochodzenia zwierzęcego wchodzi resztki mięsa, kości, wyrobów z mięsa, ryb, tłuszczów i serów.

Na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice nie prowadzi się selektywnej zbiórki odpadów ulegających biodegradacji. Należy przypuszczać, że ze względu na charakter Gminy (miejsko – wiejski) spora część odpadów tego rodzaju zostaje zagospodarowana w przydomowych kompostownikach (odpady z ogrodów, nieprzydatne resztki jarzyn i owoców), skarmiania zwierząt (resztki jedzenia), spalana w paleniskach domowych (papiery, tektura), spalania na otwartej przestrzeni (mimo zakazu takiego „wykorzystania” odpadów). Brak jednak danych odnośnie skali takiego postępowania z odpadami.

Innym źródłem odpadów biodegradowalnych na terenie Gminy jest utrzymanie porządku i czystości na terenach zielonych. Według uzyskanych z urzędu informacji, z koszenia trawy z poboczy dróg oraz działek gminnych, czyli powierzchni około 16,8 ha zebrano 192 m³ trawy w okresie od stycznia do maja 2007 roku – w okresie wcześniejszym nie prowadzona była ilościowa kontrola wytworzonych odpadów. Odpady te w części przewiezione zostały na składowisko, często wraz z odpadami tego typu zebranymi na terenie innych gmin. Zdarzały się również przypadki zagospodarowywania odpadów tzn. przekazywania okolicznym rolnikom do skarmiania zwierząt. Firma zajmująca się utrzymaniem terenów zielonych nie prowadziła dokładnej ewidencji przekazywanych odpadów, w związku z tym nie można określić ilościowych proporcji przekazywanych odpadów. Rozliczenia firm z Urzędem Miasta dokonywane były na podstawie określanej powierzchni, na której prowadzone były prace związane z utrzymaniem zieleni.

Należy w tym miejscu podać, że składowisko w Brzeszczach ze źródła zmieszanych odpadów komunalnych pochodzących z gminy Czechowice – Dziedzice wyselekcjonowało 1 267,28 Mg odpadów biodegradowalnych.

4.1.3. System gospodarowania odpadami komunalnymi

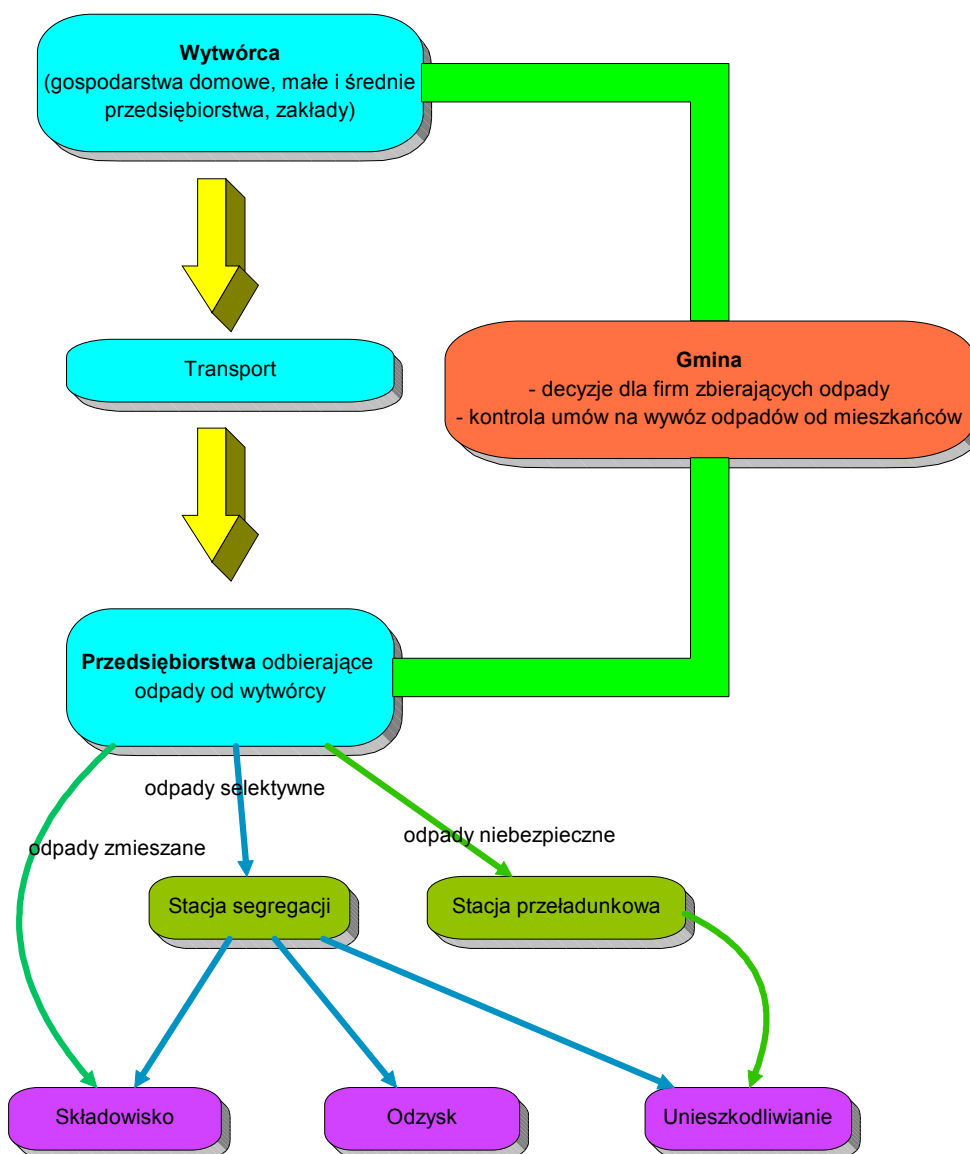
Gospodarowanie odpadami to zbieranie, transport, odzysk i unieszkodliwianie odpadów, w tym również nadzór nad takimi działaniami oraz nad miejscami unieszkodliwiania odpadów.

Zbieranie odpadów jest pierwszym i najważniejszym elementem gospodarki odpadami. Określa on czasowe gromadzenie odpadów w odpowiednich pojemnikach do momentu wywozu. Odpady mogą zbierane być w dwóch postaciach: jako odpady wymieszane lub posegregowane na odpowiednie frakcje (np. szkło, metal, papier i tektura, biodegradowalne itd.). Do zbierania odpadów służą urządzenia, z których wyróżnia się zbiorniki wielokrotnego użytku (pojemniki i kontenery) oraz zbiorniki jednorazowego użytku (worki). Typ oraz pojemność zbiorników na odpady powinna być dostosowana do konkretnego wytwórcy odpadów. Transport, inaczej usuwanie odpadów polega na przeładunku i wywozie odpadów z miejsc nagromadzenia. Występują dwie metody wywozu odpadów, pierwszy polega na bezpośrednim przeładunku odpadów zgromadzonych w zbiornikach ustawionych w wyznaczonych miejscach (z budynków, śmietników) na specjalistyczne pojazdy, druga tzw. „przy krawężniku”, polega na odbieraniu wystawionych na chodnik lub drogę pojemników z odpadami lub ich przeładunku w określone dni o wyznaczonej godzinie. Istnieje możliwość mieszania systemów tzn. przykładowo odpady zmieszane zbierane są w wyznaczonych miejscach ogólnie dostępnych natomiast selektywna zbiórka odpadów odbywa się „przy krawężniku”.

W przypadku odpadów wielkogabarytowych, niebezpiecznych lub zużytych urządzeń elektrycznych lub elektronicznych zbieranie i transport odpadów może odbywać się „na żądanie” tzn. odbiór odpadów odbywa się po zgłoszeniu takiej potrzeby.

Transport odpadów może odbywać się jednostopniowo lub dwustopniowo z tym, że KPGO zaleca wprowadzenie systemu dwustopniowego w przypadku, gdy odległość od miejsca zebrania odpadów do instalacji prowadzącej unieszkodliwianie wynosi ponad 30 km.

Poniżej przedstawiono istniejący system postępowania z odpadami komunalnymi.

Według stanu prawnego na dzień 29.08.2007 roku, na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice odbiorem odpadów komunalnych mogło zajmować się 12 firm (12 firm posiadało decyzję administracyjną), a były to:

Lp.	Nazwa, adres firmy	Zezwolenie z dnia	Termin ważności zezwolenia
1.	Agencja Komunalna Brzeszcze, ul. Kościelna 7, 32-620 Brzeszcze	09.11.2006r.	10.11.2016r.
2.	Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowe „PROD-REX” ul. Wolności 92d, 43-229 Rydułtowy	09.11.2006r.	10.11.2016r.
3.	SITA Zakład Oczyszczania Miasta ul. Gazownicza 38, 43-300 Bielsko-Biała	02.11.2006r.	31.10.2016r.
4.	Przedsiębiorstwo Techniki Sanitarnej „ALBA” Sp. z o.o., ul. Zwierzyniecka 6, 43-100 Tychy	05.12.2006r.	05.12.2016r.
5.	Zakład Usługowo – Handlowo – Produkcyjny „KOM-GAZ”, ul. Legionów 85, 43-502 Czechowice-Dziedzice	06.11.2006r.	31.10.2016r.

6.	Zakład Usługowo – Handlowy „EKO-PLUS”, ul. Ślepa 10, 43-502 Czechowice-Dziedzice	08.11.2006r.	10.11.2016r.
7.	„ALBA ekoserwis” ul. Sikorskiego 5, 41-922 Radzionków	08.11.2006r.	10.11.2016r.
8.	Sanit-Trans Sp. z o.o. ul. Gen. Maczka 9, Bielsko-Biała	23.02.2007r.	31.12.2016r.
9.	PHU OPERATUS Marian Krajewski, ul. Cynierska 11, Bielsko-Biała	23.04.2007r.	31.12.2016r.
10.	Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Sp. z o.o. ul. Galmamy 1, Jaworzno	14.05.2007r.	14.05.2017r.
11.	EKO-SERWIS Sp. z o.o. ul. Regera 93, Bielsko-Biała	29.05.2007r.	29.05.2017r.
12.	Ekośrodowisko Sp. z o.o. ul. Cyryla i Metodego 50, Bytom	04.06.2007r.	24.05.2017r.

Źródło: UM Czechowice-Dziedzice

W rzeczywistości, odpady komunalne odbierane były przez 3 firmy, które łącznie w 2006 roku zebrały 11 204,12 Mg odpadów komunalnych:

Nazwa adres firmy	Ilość odpadów [Mg]
Zakład Usługowo – Handlowo – Produkcyjny „KOM-GAZ”, ul. Legionów 85, 43-502 Czechowice-Dziedzice	5 729,00
Zakład Usługowo – Handlowy „EKO-PLUS”, ul. Ślepa 10, 43-502 Czechowice-Dziedzice	5 252,34
Przedsiębiorstwo Techniki Sanitarnej „ALBA” Sp. z o.o., ul. Zwierzywiecka 6, 43-100 Tychy	222,78

Źródło: UM Czechowice-Dziedzice, firmy zajmujące się zbieraniem odpadów

Natomiast w 2007 roku odpady komunalne odbierane były również przez 3 firmy, które w 2007 roku łącznie zebrały 9 895,26 Mg odpadów komunalnych:

Nazwa adres firmy	Ilość odpadów [Mg]
Zakład Usługowo – Handlowo – Produkcyjny „KOM-GAZ”, ul. Legionów 85, 43-502 Czechowice-Dziedzice	5 259,92
Zakład Usługowo – Handlowy „EKO-PLUS”, ul. Ślepa 10, 43-502 Czechowice-Dziedzice	4 315,82
Przedsiębiorstwo Techniki Sanitarnej „ALBA” Sp. z o.o., ul. Zwierzywiecka 6, 43-100 Tychy	319,52

Źródło: UM Czechowice-Dziedzice

Firmy zajmujące się zbieraniem odpadów komunalnych zmieszanych, zbierają odpady w systemie:

- kontenerowym – obejmującym zabudowę wielorodzinną,
- pojemnikowym – obejmującym zabudowę jednorodzinną.

Według posiadanych decyzji Burmistrza Czechowic - Dziedzic firmy odbierające odpady komunalne transportować mają zebrane odpady komunalne niesegregowane (zmieszane), wielkogabarytowe oraz odpady z remontów, bezpośrednio na składowisko odpadów określone w Gminnym Planie Gospodarki Odpadami. W przyjętym w 2004 roku planie wyznaczonym składowiskiem jest składowisko w Bielsku – Białej przy ulicy Krakowskiej 315d. Odpady opakowaniowe zebrane selektywnie przekazywane mają być zgodnie z decyzją do odzysku lub recyklingu podmiotom posiadającym stosowne zezwolenia. Z kolei zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny oraz odpady niebezpieczne przekazywane mają być firmom zajmują-

cym się gospodarowaniem tego typu odpadami. Odpady biodegradowalne zgodnie z treścią wydawanych decyzji przekazywane powinny być do kompostowania.

Przedsiębiorcy prowadzący odbieranie odpadów komunalnych od mieszkańców Gminy uzyskali stosowne zezwolenia na prowadzenie tego rodzaju działalności pod pewnymi warunkami:

- Zobowiązania do zawierania umów z właścicielami nieruchomości na świadczenie usług w zakresie odbioru odpadów komunalnych, a także odpadów zbieranych w sposób selektywny oraz wystawiania dowodów korzystania z tych usług z uwzględnieniem ilości i rodzaju odpadów komunalnych wywiezionych z nieruchomości, terenu wywozu, ilości i daty przekazania odpadów komunalnych na składowisko odpadów lub podmiotom uprawnionym do odzysku, recyklingu, pobierania opłat, w zależności od ilości i rodzaju odbieranych odpadów komunalnych pod warunkiem nie przekraczania górnych stawek tych opłat.
- Przekazywania właścicielom nieruchomości pojemników na odpady zmieszane, odpady ulegające biodegradacji oraz worków na odpady opakowaniowe.
- Odbierania wszystkich selektywnie zebranych rodzajów odpadów komunalnych powstających w gospodarstwach domowych, w tym odpadów wielkogabarytowych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, odpadów z remontów.
- Prowadzenia dokumentacji świadczonych usług, a w szczególności ewidencji nieruchomości objętych usługami oraz ilości wywożonych odpadów komunalnych lub nieczystości ciekłych z przedmiotowych nieruchomości oraz terminu ich odbioru.
- Potwierdzania ilości oraz terminów przekazywanych odpadów komunalnych na składowiska.
- Sporządzania i przekazywania Burmistrzowi w terminie do 15 dnia, po upływie każdego miesiąca wykazu właścicieli nieruchomości, z którymi w poprzednim miesiącu zawarł umowy na odbieranie odpadów komunalnych oraz opróżnianie zbiorników bezodpływowych, a także wykazu właścicieli nieruchomości, którymi w poprzednim miesiącu umowy uległy rozwiązaniu lub wygasły, wykaz taki powinien zawierać odpowiednie dane takie jak imię nazwisko oraz adres właściciela nieruchomości.
- Sporządzenia i przekazywania Burmistrzowi informacji dotyczącej ilości rodzajów odpadów komunalnych, w tym odpadów opakowaniowych, biodegradowalnych zebranych z obszaru gminy, które nie zostały złożone na składowisku wraz ze sposobem ich zagospodarowania.
- Odpady komunalne transportowane będą z wykorzystaniem specjalistycznych samochodów, sprawnych technicznie oraz oznakowanych w sposób umożliwiający identyfikację świadczącej usługę.

Aby wywiązać się z nakazanym w decyzjach postępowaniem z odpadami, firmy zbierające odpady komunalne zmieszane podpisały umowy z firmami, które w ich imieniu prowadzą selektywną zbiórkę odpadów: odpady niebezpieczne zbiera firma „POLBUD”, odpady selektywne (szkło, tworzywa sztuczne, papier) zbiera firma „BORMAL”.

Selektywną zbiórkę odpadów na terenie Gminy wprowadzono w 2004 roku (system workowy w zabudowie jednorodzinnej), a od września 2005 roku na mocy podpisanych umów selektywną zbiórkę odpadów zajmuje się firma „BORMAL”. W chwili obecnej na terenie miasta i sołectw rozstawionych jest 111 pojemników koszowych na odpady z tworzywa sztucznego oraz 126 pojemników na szkło. W zabudowie jednorodzinnej prowadzi się workowy system zbiórki odpadów.

Również zbiórkę odpadów niebezpiecznych na terenie Gmin rozpoczęto w 2005 roku, prowadzi ją raz w roku firma „POLBUD”. Odpady zbierane są w systemie mobilnym, raz w roku na podstawie dostarczonych do firmy ankiet. Zbieranie azbestu od mieszkańców rozpoczęto w 2003 roku, prowadzi je specjalistyczna firma posiadająca stosowne zezwolenia w tym zakresie.

Od momentu zamknięcia składowiska odpadów komunalnych w Czechowicach – Dziedzicach przy ul. Bestwińskiej 3 tj. od 03.10.2005 roku odpady komunalne wywożone są na składowiska położone poza granicami Gminy – w Brzeszczach i/lub w Bielsku – Białej.

Składowisko w Brzeszczach oddalone jest od granic Gminy o około 6 km, posiada trzy kwatery, z czego w chwili obecnej eksploatowane są dwie. Pojemność całkowita składowiska wynosi 401 000 m³, na koniec roku 2006 pojemność zapełniona wyniosła 131 000 m³.

Składowisko w Bielsku – Białej położone przy ulicy Krakowskiej 315d, oddalone jest od granic Gminy o około 8 km. Obiekt posiada dwie kwatery, z czego jedna jest eksploatowana natomiast druga jest już zamknięta. Pojemność całkowita składowiska wynosi 2 258 978 m³ na koniec roku 2006 zapełnione było 1 350 000 m³ składowiska.

Ze względów przede wszystkim logistycznych odpady z Gminy Czechowice-Dziedzice wywożone są na składowisko w Brzeszczach, które administracyjnie położone jest w województwie małopolskim.

4.1.4. Istniejące instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych

Poprzez odzysk odpadów rozumie się wszelkie działania, niestwarzające zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub w części, lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałów lub energii i ich wykorzystania.

Poprzez unieszkodliwianie odpadów rozumie się poddanie odpadów procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska.

Odzysk odpadów komunalnych jest stosunkowo ograniczony sprowadza się głównie do:

- wytwarzania kompostu,
- spalania z wykorzystaniem ciepła,
- wykorzystaniu jako surowce wtórne (makulatura, szkło, metale, tworzywa sztuczne),
- odzysk elementów z odpadów wielomateriałowych (np. odzysk zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, odzysk odpadów wielkogabarytowych).

Unieszkodliwianie odpadów polega na trzech podstawowych działaniach:

- składowaniu na wysypiskach,
- termiczne unieszkodliwianie (spalanie),
- unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych wyselekcjonowanych z odpadów komunalnych.

Na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice nie funkcjonuje żadna instalacja do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów komunalnych. Wszystkie odpady komunalne zebrane w ramach selektywnej zbiórki odpadów poddawane są procesom odzysku lub unieszkodliwiania poza granicami gminy.

Instalacja – składowisko odpadów komunalnych w Czechowicach – Dziedzicach przy ul. Bestwińskiej 3 zostało zamknięte, czyli zaprzestano przyjmowania zmieszanych odpadów komu-

nalnych z dnia 03.10.2005 roku. Od tej pory odpady przeznaczone do składowania wywożone są poza teren gminy (składowisko w Bielsku-Białej i w Brzeszczach). Składowisko zgodnie z decyzją wojewody poddane zostało rekultywacji, z terminem realizacji do roku 2011 roku.

Według prowadzonej przez marszałka województwa bazy odpadowej na terenie Gminy działła, na podstawie stosownej decyzji, jedna instalacja do termicznego przekształcania odpadów innych niż komunalne. Instalacja o mocy przerobowej 75 Mg/rok prowadzona jest przez: PPH "PAMADDEX" Sp. Jawna Franciszek Paszek, Danuta Paszek, ul. Tartaczna 19, 43-518 Ligota. W instalacji przekształceniu termicznemu poddawane są odpady inne niż niebezpieczne o kodzie:

- 03 01 05 - trociny, wióry, ścinki, drewno, płyta wiórowa i fornir inne niż wymienione w 03 01 04.

W bazie systemu odpadowego marszałka województwa wskazane są następujące instalacje, zajmujące się w 2006 roku odzyskiem i unieszkodliwianiem odpadów:

Lp.	Nazwa zakładu	Adres	Nazwa instalacji	Projektowana moc przerobowa [Mg/rok]	Proces odzysku	Kod odpadu
1.	Czechowickie Zakłady Przemysłu Zapalczanego	ul. Łukasiewicza 5 43-502 Czechowice-Dziedzice	Kocioł ES-124-013	3 600	R1	03 01 01 03 01 05 03 03 99 15 01 03
2.	P.P.U.H. "IMPRODEX" Sp. z o.o	ul. Legionów 229 43-502 Czechowice-Dziedzice	Młyny tnące	3 000	R14	07 02 13
3.	PPUH "AKCES" Brunon Kieloch	ul. Zielona 11 43-502 Czechowice-Dziedzice	Maszyny typ MP	40	R14	17 06 04
4.	Walcownia Metali "Dziedzice"	ul. Hutnicza 13 43-502 Czechowice-Dziedzice	Piece indukcyjne	37 000	R4	12 01 03 12 01 04 17 04 01 17 04 02 17 04 04 17 04 06 17 04 07
5	TEMER Sp. z o.o. Zakład w Czechowicach-Dziedzicach	ul. Kaniowska 1 43-502 Czechowice-Dziedzice	Instalacja do demulgacji emulsji olejowej	2 000	R9	12 01 09

Źródło: wojewódzki system odpadowy

Jedną z instalacji występującą w bazie systemu odpadowego prowadzonego przez marszałka jest składowisko zlokalizowane na terenie PKE S.A. Elektrociepłowni Bielsko-Północ, o pojemności 151 000 Mg. Na składowisko w roku 2003 trafiło 65 Mg odpadów o kodzie 10 01 24 - piaski ze złóż fluidalnych (z wyłączeniem 10 01 82). Z uzyskanych informacji potwierdzonych w terenie wynika, że składowisko fizycznie znajduje się na poza granicą administracyjną Gminy Czechowice – Dziedzice, pomimo tego występuje w bazie wojewódzkiej jako instalacja na terenie przedmiotowej gminy. Do 2006 roku na składowisku prowadzono odzysk odpadów. W chwili obecnej prowadzone są prace dążące do rekultywacji składowiska.

Na terenie gminy funkcjonowało ponadto składowisko odpadów przemysłowych pochodzących z kopalni węgla kamiennego „Silesia”. Po połączeniu zakładu z kopalnią „Brzeszcze” zaprzestano składowania skały płonnej. Powstające na terenie kopalni odpady w postaci kamieni oraz mułu osadowego zostają zagospodarowywane poprzez ich odzysk.

Według decyzji administracyjnych, wydanych dla jednostek prowadzących działalność na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice, zezwolenia na prowadzenie odzysku odpadów (brak zezwoleń w zakresie unieszkodliwiania odpadów) posiadają:

- "Firma Francuz" Jan Francuz z siedzibą w Czechowicach – Dziedzicach przy ul. Nad Białką 12
10 01 01 i 10 01 02 w ilości 1000 Mg
- "Temer" Sp. z o.o. Zakład w Czechowicach - Dziedzicach z siedzibą przy ul. Kaniowskiej 1
12 01 09
12 03 02
13 01 05
13 08 01
13 08 02
07 06 01
07 06 04
12 03 01 łącznie 2000 Mg
- PPUH "IMPRODEX" Sp. z o.o. z siedzibą w Czechowicach – Dziedzicach przy ul. Legionów 229
07 02 13 15 Mg
- PUBM "Budomont" Sp. z o.o. z siedzibą w Bielsku Białej przy ul. Montażowej 7
17 02 04 50 Mg
17 06 03 1,5 Mg
17 01 01 180 Mg
17 01 02 100 Mg
17 01 81 10 Mg
17 05 04 250 Mg
- „POLBUD" Sp. z o.o. z siedzibą w Czechowicach - Dziedzicach przy ul. Górniczej 15
05 01 03
05 01 11
05 01 12
13 01 10
13 01 11
13 01 13
13 02 05
13 02 06
13 02 08
13 03 07
13 03 08
13 03 10
13 07 01
13 07 02
13 07 03
16 07 08 łącznie 4850 Mg

4.1.5. Identyfikacja problemów w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi

Podstawowym problemem w zakresie gospodarki odpadami jest szczegółowe określenie wagi i rodzajowo ile odpadów komunalnych wytwarzanych jest w Gminie przez mieszkańców, oraz ile odpadów komunalnych wytwarzają prowadzący działalność gospodarczą (zakłady, nawet warsztaty czy punkty usługowe zlokalizowane na działkach mieszkalnych) oraz pozostałe jednostki (szkoły, placówki handlowe, budynki biurowe itd.). Wynika to z faktu, że odbierający odpady rozliczają się z wytwórcą odpadów na podstawie ilości opróżnianych pojemników (kontenery, kubły) a nie na podstawie wagi odpadów. Dodatkowym utrudnieniem dla sprawozdawczości jest również fakt, że firmy zbierające odpady komunalne, ze względów logistycznych i opłacalności ekonomicznej prowadzonej działalności, podczas jednego przejazdu samochodem zbierają odpady zarówno od osób fizycznych, jak i od zakładów. Waga zebranych odpadów określana jest dopiero na składowisku odpadów. Dla celów sprawozdawczych w rzeczywistości stosuje się przelicznik wskaźnikowy (średnia waga danego typu kontenera czy pojemnika) dla określenia ilości wytwarzanych odpadów przez mieszkańców.

Dużym utrudnieniem dla celów kontrolnych oraz sprawozdawczości jest brak na terenie Gminy szczegółowej ewidencji źródeł powstawania odpadów komunalnych (baza danych) np. gospodarstwo domowe jednorodzinne, które wytwarza odpady czy ma podpisaną umowę na wywóz odpadów, czy prowadzi selektywną zbiórkę odpadów, ile i jakie wytwarza odpady w poszczególnych miesiącach, charakterystyka gospodarstwa domowego, co w znacznym stopniu wpływa na skład morfologiczny odpadów (czy jest to zabudowa zagrodowa typu wiejskiego, czy jest to zabudowa jednorodzinna typu miejskiego, czy zabudowa wielorodzinna, czy budynek ogrzewany jest z własnej kotłowni i czym jest ogrzewany, itd.). Przy określeniu pojedynczego źródła odpadu (gospodarstwa domowego) charakterystyka takiego źródła wpływa bezpośrednio na ilość i rodzaj wytwarzanych odpadów, czyli na skład morfologiczny odpadów oraz na ciężar wytwarzanych odpadów np. opalanie gospodarstwa domowego węglem może świadczyć o tym, że część odpadów będzie spalona w palenisku, ale zostanie za to wytworzony dodatkowy odpad w postaci popiołu paleniskowego; jeżeli w gospodarstwie domowym są zwierzęta, to może to świadczyć o mniejszej ilości odpadów biodegradowalnych, które przeznaczone są do skarmiania zwierząt, jeżeli gospodarstwo posiada własny kompostownik i zagospodarowuje odpady „zielone”, to ilość wytworzonych odpadów biodegradowalnych będzie znacznie przewyższać ilość zebranych odpadów biodegradowalnych, jeżeli w gospodarstwie domowym prowadzona jest działalność usługowo-produkcyjna (np. drobny warsztat), może to powodować, że dane gospodarstwo może być źródłem dodatkowych, specyficznych odpadów.

Dużym utrudnieniem dla celów kontrolnych oraz sprawozdawczości jest również brak rozdziału między odpadami komunalnymi wytworzonymi przez mieszkańca Gminy, a odpadami wytworzonymi np. przez sklep znajdujący się na parterze budynku a korzystający z tego samego kontenera na odpady. Sklepy stanowią duże źródło odpadów opakowaniowych, a często odpady opakowaniowe w postaci kartonów „zbierane” są przez tzw. wózkowiczów. Problem ten dotyczy przede wszystkim budynków mieszkalnych, w których dodatkowo najmowane są powierzchnie użytkowe na prowadzenie działalności gospodarczej. Podmioty gospodarcze podpisują umowę najmu z właścicielem lub administratorem budynku obejmującą również odbiór odpadów komunalnych. Sytuacja taka nie jest korzystna dla Gminy, ponieważ zawiąza wskaźnik nagromadzenia odpadów przeliczany na 1 mieszkańca, w przypadku, gdy faktycznie część odpadów komunalnych pochodzi z sektora gospodarczego. Skala takiego zjawiska trudna jest do oszacowania, ponieważ nie prowadzono badań na ten temat. Uwzględniając charakter zabudowy, szczególnie na terenach miejskich Gminy, ilość odpadów komunalnych z sektora gospodarczego głównie usług i drobnej produkcji, trafiających do strumienia odpa-

dów komunalnych wytworzonych w gospodarstwach domowych można oszacować na poziomie 5%. Oznacza to, że 5% odpadów komunalnych zebranych od mieszkańców Gminy faktycznie wytwarzana jest przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą.

Problemem jest system ewidencji i jakości selektywnie zbieranych odpadów, w odpadach selektywnie zbieranych np. w systemie workowym powinny być jedynie opakowania, a w rzeczywistości często znajdują się tam elementy nie przypisywane do opakowań np. zbierając tworzywa sztuczne powinny to być opakowania z tworzyw sztucznych, ale już nie powinno być tam opakowań wielomateriałowych mimo, że tworzywo sztuczne jest dominującym surowcem, czy też innych odpadów z tworzyw sztucznych np. plastikowa doniczka, zabawka plastikowa itd. Sytuacja taka powoduje konieczność podczyszczania selektywnie zebranych odpadów na liniach do segregacji odpadów.

Problemem jest również uchwycenie ilości i rodzaju wytworzonych odpadów a zagospodarowanych we własnym zakresie przez mieszkańców, dotyczy to przede wszystkim zabudowy jednorodzinnej np. odpady kuchenne czy skoszona trawa wykorzystywane w przydomowej kompostowni a nawet spalane na powierzchni ziemi (nagminne palenie skoszonej trawy czy zgrabionych liści mimo zakazu takiego postępowania) zaniżają ilość oraz zaburzają rodzaj zbieranych odpadów; odpady uważane przez mieszkańców jako odpady nadające się do spalania w paleniskach domowych np. opakowania tekturowe, gazety, czy nawet tworzywa sztuczne również powodują, że zmieniony zostaje rodzaj i ilość odbieranych odpadów; popiół z palenisk domowych, który często „rozsypywany” jest po terenie działki również zaburza rodzaj i ilość odbieranych odpadów. Wyżej wymienione przykładowe „praktyki” stosowane przez mieszkańców w zakresie „zagospodarowania” odpadów (zarówno mieszkańców Gminy Czechowice – Dziedzice, jak i na terenie całego kraju) powodują, że niemożliwa jest do uchwycenia rzeczywista ilość wytworzonych odpadów, dlatego sprawozdawczość opiera się jedynie na ilości odpadów zebranych. Z opisanymi praktykami Gmina walczy za pomocą Straży Miejskiej, która prowadzi doraźne i okresowe kontrole gospodarki odpadami wśród mieszkańców zabudowy jednorodzinnej.

Problemem jest również „podrzucanie” przez mieszkańców z zabudowy jednorodzinnej odpadów do kontenerów zbiorczych ustawionych przy zabudowie mieszkaniowej, czy w miejscach ogólnodostępnych. Często też odpady wywożone są samodzielnie przez mieszkańców np. do punktu skupu odpadów (np. złom, makulatura), mogą też być wywożone poza teren Gminy. Tak jak mieszkańcy Gminy Czechowice – Dziedzice mogą odpady wywozić poza teren Gminy, tak na teren Gminy mogą być dowożone odpady spoza jej granic np. duży „przyrost” ilości zbieranych odpadów w dni targowe z kontenerów rozmieszczonych blisko targowiska.

Problemem są też tzw. „dzikie wysypiska”, na których nielegalnie mieszkańcy Gminy pozbywają się odpadów, mogą to też być odpady dowieszone przez mieszkańców spoza terenu Gminy. „Dzikie wysypiska” powstają przede wszystkim dlatego, aby wytwórca odpadów nie poniósł kosztów odebrania odpadów. Dlatego też bardzo ważne jest zagadnienie ustalenia stawki za wywóz odpadów. Z jednej strony powinna ona być wysoka, aby pokryć koszty całego systemu zagospodarowania odpadów, ale z drugiej strony nie może być zbyt wysoka, bo mieszkańcy coraz częściej będą pozbywać się nielegalnie odpadów.

Problemem do oszacowania ilościowego (w Mg) oraz jakościowego (rodzaj odpadów) są odpady szczególne, np. odpady z remontu budynku (odnosi się do sposobu zagospodarowania wytworzonych odpadów, które mogą być wywiezione od wytwórcy przez specjalistyczną firmę, może je mieszkańiec przekazać legalnie na składowisko, może „podrzucić” na tzw.

„dzikie wysypisko”, a może też dostarczyć innej osobie, która prowadzi np. wyrównanie terenu, czyli niwelację z wykorzystaniem m.in. gruzu budowlanego.

Dodatkowo można jeszcze mówić o problemach w Gminie Czechowice-Dziedzice, które również są uwypuklone w KPGO, wynikających z:

- braku instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów z podaniem ich lokalizacji, jeżeli znajdują się poza terenem Gminy (np. kompostowni),
- wysokie opłaty za składowanie zmieszanych odpadów komunalnych, co z jednej strony mogłoby motywować mieszkańców do selektywnego zbierania odpadów „u źródła”, ale z drugiej strony stanowi niebezpieczeństwo znacznego wzrostu ilości „dzikich wysypisk” – mimo znacznego wzrostu opłat za składowanie od 01.01.2008 roku,
- niedostatecznie rozwiniętego systemu selektywnego zbierania odpadów komunalnych, co w głównej mierze uwarunkowane jest kosztami oraz świadomością wytwórców,
- brak szczegółowego i jednolitego systemu ewidencji odpadów oraz sprawozdawczości z wytworzonych czy zebranych odpadów (poczynając od wytwórcy, po firmy zbierające, aż do miejsc ostatecznego zagospodarowania),
- niewielkiej wiedzy o odpadach, systemach ich zbierania, sposobach zagospodarowania, szkodliwości w przypadku nieprawidłowego postępowania z odpadami.

Innym problemem związanym z wprowadzaniem oraz nadzorowaniem systemu gospodarki odpadami jest niedostateczna liczba pracowników Urzędu Miejskiego zajmujących się problematyką odpadów, aktualny stan osobowy nie pozwala na prowadzenie częstszych kontroli osób fizycznych czy podmiotów gospodarczych pod kątem przestrzegania przepisów, nie pozwala na systematyczną ewidencję oraz prowadzenie bazy danych o wytworzonych odpadach, o wytwórcach odpadów, o decyzjach dla wytwórców odpadów, o postępowaniu z odpadami (sprawozdawczości wytwórcy odpadów) itd.

Przedsiębiorcy prowadzący selektywną zbiórkę odpadów wskazują na problem dość małego zaangażowania finansowego ze strony Gminy w rozwój systemu gospodarowania odpadami, w tym przede wszystkim w rozwój selektywnej zbiórki odpadów.

Ponadto dodatkowym utrudnieniem dla firm prowadzących zbiórkę odpadów komunalnych od osób fizycznych jest niekompletna elektroniczna baza gospodarstw domowych, stanowiąca podstawę do wprowadzenia monitoringu gospodarki odpadami komunalnymi, zawierającego między innymi zestawienie gospodarstw domowych, które posiadają lub nie posiadają aktualnej umowy na odbiór odpadów komunalnych, gospodarstw, które prowadzą selektywną zbiórkę odpadów, a co za tym idzie do bardziej szczegółowego określenia źródła i ilości wytwarzanych odpadów.

Firmy prowadzące zbiórkę odpadów komunalnych zwracają uwagę na niską opłacalność ekonomiczną prowadzonej przez nie działalności. Z jednej strony, poprzez uchwałę Gminy, narzucona jest maksymalna stawka opłaty za wywóz odpadów, z drugiej strony mieszkańcy podpisują umowy na minimalnie możliwą ilość odbieranych odpadów, a nawet podpisując umowę nie zawsze wywiązują się z uregulowania należności. Ściągalność należności (stosunkowo niewielkich kwot od jednego gospodarstwa, ale przy dużej liczbie gospodarstw nieregulujących faktur, dla zakładu sumaryczna kwota nieuregulowanych należności zaczyna osiągać znaczne rozmiary) od osób fizycznych, w obecnie funkcjonującym prawodawstwie jest wręcz niemożliwa.

Brak składowiska odpadów na terenie Gminy powoduje konieczność transportu zebranych odpadów do instalacji zlokalizowanych w sąsiednich gminach. Przedsiębiorcy zwracają uwagę na wzrost kosztów związanych z przewozem odpadów kilkanaście kilometrów często w dość intensywnym ruchu miejskim. Jednym z rozwiązań tego problemu mogłoby być stworzenie stacji przeładunkowej odpadów. Wybór składowiska odpadów, na które miałyby być

wywożone odpady komunalne zebrane od mieszkańców gminy jest istotną kwestią, ponieważ jedno ze składowisk (w Brzeszczach), na którym w chwili obecnej między innymi składowane są odpady, położone jest poza województwem śląskim. Zgodnie z obowiązującym prawem niesegregowane odpady komunalne powinny być poddane odzyskowi lub unieszkodliwieniu na obszarze tego samego województwa lub w miejscach najbliższej położonych. Ponadto z uzyskanych informacji wynika, że wniosek Burmistrza Czechowic – Dziedzic o pozostawienie na mocy nowego planu możliwości wywozu odpadów na składowisko w Brzeszczach, spotkał się z negatywną opinią Marszałka Województwa.

Wprowadzenie selektywnego zbierania odpadów powoduje zasadniczą zmianę struktury i składu odpadów zbieranych w sposób nieselektywny. Do tej pory, firmy zbierające odpady zmieszane swoją kalkulację opierały na ilości wywożonych odpadów (opierając się na rodzaju opróżnianych pojemników do gromadzenia odpadów, czyli licząc odpady w m³), częstotliwości wywozu, kosztów transportu i opłat za składowanie. Wprowadzając selektywną zbiórkę odpadów, w strumieniu odpadów coraz mniej znajduje się odpadów „lekkich” i objętościowo dużych (butelki plastikowe PET, papiery, itd.), natomiast w odpadach pozostaje frakcja „ciężka” (popiół paleniskowy, tzw. „mokre” odpady domowe). W związku z powyższym, firmy odbierające odpady komunalne rzadziej odbierają odpady od mieszkańców (jest ich mniejsza ilość w kontenerach czy pojemnikach), ale odpady te są znacznie cięższe, a co za tym idzie, firmy ponoszą większe koszty związane z opłatami za składowanie odpadów.

Dodatkowo należy zwrócić uwagę na fakt, że w kolejnych latach znacznie wzrośnie cena za przyjmowanie odpadów na składowisko (pierwsza znacząca podwyżka opłat nastąpiła 01.01.2008 roku) – co dla firm zbierających odpady, działalność ta stawać się będzie mało opłacalna, jeżeli znacznie nie wzrośnie stawka za zbieranie odpadów.

Dużym problemem w opracowaniu, a następnie w wdrożeniu i egzekwowaniu systemu gospodarki odpadami na terenie Gminy (jak i w całym kraju) jest niejednoznaczność i niespójność przepisów prawa. Kompetencje samorządu terytorialnego nie idą w parze z narzuconymi obowiązkami na gminy w zakresie odpowiedzialności za utrzymanie czystości i porządku w gminie, w tym zbieranie odpadów od mieszkańców.

Utrudnieniem w poprawnym funkcjonowaniu systemu gospodarki odpadami jest zbyt mała świadomość ekologiczna mieszkańców. Brak wiedzy o szkodliwości dla środowiska i zdrowia ludzi nieprawidłowego postępowania z odpadami powoduje, że mieszkańcy zwracają uwagę jedynie na aspekt ekonomiczny (cena za odebranie odpadów) oraz organizacyjny (wygodniej jest umieszczać wszystkie odpady w jednym kontenerze niż prowadzić selektywną zbiórkę odpadów w gospodarstwie domowym). Edukacja ekologiczna w zakresie zagospodarowania wytworzonych odpadów powinna obejmować uświadomienie, jak szkodliwe dla zdrowia jest spalanie odpadów w paleniskach domowych (głównie tworzyw sztucznych), jakie szkodliwe jest dla środowiska nieprawidłowe postępowanie z odpadami niebezpiecznymi, jak można ochronić zdrowie i środowisko wskazując prawidłowy sposób postępowania z odpadami np. w jaki sposób stosować segregację odpadów, w jaki sposób można poprawnie we własnym zakresie zagospodarować odpady (przydomowe kompostowniki). Prowadzona akcja zbierania od mieszkańców odpadów niebezpiecznych opiera się na ankietach rozprowadzanych wśród mieszkańców Gminy. Z informacji uzyskanych w Urzędzie Miasta wynika, że dotychczasowy sposób dystrybucji ulotek jest mało skuteczny.

4.2. Odpady niebezpieczne

Odpady niebezpieczne są to odpady:

- 1) należące do kategorii lub rodzajów odpadów określonych na liście A załącznika nr 2 do ustawy oraz posiadające co najmniej jedną z właściwości wymienionych w załączniku nr 4 do ustawy lub
- 2) należące do kategorii lub rodzajów odpadów określonych na liście B załącznika nr 2 do ustawy i zawierające którykolwiek ze składników wymienionych w załączniku nr 3 do ustawy oraz posiadające co najmniej jedną z właściwości wymienionych w załączniku nr 4 do ustawy.

Podstawowym źródłem powstawania odpadów niebezpiecznych jest działalność przemysłowa i usługowa (zarówno duże zakłady, jak i małe przedsiębiorstwa, w tym sklepy, warsztaty, biurowce). Odpady niebezpieczne powstają również w gospodarstwach domowych, służbie zdrowia, szkolnictwie.

Problemem w gospodarce odpadami niebezpiecznymi (dotyczy to zarówno kraju, jak i Gminy Czechowice-Dziedzice) jest:

- brak szczegółowego określenia źródeł, rodzaju i ilości wytwarzanych odpadów, w tym odpadów z gospodarstw domowych,
- niewielka świadomość i wiedza mieszkańców (często też małych i średnich przedsiębiorstw, czy nawet dużych zakładów) o elementach niebezpiecznych w odpadach,
- brak kontroli gospodarki odpadami w małych i średnich przedsiębiorstwach np. „prywatne” warsztaty samochodowe, zakłady fotograficzne, przychodnie (w tym pracownie rentgenowskie),
- nie przekazywanie kopii kart przekazania odpadów niebezpiecznych przez firmę prowadzącą okresowa zbiórkę odpadów niebezpiecznych do Urzędu Miasta, co pozwoliłoby kontrolować tą firmę pod kątem właściwego gospodarowania odpadami.

4.2.1. Odpady zawierające PCB

PCB - rozumie się przez to polichlorowane difenyle, polichlorowane trifenyle, monometylotetrachlorodifenylometan, monometylo-dichlorodifenylometan, monometylodibromodifenylometan oraz mieszaniny zawierające jakąkolwiek z tych substancji w ilości powyżej 0,005% wagowo łącznie. Substancje tego typu mają bardzo dobre własności dielektryczne były zatem stosowane w transformatorach, kondensatorach, silnikach elektrycznych specjalnego przeznaczenia stycznikach oraz jako składnik olejów transformatorowych. PCB mogło być stosowane jako dodatek do płynów hydraulicznych, farb i lakierów, plastyfikatorów do tworzyw sztucznych, środków konserwujących i impregnujących. PCB ze względu na swoją wysoką toksyczność szczególnie w wysokich temperaturach, jest bardzo szkodliwe dla środowiska oraz zdrowia ludzi.

W chwili obecnej, ponieważ nie przeprowadzono inwentaryzacji urządzeń zawierających PCB, trudno jest szacować ilość tego rodzaju odpadów na terenie Gminy. W przypadku przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą, inwentaryzację taką można przeprowadzić za pomocą ankiet. W przypadku urządzeń będących w posiadaniu osób fizycznych ustalenie ich ilości jest praktycznie niemożliwe.

4.2.2. Oleje odpadowe

Oleje odpadowe to wszelkie oleje smarowe lub przemysłowe, które nie nadają się już do zastosowania, do którego były pierwotnie przeznaczone, a w szczególności zużyte oleje z silni-

ków spalinowych i oleje przekładniowe, a także oleje smarowe, oleje do turbin i oleje hydrauliczne.

Na terenie Gminy oleje odpadowe powstają przede wszystkim w sektorze gospodarczym oraz w gospodarstwach domowych, które są wytwórcami pewnej ilości olejów odpadowych, powstających w wyniku prowadzenia na własną rękę napraw pojazdów, eksploatacji wszelkich urządzeń zawierających oleje smarowe np. kosiarek spalinowych itd.

Oleje odpadowe odbierane są od mieszkańców Gminy Czechowice-Dziedzice w ramach mobilnego systemu zbiórki odpadów niebezpiecznych prowadzonego przez firmę „POLBUD”. W roku 2006 zebrano 0,310 Mg olejów odpadowych, które następnie zostały przekazane do odzysku firmie „OILER”.

System odpadowy prowadzony przez marszałka województwa podaje następujące dane odnośnie olejów odpadowych za rok 2006.

Kod odpadu	Ilość olejów odpadowych	
	wytworzonych [Mg]	zebranych [Mg]
13 01 05	-	4,400
13 01 10	4,166	0,600
13 01 13	0,160	-
13 02 05	107,350	6,835
13 02 06	0,115	
13 02 08	247,815	132,000
13 03 07	-	0,100
13 03 10	0,900	-
13 05 06	0,185	-
Razem	360,691	143,935

Źródło: wojewódzki system odpadowy

4.2.3. Zużyte baterie i akumulatory

Akumulatory są to przenośne źródła energii elektrycznej stosowane głównie w transporcie jako źródło energii służące do rozruchu silnika spalinowego oraz jako podstawowe źródło energii do napędzania silników elektrycznych. Zużyte akumulatory kwasowe lub zasadowe używane np. do napędzania elektrycznych wózków widłowych stanowią odpad wytworzony w większości przypadków przez podmiot gospodarczy, a więc to na przedsiębiorcy (jako posiadacz odpadu) spoczywa obowiązek właściwego zagospodarowania odpadu.

Do opisywanej grupy odpadów należy zaklasyfikować również wszelkiego rodzaju baterie i akumulatory małogabarytowe używane w gospodarstwach domowych do zasilania sprzętu AGD lub elektronarzędzi.

Akumulatory kwasowo-ołowiowe to głównie akumulatory stosowane w samochodach, których żywotność jest różna: od roku a nawet do kilku lat. Baterie i akumulatory niklowo-kadmowe to przede wszystkim wielkogabarytowe akumulatory (bywają też małogabarytowe), a ich żywotność jest stosunkowo duża, nawet do 12 lat. Pozostałe baterie np. manganowo-cynkowe z elektrolitem alkalicznym i solnym, cynkowo-węglowe, cynkowo-manganowe, litowe, litowo-jonowe, których okres używania jest krótki, najczęściej nie przekracza jednego roku.

Na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice od 2005 roku prowadzona jest przez firmę „POLBUD” w ramach mobilnej selektywnej zbiórki odpadów zbiórka akumulatorów. W 2006 roku zebrano 64 kg zużytych akumulatorów.

Część akumulatorów przekazywana jest także przez mieszkańców do punktów, w których kupowany jest nowy akumulator lub gdzie prowadzona jest naprawa pojazdu (warsztaty samochodowe) – brak możliwości uchwycenia ewidencji „wytwarzanych” w ten sposób odpadów od mieszkańców gminy.

Część baterii zbierana jest w szkołach.

4.2.4. Odpady medyczne i weterynaryjne

Odpady medyczne to odpady powstające w związku z udzielaniem świadczeń zdrowotnych oraz prowadzeniem badań i doświadczeń naukowych w zakresie medycyny.

Odpady weterynaryjne to odpady powstające w związku z badaniem, leczeniem zwierząt lub świadczeniem usług weterynaryjnych, a także w związku z prowadzeniem badań naukowych i doświadczeń na zwierzętach.

W przypadku tego rodzaju odpadów za celowe uznać należy, że do grupy odpadów medycznych i weterynaryjnych zalicza się również przeterminowane leki, których źródłem są gospodarstwa domowe.

Na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice źródłem tego rodzaju odpadów są przychodnie i gabinety lekarskie, placówki weterynaryjne oraz gospodarstwa domowe. Do tej pory nie prowadzono szczegółowej zbiórki odpadów medycznych, weterynaryjnych czy przeterminowanych lekarstw - w ramach selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych organizowanej wśród mieszkańców gminy przez Urząd Miasta. W związku z czym odpady te, z gospodarstw domowych, trafiają w większości przypadków do pojemników na odpady komunalne niesegregowane. Niewielka część przeterminowanych lekarstw przekazywana jest do aptek.

Według posiadanego spisu przedsiębiorców zarejestrowanych w Urzędzie Miasta w Wydziale Ewidencji Gospodarczej na terenie Gminy zarejestrowanych jest:

- 76 praktyk lekarskich,
- 20 praktyk stomatologicznych,
- 14 działalności fizykoterapeutycznych,
- 6 działalności pielęgniarstwo położniczych,
- 5 działalności weterynaryjnych.

Łącznie na terenie Gminy Czechowice – Dziedzice zarejestrowanych jest 119 podmiotów gospodarczych świadczących szeroko rozumiane usługi medyczne i weterynaryjne, które potencjalnie mogą być źródłem odpadów medycznych i weterynaryjnych. Najczęściej jednostki te wytwarzają stosunkowo niewielką ilość wagowo odpadów, w związku z czym właściciele / administratorzy jednostek (szczególnie tych niewielkich) uważają, że posiadając w jakikolwiek sposób zorganizowaną zbiórkę odpadów (np. umowę na wywóz odpadów komunalnych), wywiązują się z wszelkich obowiązków wynikających z wytwarzania odpadów m.in. nie przygotowują sprawozdawczości do marszałka (brak sprawozdawczości najczęściej wynika z niewiedzy o takim obowiązku właścicieli czy administratorów punktów medycznych czy weterynaryjnych). Według systemu odpadowego prowadzonego przez marszałka województwa tylko jeden podmiot za 2006 roku przedłożył sprawozdanie z gospodarki odpadami był to NZOZ „Mediagent” Agnieszka Homa. Podmiot ten wytworzył 0,044 Mg odpadów niebezpiecznych o kodzie 18 01 03* - Inne odpady, które zawierają żywe drobnoustroje chorobotwórcze lub ich toksyny oraz inne formy zdolne do przeniesienia materiału genetycznego, o których wiadomo lub co do których istnieją wiarygodne podstawy do sądzenia, że wywołują choroby u ludzi i zwierząt (np. zainfekowane pieluchomajtki, podpaski, podkłady), z wyłączeniem 18 01 80 i 18 01 82.

W związku z brakiem danych dotyczących wytwarzanych odpadów oraz sposobu postępowania z nimi przez właścicieli lub administratorów punktów medycznych czy też weterynaryjnych należy bezwzględnie zaostreżyć prowadzenie nadzoru nad tymi placówkami i nakazać im prowadzenie sprawozdawczości.

4.2.5. Pojazdy wycofane z eksploatacji

Pojazd wycofany z eksploatacji - rozumie się przez to pojazd stanowiący odpad w rozumieniu przepisów o odpadach.

Zgodnie z tą definicją każdy pojazd w momencie przekazania do stacji demontażu staje się odpadem.

Na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice działa jeden punkt przyjmowania pojazdów wycofanych z eksploatacji prowadzony przez firmę „BORMAL”, w którym w 2006 roku przyjęto 290 pojazdów do demontażu. Wszystkie przyjęte pojazdy przekazane zostały do stacji demontażu prowadzonej przez „BIELSKIE PRZEDIEBIORSTWO BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO” S.A. Na terenie Gminy nie ma stacji demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji. Z posiadanych informacji wynika, że w najbliższej przyszłości firma „BORMAL” planuje przekształcenie punktu przyjmowania pojazdów wycofanych z eksploatacji na stację demontażu.

Aktualnie prowadzona baza pojazdów zarejestrowanych w Wydziale Komunikacji Starostwa Powiatowego w Bielsku Białej nie pozwala na określenie liczby pojazdów zarejestrowanych na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice. W związku, z czym podanie dokładnej ilości pojazdów zarejestrowanych na terenie Gminy nie jest możliwe, a wielkość tą szacować można jedynie na podstawie istniejących wskaźników – ilość pojazdów przypadających na ilość mieszkańców. Sama ilość zarejestrowanych pojazdów nie wskazuje na ilość pojazdów przekazywanych do stacji demontażu.

4.2.6. Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

Sprzęt elektryczny i elektroniczny to urządzenia, których prawidłowe działanie jest uzależnione od dopływu prądu elektrycznego lub od obecności pól elektromagnetycznych, oraz mogące służyć do wytwarzania, przesyłu lub pomiaru prądu elektrycznego lub pól elektromagnetycznych i zaprojektowane do użytku przy napięciu elektrycznym nieprzekraczającym 1 000 V dla prądu zmiennego oraz 1 500 V dla prądu stałego, zaliczone do grup sprzętu określonych w załączniku nr 1 do ustawy.

Przepisy ustawy kwalifikują zużyty sprzęt w myśl zapisów ustawy o odpadach jako odpad.

Na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice następujące placówki handlowe prowadzą zbiórkę zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego na zasadzie: za 1 sztukę zakupionego sprzętu można przekazać 1 sztukę tego samego rodzaju sprzętu zużytego:

- Apteka „GALENKA” ul. Makuszyńskiego 6 Czechowice-Dziedzice,
- KONTAKT SIMON ul. Bestwińska 21 Czechowice-Dziedzice,
- „DOMUS” A. Chromik i Wspólnicy Sp. jawna ul. Niepodległości 25 Czechowice-Dziedzice
- „DOMUS” A. Chromik i Wspólnicy Sp. jawna, Hurtownia artykułów elektrycznych i elektroinstalacyjnych ul. Legionów 60 Czechowice-Dziedzice,
- „EL-SERW” Perski Władysław ul. Traugutta 11 Czechowice-Dziedzice,
- Mc Donald’s ul. Węglowa 15 Czechowice-Dziedzice,
- Telekomunikacja Polska S.A. ul. Niepodległości 24 Czechowice-Dziedzice.

Powyższa lista opublikowana na stronach internetowych Urzędu Miasta nie jest kompletna z tego względu, że przykładowo wszystkie apteki zobowiązane są do przyjmowania zużytego sprzętu medycznego (ciśnieniomierzy, termometrów itd.). Można przyjąć, że wszystkie jednostki oferujące w sprzedaży urządzenia elektryczne czy elektroniczne są również miejscem przekazywania zużytych urządzeń elektrycznych czy elektronicznych.

Brak natomiast informacji, co do ilości zebranych urządzeń przez poszczególnych przedsiębiorców. Może też tak być, że do w/w jednostek przekazany został sprzęt od mieszkańca spoza terenu Gminy i też odwrotnie, mieszkaniec Gminy przekazał zużyty sprzęt do punktu poza terenem Gminy Czechowice - Dziedzice.

Należy też zauważyć, że część sprzętu przemieszczana jest w tzw. „drugim” obiegu. Ktoś wymieniając stary sprzęt na nowy może przekazać go (przy sprawnym sprzęcie) innej osobie, lub może przekazać sprzęt do regeneracji czy wykorzystania jako części zamienne – taki sprzęt nie jest ogólnie przez ludność traktowany jako odpad, (mimo, że zapis ustawy wyraźnie precyzuje definicję odpadu).

Na terenie Gminy nie ma instalacji do prowadzenia odzysku zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, wszystkie zebrane odpady tego rodzaju poddawane są odzyskowi poza terenem Gminy.

4.2.7. Odpady zawierające azbest

Azbest jako włókniste krzemiany, wykorzystywany był do produkcji około 3 000 produktów przemysłowych, głównie w branży budowlanej. Obecnie od 1 lutego 2005 roku obowiązuje całkowity zakaz wprowadzania do Polski oraz produkcji i obrotu wyrobów zawierających azbest.

Na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice od roku 2003 prowadzona jest akcja dofinansowywania z Gminnego oraz Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zbierania i wywozu od osób fizycznych wyrobów zawierających azbest. W roku 2006 odebrano i przekazano do unieszkodliwiania 104,5 Mg odpadów azbestowych.

Brak na terenie Gminy szczegółowej inwentaryzacji miejsc występowania azbestu.

4.2.8. Przeterminowane pestycydy

Pestycydami ogólnie nazywamy środki chemiczne ochrony roślin, w postaci związków chemicznych albo mieszanin związków. Środki te działają na szkodniki, patogeny czy chwasty dzięki swoim właściwościom chemicznym i fizykochemicznym.

Źródłem tych odpadów jest przede wszystkim rolnictwo.

Według posiadanych informacji na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice nie znajdują się mogilniki zawierające przeterminowane środki ochrony roślin. Zbiórką przeterminowanych pestycydów zajmuje się firma „POLBUD”, która zebrała w 2006 roku 0,470 Mg tego rodzaju odpadów. Odpady zbierane są w systemie zbierania odpadów niebezpiecznych (ankieta, na telefon).

4.2.9. Odpady materiałów wybuchowych

Odpady wybuchowe są to odpady w postaci ciał stałych lub cieczy (albo mieszaniny substancji), które ze swej natury są zdolne w wyniku reakcji chemicznej wytwarzać gazy o takiej temperaturze i ciśnieniu i przy takiej szybkości, że może to spowodować szkody w otoczeniu; Powstawanie tego rodzaju odpadów związane jest przede wszystkim z działalnością wojska (zarówno obecną, jak i prowadzoną w przeszłości). Odpady te występują również w policji, górnictwie i w innych zakładach produkujących lub wykorzystujących materiały wybuchowe.

Na podstawie uzyskanych informacji wynika, że na terenie Gminy Czechowice – Dziedzice nie było zlokalizowanych żadnych obiektów o charakterze militarnym. Jedynym możliwym źródłem powstawania odpadów wybuchowych jest działająca na terenie gminy kopalnia węgla kamiennego „Silesia”. Wszystkie ewentualnie wytworzone odpady wybuchowe są nieszkodliwe zgodnie z obowiązującymi przepisami przez w/w zakład.

4.3. Pozostałe odpady

4.3.1. Zużyte opony

Ogumienie to elastyczna obręcz koła jezdnego, zadaniem której jest pochłonięcie części drgań i wstrząsów, związanych z toceniem kół po nierównościach. Wyróżnia się typy ogumienia:

- pełne – gumowy pełny pierścień,
- pneumatyczne – opona z dętką lub bez dętki (opona bezdętkowa).

Typowa opona składa się z pokrytych gumą i złączonych warstw tkaniny kordowej i drutu. Zewnętrzna warstwa gumy przylegająca do jezdni ma odpowiedni kształt zwany bieżnikiem. Przeciętny okres użytkowania nowej opony wynosi około 80 tys. km lub nie powinien być mniejszy niż 7 lat. Waga kompletu opon w samochodzie osobowym wynosi około 40 kg.

Ilość tego typu odpadów można szacować na podstawie ilości kupionych nowych opon lub na podstawie ilości zarejestrowanych pojazdów i średniego czasu „żywności” opony. Poza wszelką możliwą rejestracją będą opony rowerowe.

Źródłem powstawania tych odpadów będą głównie warsztaty samochodowe, bazy transportowe, ale również osoby fizyczne. Wytworzone przez osoby fizyczne zużyte opony mogą być spalone w paleniskach domowych (niezgodny z przepisami i bardzo szkodliwy dla środowiska i zdrowia ludzi sposób postępowania z oponami), mogą być wykorzystane jako „plot” (gdy opona wkopana jest w grunt i postawiona na sztorc), mogą być wykorzystane jako kwietniki (specyficznego rodzaju doniczka), często wykorzystywane są na placach zabaw dla dzieci (huśtawka, element amortyzujący).

Na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice nie prowadzi się zorganizowanej zbiórki zużytych opon od osób fizycznych. Osoby fizyczne mogą tego typu odpady dostarczyć własnym transportem do firmy „BORMAL”.

4.3.2. Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej

Odpady z budowy, remontów powstają w budownictwie mieszkaniowym i przemysłowym oraz drogownictwie i kolejnictwie na etapie budowy oraz planowanych i awaryjnych remontów.

Źródłem tego typu odpadów mogą być gospodarstwa domowe, zakłady, drogownictwo - źródło zmienne w czasie (właściwie niewiadomo ile powstało tego typu odpadów i ile może powstawać w ciągu roku), zmienne pod względem rodzaju i ilości wytwarzanych odpadów. Z niewielkich remontów w gospodarstwach domowych, odpady tego typu „dorzucane” są do odpadów komunalnych zmieszanych.

Odpady tego rodzaju są zbierane od mieszkańców Gminy Czechowice-Dziedzice w systemie „na żądanie”. Najczęściej niewielkie ilości tych odpadów z zabudowy wielorodzinnej dokładane są do odpadów komunalnych zmieszanych. W przypadku dużych remontów zamawiany jest specjalistyczny kontener. Poza jakąkolwiek kontrolą jest ilość wytworzonych odpadów czy miejsce ich przeznaczenia (składowisko lub wykorzystanie).

4.3.3. Komunalne osady ściekowe

Komunalne osady ściekowe to pochodzący z oczyszczalni ścieków osad z komór fermentacyjnych oraz innych instalacji służących do oczyszczania ścieków komunalnych oraz innych ścieków o składzie zbliżonym do składu ścieków komunalnych.

Według obowiązujących przepisów odzysk komunalnych osadów ściekowych polegać może na ich stosowaniu:

- 1) w rolnictwie, rozumianym jako uprawa wszystkich płodów rolnych wprowadzanych do obrotu handlowego, włączając w to uprawy przeznaczane do produkcji pasz,
- 2) do rekultywacji terenów, w tym gruntów na cele rolne,
- 3) do dostosowania gruntów do określonych potrzeb wynikających z planów gospodarki odpadami, planów zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu,
- 4) do uprawy roślin przeznaczonych do produkcji kompostu,
- 5) do uprawy roślin nieprzeznaczonych do spożycia i do produkcji pasz.

Osady mogą być przekazywane osobom, które posiadają tytuł własności do terenów, na których osady mają być wykorzystane. Komunalne osady ściekowe mogą być stosowane, jeżeli są ustabilizowane oraz przygotowane odpowiednio do celu i sposobu ich stosowania, w szczególności przez poddanie ich obróbce biologicznej, chemicznej, termicznej lub innemu procesowi, który obniża podatność komunalnego osadu ściekowego na zagniwanie i eliminuje zagrożenie dla środowiska lub zdrowia ludzi. Przed wykorzystaniem osadu do celów rolniczych przeznaczony do zastosowania osadu grunt powinien zostać zbadany. Przepisy prawne wprowadzają wiele obostrzeń dotyczących gruntów, na których można wykorzystywać osady ściekowe.

Na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice czynna jest jedna miejska oczyszczalnia ścieków administrowana przez Przedsiębiorstwo Inżynierii Miejskiej. Według informacji przekazanych przez administratora oczyszczalni w 2006 roku zagospodarowano w poszczególny sposób następujące ilości osadów ściekowych:

– rolniczo	1 368,32 Mg,
– poprzez kompostowanie	1 981,10 Mg,
– poprzez rekultywację	1 348,34 Mg,
– łącznie	4 697,76 Mg.

Natomiast ilość wytworzonych w 2006 roku odpadów administrator oczyszczalni określił na:

– osad odwodniony	4 697,76 Mg,
– skratki	44,12 Mg,
– piasek z osadników	27,00 Mg,
– łącznie	4 768,88 Mg.

Z powyższego zestawienia wynika, że cały wytworzony w 2006 roku osad odwodniony został zagospodarowany.

Według systemu odpadowego prowadzonej przez marszałka w 2006 roku zostało wytworzonych odpadów z grupy 19:

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Ilość [Mg]
19 08 01	Skratki	0
19 08 02	Zawartość piaskowników	0
19 08 14	Szlamy z innego niż biologiczne oczyszczania ścieków przemysłowych inne niż wymienione w 19 08 13	161,8
19 08 99	Inne niewymienione odpady	18,4
19 08 13*	Szlamy zawierające substancje niebezpieczne z innego niż biologiczne oczyszczania ścieków przemysłowych	42,26
Łącznie		222,46

Źródło: wojewódzki system odpadowy

Według danych przekazanych przez Urząd Miasta w 2007 roku firma „KOM – GAZ” przekazała na zlewnię PIM w Czechowicach Dziedzicach 510,0 m³ nieczystości płynnych.

4.3.4. Odpady opakowaniowe

Zgodnie z ustawą o opakowaniach i odpadach opakowaniowych, przez odpady opakowaniowe rozumie się wszystkie opakowania, w tym opakowania wielokrotnego użytku wycofane z ponownego użycia, stanowiące odpady w rozumieniu przepisów o odpadach. Opakowania natomiast zdefiniowane zostały jako wprowadzone do obrotu wyroby wykonane z jakichkolwiek materiałów, przeznaczone do przechowywania, ochrony, przewozu, dostarczenia lub prezentacji wszelkich produktów, od surowców do towarów przetworzonych, a także części opakowań i elementy pomocnicze połączone z opakowaniami i przeznaczone do tego samego celu co dane opakowanie.

Wyróżniamy: *opakowania jednostkowe*, służące do przekazywania produktu użytkownikowi w miejscu zakupu, w tym przeznaczone do konsumpcji produktów naczynia jednorazowego użytku; *opakowania zbiorcze*, zawierające wielokrotność opakowań jednostkowych produktów, niezależnie od tego, czy są one przekazywane użytkownikowi, czy też służą zaopatrywaniu punktów sprzedaży i które można zdjąć z produktu bez naruszenia jego cech; *opakowania transportowe*, służące do transportu produktów w opakowaniach jednostkowych lub zbiorczych w celu zapobiegania ich uszkodzeniom, z wyłączeniem kontenerów do transportu drogowego, kolejowego, wodnego lub lotniczego.

Odpady tego typu powstają praktycznie w każdym miejscu: zakład, gospodarstwo domowe, handel, szkoła, bar, urzędy. Ilościowo jednak odpadów tego typu powstaje najwięcej w zakładach, w których do produkcji wykorzystywane są komponenty dostarczane w opakowaniach jednostkowych.

Na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice nie prowadzi się systemu ewidencji odpadów opakowaniowych w strumieniu odpadów komunalnych w związku z czym ich ilość w strumieniu odpadów komunalnych można oszacować jedynie na podstawie wskaźników. W poniższej tabeli przedstawiono ilość odpadów opakowaniowych wytwarzanych na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice w skali jednego roku na podstawie wskaźników nagromadzenia zamieszczonych w planie gospodarki odpadami dla województwa śląskiego:

Rok	Rodzaje i ilość wytworzonych odpadów opakowaniowych [Mg/rok]							
	Papier i tektura	Szkoło	Tworzywa sztuczne	Wielomateriałowe	Blacha stalowa	Aluminium	Drewno	Razem
2006	1950,40	1388,86	754,44	218,62	184,32	55,73	595,84	5135,35

Źródło: obliczenia własne na podstawie wskaźników

Na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów: tworzywa sztuczne, makulatura, szkło, a w tych odpadach znajdują się również odpady opakowa-

niowe. Ponieważ nie prowadzi się dalszej segregacji zebranych selektywnie odpadów (np. segregacji na odpady opakowaniowe i odpady pozostałe), niemożliwe jest podanie rzeczywistych ilości odpadów opakowaniowych wyselekcjonowanych ze strumienia odpadów komunalnych. Skład odpadów selektywnie zbieranych w przeważającej części stanowią odpady opakowaniowe (np. w tworzywach sztucznych znajdują się głównie butelki plastikowe, kubeczki, woreczki, w szkło to głównie słoiki szklane, w makulaturze to głównie opakowania tekturowe).

Zgodnie z uchwałą Nr XLIX/50/06 Rady Miejskiej w Czechowicach – Dziedzicach z dnia 4 września 2006 roku, w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy, odpadami selektywnie zbieranymi powinny być opakowania (system zasadniczy). Mieszkańcy niestety nie zawsze przestrzegają regulaminu, a wynika to bądź z niewiedzy, jakie odpady należy selektywnie gromadzić (nieznajomość regulaminu), bądź z chęci zaoszczędzenia na kosztach wywozu odpadów zbieranych w sposób nieselektywny.

Poniższa tabela przedstawia szacunkowe ilości zebranych selektywnie odpadów na terenie Gminy, przy założeniu że 90% zebranych w ten sposób odpadów to opakowania.

Rok	Ilość i rodzaj zebranych selektywnie odpadów opakowaniowych [Mg]				
	Tworzywa sztuczne	Makulatura	Szkło	Zawierające elementy niebezpieczne	Razem
2006	55,8	27	111,6	-	194,4
2007	192,21	35	320	0,31	547,52

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego

Według bazy systemu odpadowego prowadzonego przez marszałka w 2006 roku na terenie Gminy została wytworzona następująca ilość odpadów opakowaniowych:

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Ilość [Mg]
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	279,200
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	40,300
15 01 03	Opakowania z drewna	257,200
15 01 04	Opakowania z metali	2,900
15 01 10*	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone (np. środkami ochrony roślin I i II klasy toksyczności - bardzo toksyczne i toksyczne)	20,713
15 01 11*	Opakowania z metali zawierające niebezpieczne porowate elementy wzmocnienia konstrukcyjnego (np. azbest), włącznie z pustymi pojemnikami ciśnieniowymi	0,063
RAZEM		600,376

* - odpady niebezpieczne

Źródło: wojewódzki system odpadowy

4.3.5. Inne odpady

Do pozostałych odpadów zaliczymy przede wszystkim różne odpady pochodzące z różnych działalności gospodarczych.

Liczba podmiotów zarejestrowanych w Urzędzie Miejskim Czechowice-Dziedzice na koniec 2006 roku wynosiła 2 723. Podmioty te, w wyniku prowadzonej działalności mogą stanowić źródło wytwarzania odpadów, zarówno odpadów komunalnych, jak i przemysłowych (odpadów innych niż zaliczanych do grupy 20).

Sprawozdania w 2006 roku przedłożyło 48 podmiotów.

Na terenie Gminy Czechowice – Dziedzice, w 2006 roku wytworzono 7 174,776 Mg odpadów w sektorze gospodarczym (według bazy zawartej w wojewódzkim systemie odpadowym marszałka).

5. PROGNOZOWANE ZMIANY ORAZ CELE DO OSIĄGNIĘCIA W GOSPODARCE ODPADAMI

Zaproponowane w niniejszym rozdziale cele do osiągnięcia w gospodarce odpadami na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice, wynikają z przeprowadzonej analizy obowiązujących przepisów prawnych oraz zapisów zawartych w zaktualizowanym krajowym planie gospodarki odpadami – Uchwała Rady Ministrów Nr 233 z dnia 29 grudnia 2006 roku (Monitor Polski z 2006 roku Nr 90, poz. 946).

Z przeprowadzonych ustaleń wynika, iż na obecną chwilę (wrzesień 2007) nie dokonano aktualizacji powiatowego oraz wojewódzkiego planu gospodarki odpadami, w związku z powyższym przy określaniu celów wzięto pod uwagę jedynie wytyczne wynikające z uaktualnionego KPGO.

Podstawowym celem w zakresie gospodarki odpadami jest:

- zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów,
- wprowadzenie szczegółowej segregacji wytworzonych odpadów,
- usprawnienie systemu zbierania wytworzonych odpadów,
- przekazanie wytworzonych odpadów w maksymalnym stopniu do odzysku,
- unieszkodliwianie wszystkich niebezpiecznych odpadów,
- ograniczenie składowania wytworzonych odpadów do niezbędnego minimum,
- wyeliminowanie z użycia odpadów zawierających substancje niebezpieczne (azbest, PCB).

Dotyczy to zarówno odpadów komunalnych jak i pozostałych odpadów, a odnosi się zarówno do mieszkańców jak i wszystkich prowadzących działalność gospodarczą.

5.1. Odpady komunalne

5.1.1. *Ilość oraz system gospodarowania odpadami komunalnymi*

Obowiązująca ustawa o odpadach nakłada na samorządy terytorialne obowiązek objęcia wszystkich mieszkańców gminy zorganizowanym systemem odbierania wszystkich rodzajów odpadów komunalnych oraz zapewnianie warunków funkcjonowania systemu selektywnego zbierania i odbierania tego rodzaju odpadów.

Z kolei ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminie nakłada na gminy obowiązek prowadzenia ewidencji umów zawartych na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w celu kontroli wykonywania przez właścicieli nieruchomości i przedsiębiorców obowiązków wynikających z ustawy.

Regulacje prawne dotyczące gospodarki odpadami komunalnymi w tym również system zbierania odpadów regulowany jest za pomocą „regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminie” stanowiącego akt prawa miejscowego.

Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminie nakłada również pewne obowiązki na właścicieli nieruchomości, w zakresie gospodarki odpadami tyczą się one głównie zakazu pozbywania się odpadów w sposób niezgodny z przepisami oraz obowiązku posiadania aktualnej umowy na odbieranie odpadów komunalnych.

Prowadzenie działalności gospodarczej obejmującej odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości wymaga uzyskania stosownego zezwolenia. Zezwolenie wydaje burmistrz miasta przedsiębiorcom, którzy spełnią określone wymagania. Podmiot prowadzą-

cy, zgodnie z uzyskanym zezwoleniem, odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zobowiązany jest między innymi do sporządzenia i przekazania burmistrzowi miasta wykazu właścicieli nieruchomości, z którymi w poprzednim miesiącu zawarł umowy na odbieranie odpadów komunalnych, oraz wykaz właścicieli nieruchomości, z którymi w poprzednim miesiącu umowy uległy rozwiązaniu lub wygasły; (wykaz taki zawierać powinien imię i nazwisko lub nazwę oraz adres właściciela nieruchomości oraz adres nieruchomości).

Ponadto z prowadzonej działalności w zakresie zbierania odpadów komunalnych przedsiębiorca zobowiązany jest do przedkładania informacji w zakresie:

- masy poszczególnych rodzajów odebranych odpadów komunalnych z obszaru danej gminy w terminie do końca pierwszego kwartału za poprzedni rok kalendarzowy,
- sposobów zagospodarowania poszczególnych rodzajów odebranych odpadów komunalnych,
- masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji składowanych na składowisku odpadów,
- masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji nieskladowanych na składowiskach odpadów i sposobów lub sposobu ich zagospodarowania.

Jednym z celów wyznaczonych przez KPGO w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi jest do końca roku 2014 zmniejszenie masy odpadów unieszkodliwianych poprzez składowanie do maksymalnego poziomu 85% w stosunku do masy odpadów komunalnych wytworzonych. Z zapisu takiego wynika, że minimum 15% odpadów powinno być poddawane odzyskowi lub unieszkodliwianiu innemu niż składowanie (np. termiczne przekształcanie odpadów, obróbka fizyczno-chemiczna lub biologiczna).

Osiągnięcie wskazanych celów, wymaga realizacji działań wskazanych w KPGO, czyli:

- kontrola przez gminy stanu zawieranych umów przez właścicieli nieruchomości z podmiotami prowadzącymi działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych, aż do objęcia stosownymi umowami wszystkich mieszkańców,
- kontrola przez gminy sposobu i zakresu wypełniania przez podmioty posiadające zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości – ustaleń zawartych w ww. zezwoleniach dotyczących metod oraz miejsc prowadzenia odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
- doskonalenie systemów ewidencji wytwarzanych, poddawanych odzyskowi oraz unieszkodliwianiu odpadów komunalnych.

KPGO w rozdziale dotyczącym zbierania i transportu odpadów komunalnych wskazuje na konieczność prowadzenia selektywnej zbiórki następujących frakcji odpadów komunalnych:

- odpady zielone z ogrodów i parków,
- papier i tektura (w tym opakowania, gazety, czasopisma),
- odpady opakowaniowe ze szkła w podziale na szkło bezbarwne i kolorowe,
- tworzywa sztuczne i metale,
- zużyte baterie akumulatory,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- przeterminowane leki,
- chemikalia (farby, rozpuszczalniki, oleje odpadowe, itd.),
- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- odpady budowlano – remontowe.

Obecnie firmy zbierające odpady komunalne na terenie Gminy Czechowice - Dziedzice prowadzą ograniczoną ewidencję zbieranych odpadów. Aby możliwy był podział strumienia odpadów komunalnych na te wytworzone w gospodarstwach domowych oraz na te wytworzone przez podmioty gospodarcze, należy uściślić i ujednoczyć system ewidencjonowania odpadów. Jest to dość istotna kwestia, ponieważ duży udział odpadów komunalnych wytworzonych w sektorze gospodarczym, może zawyżać wskaźniki nagromadzenia odpadów, przeliczany na 1 mieszkańca Gminy, co z kolei może spowodować trudności w osiągnięciu poszczególnych celów np. ograniczenia ilości zmieszanych odpadów komunalnych przekazywanych na składowiska.

Według KPGO wzrost jednostkowego wskaźnika w skali roku będzie na poziomie 5% i kształtował się będzie w okresie 5 letnim (1% w skali roku) następująco:

2010 rok – 289 kg/M/rok,

2014 rok – 301 kg/M/rok,

2018 rok – 313 kg/M/rok.

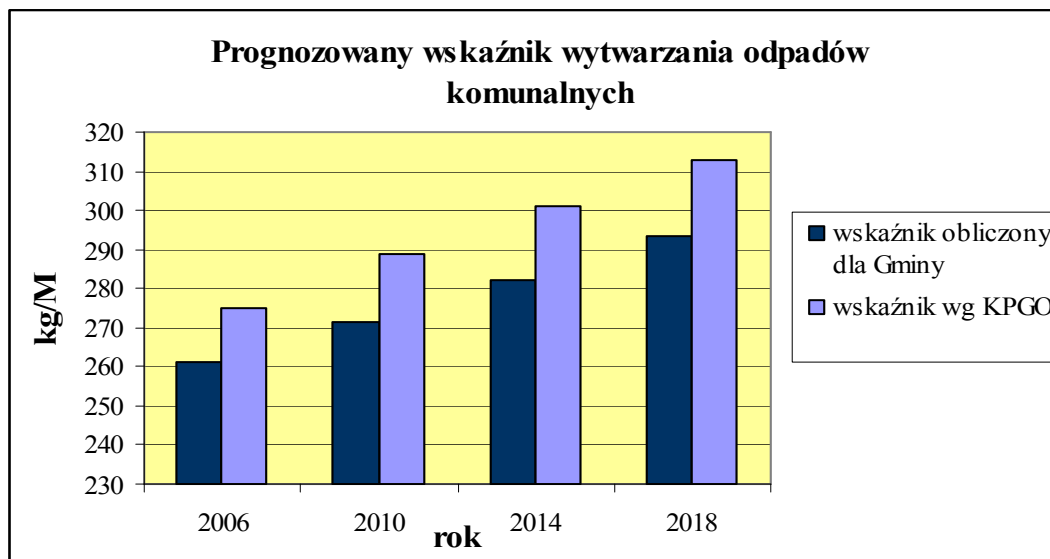
Dla Gminy Czechowice – Dziedzice przy zakładanym wzroście wytwarzanych odpadów o 1% rocznie, wskaźnik nagromadzenia odpadów komunalnych na jednego mieszkańca będzie wynosił:

Wskaźnik nagromadzenia odpadów [kg/M]	Rok 2010	Rok 2014	Rok 2018
		271	282

Źródło: obliczenia własne na podstawie KPGO

Z przeprowadzonych obliczeń wynika, że przeciętny mieszkaniec Gminy Czechowice - Dziedzice wytwarza średnio o 6% mniej odpadów komunalnych niż wynosi średnia krajowa.

Poniższy wykres porównuje poziomy wskaźników nagromadzenia odpadów komunalnych w przeliczeniu na jednego mieszkańca według średniej krajowej podanej w KPGO oraz obliczeń dokonanych dla Gminy Czechowice – Dziedzice.

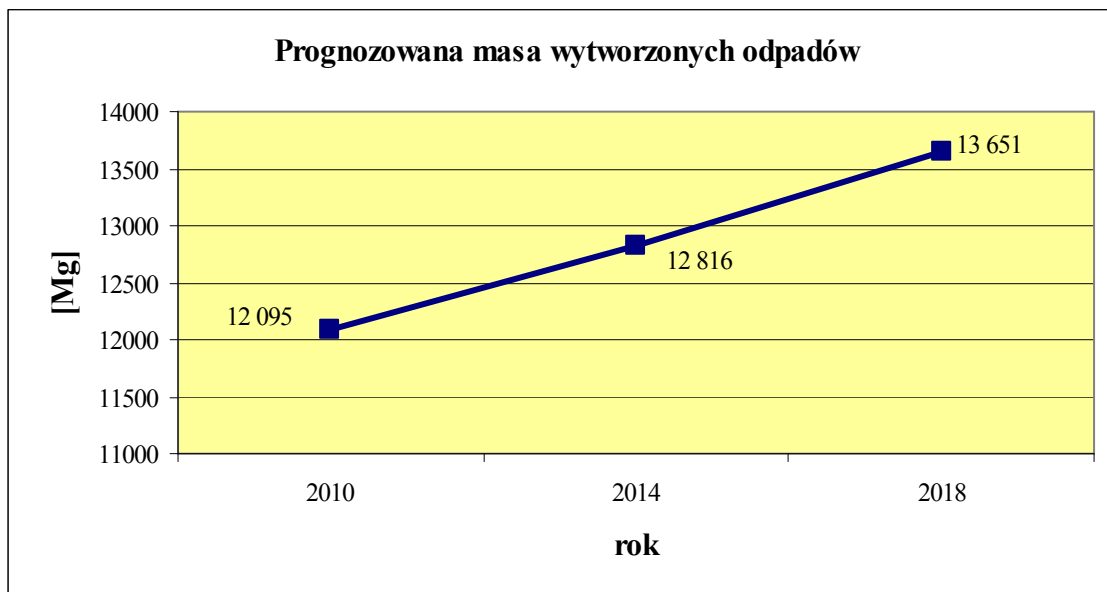
Źródło: obliczenia własne

Powyżej obliczony wskaźnik posłużyć może do obliczenia przewidywanej masy odpadów wytworzonej w poszczególnych latach przez wszystkich mieszkańców Gminy. Łączna masa odpadów jest iloczynem liczby mieszkańców Gminy i wskaźnika nagromadzenia odpadów. Pewną trudność w przeprowadzeniu opisywanej symulacji stanowi brak prognozy ludności

dla Gminy Czechowice – Dziedzice, GUS prowadzi takie badania tylko do poziomu powiatu. Liczbę ludności oszacowano zatem na podstawie proporcji pomiędzy liczbą ludności powiatu bielskiego a liczbą ludności Gminy, z uwzględnieniem prognozowanej ilości mieszkańców powiatu w analizowanej perspektywie czasowej.

	Rok 2010	Rok 2014	Rok 2018
Wskaźnik nagromadzenia odpadów [kg/M]	271	282	294
Szacowana liczba ludności [tys.]	44,5	45,4	46,5
Masa wytworzonych odpadów [tys. Mg]	12 095,37	12 816,31	13 651,91

Źródło: obliczenia własne

Ilość odpadów komunalnych, wytwarzanych przez 1 mieszkańca Gminy, będzie się zwiększać, natomiast ilość zbieranych zmieszanych odpadów komunalnych powinna się zmniejszać, a ilość selektywnie zbieranych odpadów powinna wzrastać. Nie przewiduje się, aby w najbliższej przyszłości nastąpił nagły wzrost ilości wytwarzanych odpadów komunalnych związany np. z gwałtownym wzrostem ilości mieszkańców gminy. Symulacje przeprowadzone we wcześniejszych rozdziałach przewidują niewielki wzrost liczby ludności gminy. Przepływ ludności następował będzie z miejskiej części gminy na tereny poza miastem.

Cele krótkoterminowe do osiągnięcia w latach 2008 - 2010

- Objęcie wszystkich mieszkańców gminy (100%) systemem zbiórki odpadów komunalnych poprzez sprawdzenie podpisanych umów z firmą zbierającą odpady – do końca 2008 roku.
- Zapewnienie objęcia wszystkich mieszkańców systemem selektywnego zbierania odpadów – wprowadzenie selektywnego zbierania odpadów w workach we wszystkich gospodarstwach domowych jednorodzinnych oraz systemu kontenerowego przy każdym „śmietniku” w budynkach wielorodzinnych – do końca 2008 roku.
- Uszczegółowienie zakresu ewidencji wytwarzanych i zbieranych odpadów komunalnych (odpady zbierane selektywnie i zmieszane, odpady zbierane z gospodarstw domowych oraz z pozostałych jednostek, ilość i rodzaj, w tym sposób zbierania i ewidencjonowania odpadów szczególnych wyodrębnionych z odpadów komunalnych: różne odpady niebezpieczne, odpady wielkogabarytowe, odpady remontowo-budowlane, odpady biodegradowalne, odpady opakowaniowe).

- Uszczegółowienie i wyznaczenie miejsc zagospodarowania odpadów wytworzonych w Gminie – składowisko, kompostownia, inne.

Cele długoterminowe do osiągnięcia w latach 2011 - 2018

- Zmniejszenie masy składowanych odpadów komunalnych, aby do końca 2014 roku maksymalnie składować 85% wytworzonych odpadów.

5.1.2. Odpady ulegające biodegradacji

Do obowiązkowych zadań gminy w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi należy między innymi zapewnianie warunków ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania:

- do dnia 31 grudnia 2010 roku - do nie więcej niż 75% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji,
- do dnia 31 grudnia 2013 roku - do nie więcej niż 50% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji,
- do dnia 31 grudnia 2020 roku - do nie więcej niż 35% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji

w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 roku czyli z uwzględnieniem następujących wskaźników:

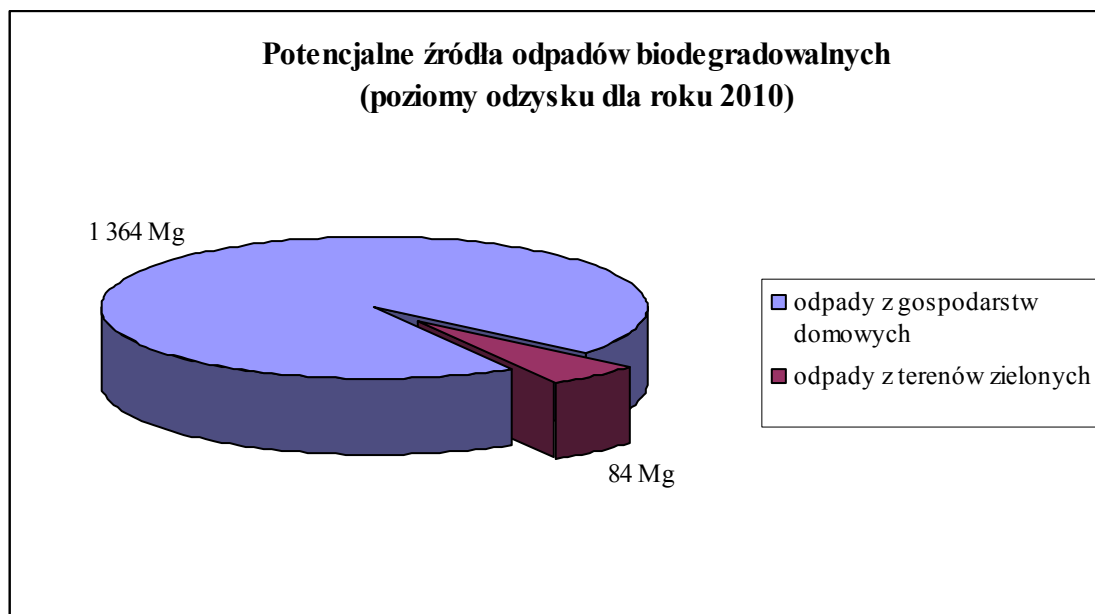
- dla terenów miejskich – 155 kg/mieszkańca/rok,
- dla terenów wiejskich – 47 kg/mieszkańca/rok.

Dla lepszego zobrazowania problemu w poniższej tabeli przedstawiono szacunkowe dane odnośnie masy wytworzonych odpadów biodegradowalnych według wskaźnika z roku bazowego 1995 oraz minimalną masę odpadów biodegradowalnych, jaką należy zebrać w danych latach na terenie Gminy.

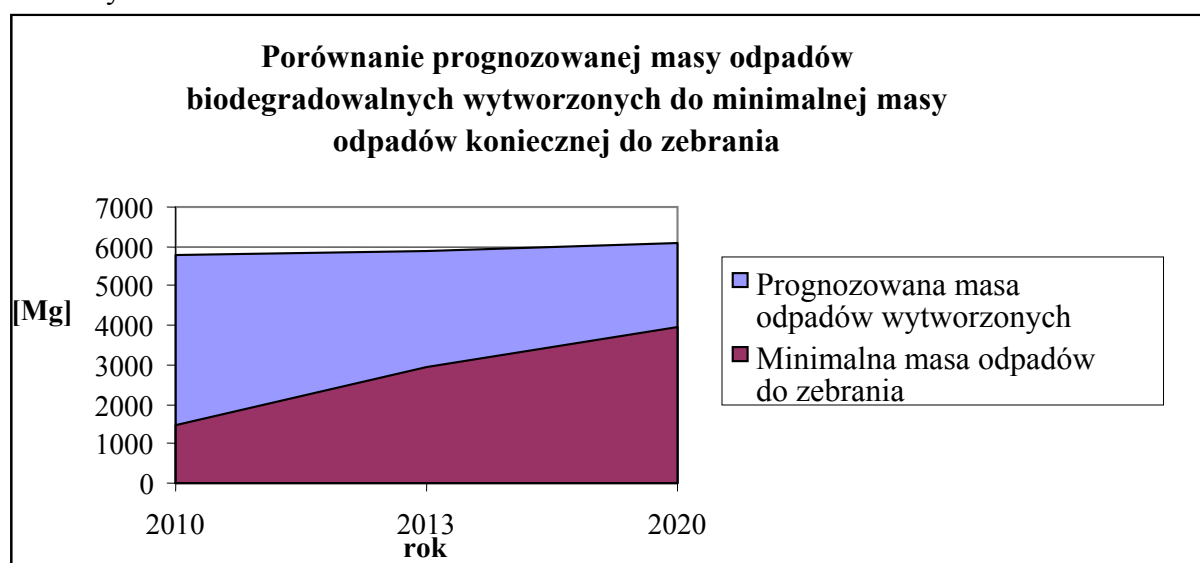
	<i>Rok 2010</i>	<i>Rok 2013</i>	<i>Rok 2020</i>
<i>Szacowana liczba mieszkańców [tys.]</i>	<i>44,5</i>	<i>45,3</i>	<i>46,9</i>
<i>Masa wytworzonych odpadów biodegradowalnych według wskaźnika na rok 1995 [Mg]</i>	<i>5 792,12</i>	<i>5 896,248</i>	<i>6 104,504</i>
<i>Minimalna masa zebranych odpadów biodegradowalnych [Mg]</i>	<i>1 448,03</i>	<i>2 948,124</i>	<i>3 967,928</i>

Źródło: obliczenia własne na podstawie KPGO

Oprócz gospodarstw domowych, odpady biodegradowalne powstają w związku z utrzymaniem terenów zielonych (parków, poboczy dróg, trawników miejskich). Gmina Czechowice – Dziedzice posiada w swoich zasobach 16,8 ha terenów zielonych, według danych literaturowych średnio z 1 ha terenów zielonych, powstaje około 5 Mg odpadów biodegradowalnych, uwzględniając ten wskaźnik w ciągu roku na terenie Gminy może powstać około 84 Mg odpadów biodegradowalnych.

Na powyższym diagramie przedstawiono szacunkową ilość odpadów biodegradowalnych, którą należy zebrać w roku 2010, aby spełnić wymagania stawiane przez KPGO z podziałem na potencjalne źródła pochodzenia. Należy w tym miejscu zwrócić uwagę na fakt, że w kolejnych latach udział odpadów biodegradowalnych z terenów zielonych utrzymywał się będzie na stałym poziomie około 84 Mg, natomiast aby utrzymać wyznaczony w KPGO poziom odzysku tych odpadów należy stopniowo zwiększać ilość odpadów pozyskanych z gospodarstw domowych.

W związku z wprowadzaniem selektywnego zbierania odpadów biodegradowalnych (wyodrębnionego ze strumienia odpadów komunalnych), ich ilość powinna się zwiększać, a odpady zebrane w całości powinny zostać przekazane do odzysku (kompostowania), z wyeliminowaniem możliwości ich składowania.

Cele długoterminowe do osiągnięcia w latach 2008 - 2018

W perspektywie kilkuletniej celem strategicznym jest zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów. Zakłada się osiągnięcie następujących poziomów ograniczenia przekazywania odpadów biodegradowalnych na składowiska odpadów:

- w 2010 minimum 75%,
- w 2013 minimum 50%,
- w 2020 minimum 35%,

masy tych odpadów wytworzonych w roku 1995.

Cele krótkoterminowe do osiągnięcia w latach 2008 - 2010

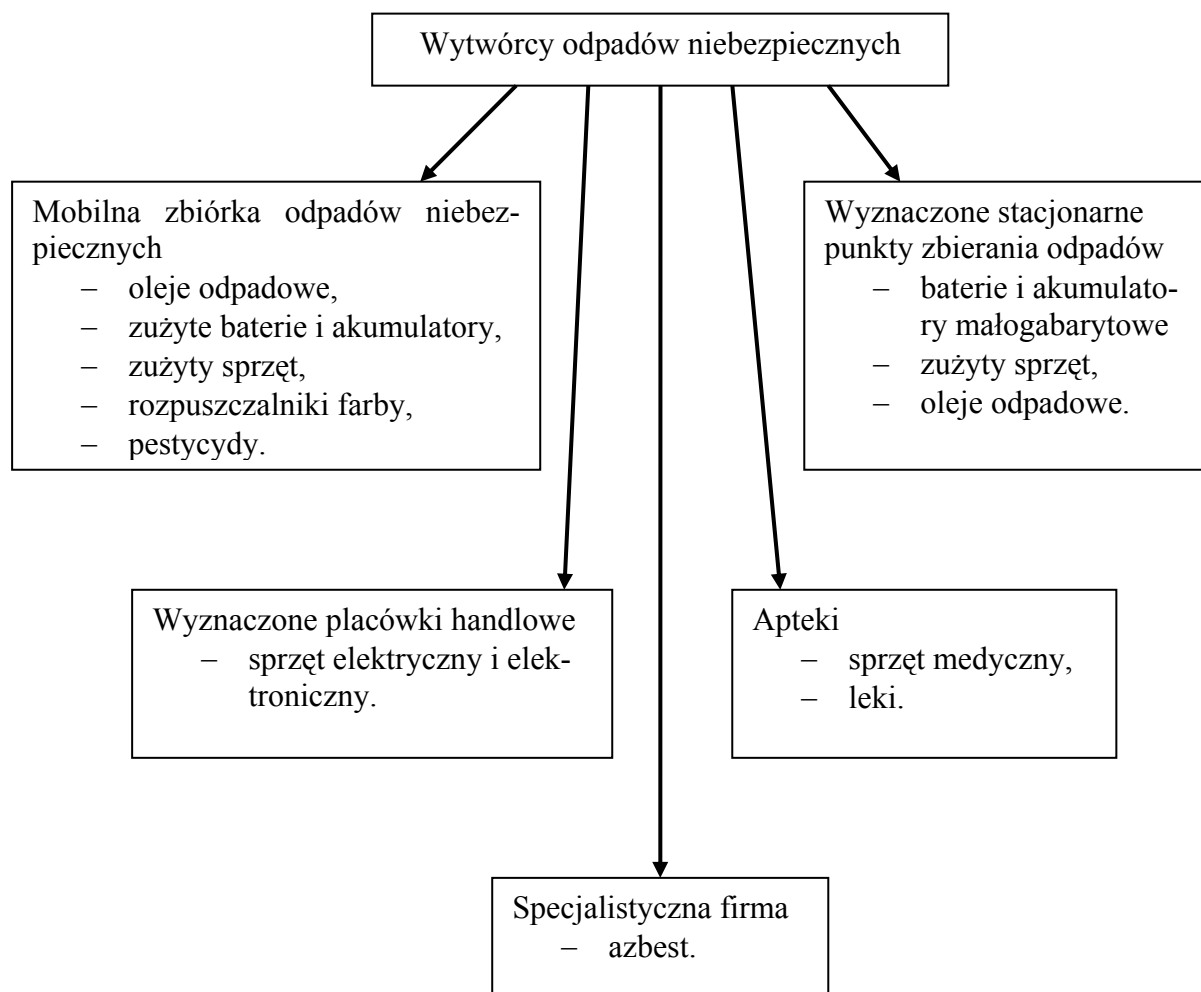
Aby możliwe było zachowanie założonych poziomów odzysku odpadów biodegradowalnych, konieczne szybkie działania w tym zakresie:

- w pierwszej kolejności (do końca 2008 roku) należy wprowadzić selektywną zbiórkę odpadów biodegradowalnych w systemie workowym w zabudowie jednorodzinnej.
- w następnym okresie (do końca 2010 roku) należy wprowadzić selektywną zbiórkę odpadów biodegradowalnych w zabudowie wielorodzinnej.

Osiągnięcie wytyczonych wskaźników wymaga szybkiego wprowadzenia sprawnie działającego systemu zbierania odpadów „zielonych”, właściwym terminem wdrożenia systemu jest koniec 2008 roku.

5.2. Odpady niebezpieczne

Na poniższym schemacie przedstawiono proponowany system zbierania niektórych odpadów niebezpiecznych na terenie Gminy.

Zaproponowany system zbierania odpadów niebezpiecznych opiera się na mobilnej zbiórce, prowadzonej w formie akcji przeprowadzanych dwa razy w roku oraz zorganizowaniu i wyznaczeniu stacjonarnego punktu przyjmowania odpadów od mieszkańców gminy. Aby zwiększyć skuteczność mobilnej zbiórki odpadów, poprzedzić powinna ją szeroko zakrojona akcja informacyjna połączona z kolportażem ankiet, na podstawie których będą odbierane odpady niebezpieczne. Wspomniany stacjonarny punkt zbierania odpadów niebezpiecznych pozwoli mieszkańcom, którzy nie mają możliwości przetrzymywania wytworzonych odpadów na własną rękę na bezpośrednie przekazanie ich do punktu zbiorczego.

5.2.1. Odpady zawierające PCB

Przepisy prawne zabraniają prowadzenia odzysku odpadów z PCB oraz tych, które zawierają PCB, jedyną możliwością zagospodarowania odpadów zawierających PCB jest ich unieszkodliwianie w specjalnych instalacjach. Eliminacja ze środowiska PCB wiązać się będzie ze wzrostem do 2010 roku ilości wytwarzanych odpadów tego rodzaju.

Cele krótkoterminowe do osiągnięcia w latach 2008 – 2010

Według KPGO do roku 2010 zakłada się zniszczenie i wyeliminowanie PCB ze środowiska. Celem nadrzędnym jest zatem wyeliminowanie tego typu odpadów z terenu Gminy. Aby określić skalę problemu, czyli między innymi ilość odpadów zawierających PCB zgromadzonych i wykorzystywanych na terenie Gminy, należy przeprowadzić inwentaryzację tych odpadów. Ustalenie z posiadaczami sposobu usuwania odpadów zawierających PCB.

Cel długoterminowe do osiągnięcia w latach 2011 – 2018

Od 2011 roku należy prowadzić likwidację odpadów zawierających PCB o stężeniu poniżej 50 ppm. Wyznaczony cel jest kontynuacją działań prowadzonych na terenie Gminy w zakresie likwidacji PCB po roku 2010.

5.2.2. Oleje odpadowe

Według obowiązujących przepisów oleje odpadowe powinny być w pierwszej kolejności poddawane odzyskowi poprzez regenerację, rozumianą jako każdy proces, w którym oleje bazowe mogą być produkowane przez rafinowanie olejów odpadowych, a w szczególności przez usunięcie zanieczyszczeń, produktów utleniania i dodatków zawartych w tych olejach. Szczegółowe postępowanie z olejami odpadowymi reguluje rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 4 sierpnia 2004 roku w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z olejami odpadowymi (Dz. U. z 2004 roku Nr 192, poz. 1968).

KPGO zakłada utrzymanie w skali kraju odzysku, na co najmniej poziomie 50% a recyklingu rozumianego jako regeneracja na poziomie, co najmniej 35%.

Należy, zatem dopracować system zbiórki tego rodzaju odpadów tak, aby ograniczyć ich przenikanie do strumienia odpadów komunalnych oraz nieprawidłowy sposób zagospodarowania zużytego oleju (przykładowo, zużyty olej może być wykorzystywany przez mieszkańców do impregnacji drewnianych ogrodzeń, co jest działaniem niezgodnym z przepisami prawa oraz bardzo szkodliwym dla środowiska i zdrowia ludzi).

Ze względu na coraz lepszą jakość produkowanych nowych olejów (dłuższy okres żywotności), ilość tego typu odpadów powinna w niewielkim stopniu się zmniejszać w porównaniu do ilości obecnie wytwarzanych.

Do oszacowania ilości wytworzonych olejów odpadowych ze względu na brak danych odnośnie ilości zarejestrowanych pojazdów na terenie Gminy Czechowice - Dziedzice wykorzystany został wskaźnik ilości pojazdów na 1 000 mieszkańców (motoryzacji), w powiecie bielskim wynosi on około 250 pojazdów/1 000 mieszkańców. Uwzględniając liczbę mieszkań-

ców gminy ilość pojazdów oszacowano na około 11,5 tys. samochodów osobowych. Prowadzone badania statystyczne wskazują stały wzrost odsetka mieszkańców posiadających własny samochód, można założyć, że tendencja ta utrzymać się będzie na stałym poziomie.

Zakładając, że w każdym samochodzie przynajmniej raz w roku zostaje wymieniony olej silnikowy oraz średnio w samochodzie znajduje się 4 dm³ oleju silnikowego, to na terenie Gminy rocznie powstaje 46 tys. dm³ oleju, czyli około 40 Mg. Większość właścicieli pojazdów zleca wymianę oleju specjalistycznym stacjom obsługi lub warsztatom samochodowym, istnieje jednak spora „szara strefa” w dziedzinie usług w branży motoryzacyjnej oraz pewna liczba użytkowników pojazdów, którzy wymieniają olej we własnym zakresie. Ponadto Czechowice – Dziedzice jest po części gminą wiejską, dlatego użytkowana jest tu spora liczba maszyn rolniczych, w których również występuje olej silnikowy i przekładniowy. Podobnie jak w przypadku użytkowników samochodów osobowych tak i w przypadku maszyn rolniczych część napraw jak i okresowych konserwacji prowadzona jest we własnym zakresie przez rolników.

Organizacja zbiórki olejów odpadowych ograniczyć powinna możliwość niewłaściwego zagospodarowania olejów odpadowych powstających w „szarej strefie” oraz gospodarstwach domowych w związku z okresową wymianą oleju w pojazdach samochodowych i maszynach rolniczych.

Cele krótkoterminowe do osiągnięcia w latach 2008 - 2010

Poprawa gospodarki olejami odpadowymi – usprawnienie systemu selektywnego zbierania tego typu odpadów, zwiększenie ilości zbieranych selektywnie olejów odpadowych, uszczegółowienie ewidencji wytwarzanych i zbieranych odpadów.

5.2.3. Zużyte baterie i akumulatory

Głównym źródłem powstawania odpadów z tej grupy jest transport. Akumulatory kwasowe służą głównie do rozruchu silników spalinowych wszelkich pojazdów. Do obliczenia średniorocznej wielkości emisji akumulatorów kwasowych z terenu Gminy posłużono się wskaźnikiem ilości zarejestrowanych pojazdów na 1000 mieszkańców oraz prognozowaną liczbą mieszkańców. Przyjmując założenia:

- średnia waga akumulatora pojazdu osobowego – 12 kg,
- średnia waga akumulatora samochodu ciężarowego i autobusu – 34 kg,
- średnia żywotność akumulatora – 3 lata,
- średnia liczba pojazdów osobowych na 1 000 mieszkańców – 250,
- średnia liczba pojazdów ciężarowych i autobusów na 1 000 mieszkańców – 50.

Przy wykorzystaniu w/w założeń oszacowano ilość zużytych akumulatorów kwasowych powstałych w związku z eksploatacją pojazdów samochodowych, która wynosi około 43 Mg/rok dla samochodów osobowych i 25 Mg/rok dla samochodów ciężarowych i autobusów.

W przypadku małogabarytowych baterii i akumulatorów brak danych odnośnie wskaźników nagromadzenia lub konkretnych wskaźników wytwarzania np. na 1 osobę, co nie pozwala oszacować ile tego rodzaju odpadów powstanie w najbliższych latach.

Mając na uwadze, że zwiększa się liczba oferowanych na rynku urządzeń tzw. bezprzewodowych, których zasilanie wymaga użycia różnego rodzaju akumulatorów i baterii, przewiduje się stały wzrost ilości wytwarzanych tego rodzaju odpadów, których źródłem będą gospodarstwa domowe.

W przypadku zużytych baterii i akumulatorów prawo nakazuje zbieranie ich oddzielnie od innych rodzajów odpadów. Z kolei posiadacz odpadów w postaci baterii lub akumulatorów,

który jest osobą fizyczną niebędącą przedsiębiorcą, powinien zwracać te odpady do punktów ich zbierania lub wrzucać do pojemników przeznaczonych na te odpady.

W rozdziale KPGO poświęconym zużytych bateriom i akumulatorom jako cel wskazuje się osiągnięcie stosownych poziomów odzysku i recyklingu.

Cele krótkoterminowe do osiągnięcia w latach 2008 - 2010

Poprawa gospodarki zużytymi bateriami i akumulatorami – zwiększenie ilości zbieranych selektywnie tego rodzaju odpadów, osiągnięcie stosownych poziomów odzysku od 2008 roku:

- akumulatory niklowo - kadmowe (małogabarytowe) – 40% (odzysk/recykling),
- akumulatory niklowo - żelazowe (małogabarytowe) – 20% (odzysk/recykling),
- akumulatory kwasowo – ołowiowe – 100% (odzysk/recykling).

5.2.4. Odpady medyczne i weterynaryjne

Prawo zakazuje poddawania odzyskowi pewnego rodzaju odpadów medycznych i weterynaryjnych, a rozporządzenie Ministra Zdrowia reguluje rodzaj odpadów, których odpadów zakaz ten obowiązuje.

Zapisy KPGO wskazują za cel: podniesienie efektywności selektywnego zbierania odpadów medycznych i weterynaryjnych (w tym segregacji odpadów u źródła powstawania), co ma się przyczynić do zmniejszenia odpadów innych niż niebezpieczne w strumieniu odpadów niebezpiecznych.

Placówki medyczne oraz handlowe (najczęściej apteki) działające na terenie Gminy powinny prowadzić właściwą gospodarkę odpadami w taki sposób, aby odpady niebezpieczne zbierane były selektywnie i nie trafiały do pojemników na niesegregowane odpady komunalne. Działania samorządu gminnego powinny ograniczyć się do kontroli przestrzegania przepisów prawnych oraz do edukacji mieszkańców Gminy w zakresie postępowania z odpadami medycznymi w tym przeterminowanymi lekami. Kontrole podmiotów prowadzących usługi medyczne i weterynaryjne powinny dotyczyć szczególnie sposobu zagospodarowania odpadów niebezpiecznych tzn. czy prowadzący działalność medyczną czy weterynaryjną są wytwórcami odpadów (z określeniem, jakiego rodzaju i ile wytwarzają odpadów w ciągu roku) oraz czy postępują poprawnie z wytworzonymi odpadami, w tym czy posiadają karty przekazania odpadów niebezpiecznych firmom zajmującym się ich unieszkodliwianiem.

Ze względu na „starzenie” się społeczeństwa, przyjmuje się, że ilość tego typu odpadów nieznacznie będzie wzrastać (około 1% rocznie). Ilość odpadów weterynaryjnych niebezpiecznych kształtuje się na stałym poziomie około 10% niebezpiecznych odpadów medycznych. Ze względu na brak wiarygodnych danych na temat ilości aktualnie wytwarzanych odpadów medycznych i weterynaryjnych (tylko jeden podmiot przedstawił sprawozdanie z gospodarki odpadami za rok 2006) szacowanie ilości tych odpadów jest bardzo trudne. Przyjmując szacunkowy wskaźnik nagromadzenia odpadów medycznych i weterynaryjnych 0,8 kg/mieszkańca/rok oraz uwzględniając wskaźnik wzrostu 1%/rok w poniższej tabeli przedstawiono szacunkowe ilości odpadów możliwych do wytworzenia na terenie gminy.

	Rok 2010	Rok 2014	Rok 2018
<i>Szacowana liczba mieszkańców [tys.]</i>	44,5	45,4	46,5
<i>Ilość wytworzonych odpadów medycznych i weterynaryjnych [Mg]</i>	37,024	39,225	41,664

Cele krótkoterminowe do osiągnięcia w latach 2008 - 2010

Podniesienie efektywności selektywnego zbierania odpadów medycznych i weterynaryjnych, z podziałem na odpady niebezpieczne i inne oraz ograniczenie masy tych odpadów w strumieniu odpadów komunalnych, w tym również kontrola wytwórców odpadów.

Selektywne zbieranie odpadów medycznych i weterynaryjnych u źródła. Egzekwowanie poprawnej gospodarki odpadami u prowadzących działalność poprzez edukację, informowanie oraz kontrolę. Wprowadzenie selektywnej zbiórki odpadów u mieszkańców gminy np. zbieranie tych odpadów łącznie z mobilnym systemem zbierania odpadów niebezpiecznych i/lub wyznaczenie punktu/ów przyjmujących odpady medyczne czy weterynaryjne od mieszkańców gminy.

5.2.5. Pojazdy wycofane z eksploatacji

KPGO określając cele dla odpadów w postaci zużytych pojazdów, wyznacza minimalne poziomy odzysku i recyklingu w stosunku do masy pojazdów przyjętych do demontażu w skali roku. Wskazane cele dotyczą raczej podmiotów zajmujących się demontażem pojazdów oraz służb zobowiązanych do ich kontroli (np. WIOŚ), gmina nie ma wpływu na ich realizację.

Podstawowym obowiązkiem właściciela pojazdu (osoba fizyczna lub podmiot prawny) jest przekazanie go wyłącznie do przedsiębiorcy prowadzącego stację demontażu lub przedsiębiorcy prowadzącego punkt zbierania pojazdów. Aby obowiązek taki mógł być spełniony musi powstać odpowiednia sieć punktów przyjmowania zużytych pojazdów oraz sieć stacji demontażu. Punkty przyjmowania oraz stacje demontażu muszą spełniać odpowiednie warunki techniczne.

Biorąc pod uwagę, że w ostatnich latach sprowadzono do kraju bardzo dużo używanych samochodów, w następnych latach ilość pojazdów kierowanych do demontażu powinna wzrosnąć. Brak danych odnośnie ilości pojazdów zarejestrowanych na terenie gminy uniemożliwia wykonanie dokładniejszych szacunków dotyczących ilości możliwych do wytworzenia pojazdów wycofanych z eksploatacji. Dodatkową trudnością w określeniu faktycznej ilości pojazdów przekazanych do demontażu jest fakt, iż rejestr pojazdów prowadzony w Starostwie Powiatowym nie pozwala na wyodrębnienie pojazdów zarejestrowanych oraz wyrejestrowanych z tereny Gminy. Szacunki pozwalają na określenie następujących ilości pojazdów wycofanych z eksploatacji.

	<i>Rok 2010</i>	<i>Rok 2014</i>	<i>Rok 2018</i>
<i>Ilość pojazdów wycofanych z eksploatacji [Mg]</i>	<i>1 424</i>	<i>1 725</i>	<i>2 092</i>

Źródło: obliczenia własne wskaźników

Cele krótkoterminowe do osiągnięcia w latach 2008 - 2010

Podniesienie skuteczności działania systemu zbierania pojazdów wycofanych z eksploatacji, w tym próba skontrolowania tzw. „szarej strefy” czy pojazdów sprowadzanych z zagranicy (często pojazd sprowadzony jest bardziej odpadem niż pojazdem nadającym się do użytku drogowego).

5.2.6. Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

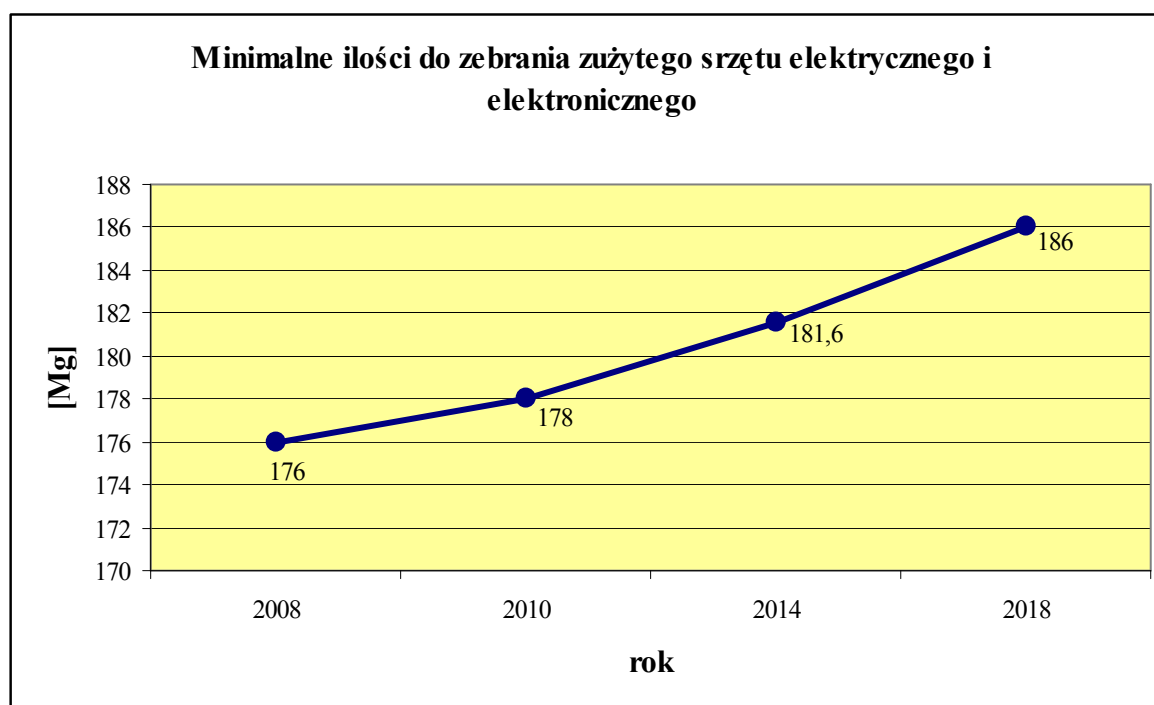
Do obowiązku ustawowego nałożonego na posiadacza sprzętu przeznaczonego dla gospodarstw domowych jest oddanie zużytego sprzętu podmiotowi zajmującemu się jego zbieraniem. Dodatkowo zabrania się umieszczania zużytego sprzętu łącznie z innymi odpadami. Ponadto podmiot ubiegający się o pozwolenie na zbieranie zmieszanych odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, musi zapewnić także odbiór selektywnie zebranych odpadów w tym zużytego sprzętu.

Autorzy KPGO wskazali na cele w zakresie osiągnięcia stosownych poziomów odzysku i recyklingu dla zużytego sprzętu, realizacja takich celów uzależniona jest od odpowiednich działań podmiotów prowadzących stacje demontażu oraz służb kontrolnych takich jak WIOŚ. Ponadto określono poziom selektywnego zbierania odpadów w postaci zużytego sprzętu pochodzącego z gospodarstw domowych w wysokości 4 kg/mieszkańca/rok od 1 stycznia 2008 roku.

Na podstawie oszacowanej liczby ludności w poniższej tabeli obliczono minimalną ilość zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, jaką należy zebrać w ciągu roku na terenie Gminy Czechowice – Dziedzice.

	Rok 2010	Rok 2014	Rok 2018
Szacowana liczba mieszkańców [tys.]	44,5	45,4	46,5
Minimalna ilość zużytego sprzętu do zebrania [Mg]	178	181,6	186

Źródło: obliczenia własne na podstawie KPGO

Działania Gminy powinny prowadzić do ograniczania masy zużytego sprzętu trafiającego do zmieszanych odpadów komunalnych poprzez zintensyfikowanie selektywnej zbiórki odpadów. Posiadacz sprzętu musi mieć możliwość właściwego postępowania ze zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym, a więc muszą powstać punkty zbierania tego rodzaju odpadów.

W chwili obecnej podmioty zbierające odpady komunalne w zasadzie nie realizują tego przepisu, odpady zbierane są w kilku wyznaczonych placówkach handlowych.

W związku z dość szybko postępującym rozwojem techniki i technologii, potaniem nowego sprzętu, następować będzie wymiana starszych modeli na nowe, co przyczyni się do wzrostu ilości wytwarzanych odpadów (KPGO szacuje wzrost w skali 5% rocznie). Nowe regulacje prawne w tym zakresie również przyczynią się do wyeliminowania tego rodzaju odpadów ze strumienia odpadów komunalnych, a więc do wzrostu ilości selektywnie zbieranych odpadów – zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego zarówno wielkogabarytowego (pralki, lodówki, telewizory), jak i drobnego (suszarki, MP3, miksery, itd.).

Cele krótkoterminowe do osiągnięcia w latach 2008 - 2010

Ograniczenie ilości odpadów w postaci sprzętu elektrycznego i elektronicznego przekazywanego na składowiska, osiągnięcie od 1 stycznia 2008 roku poziomu zbierania zużytego sprzętu w wysokości 4 kg / mieszkańca / rok poprzez usprawnienie selektywnej zbiórki odpadów. W efekcie końcowym, całkowite wyeliminowanie tego typu odpadów ze strumienia odpadów komunalnych zmieszanych.

Wprowadzenie selektywnej zbiórki sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

5.2.7. Odpady zawierające azbest

Od 1 lutego 2005 roku obowiązuje całkowity zakaz wprowadzania do Polski oraz produkcji i obrotu wyrobów zawierających azbest.

KPGO w celach określonych w stosunku do odpadów zawierających azbest, zakłada sukcesywne wycofywanie i unieszkodliwianie wyrobów azbestowych zgodnie z przyjętym „Programem usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski”. Zakłada się całkowite usunięcie azbestu do końca 2032 roku.

Na terenie Gminy od roku 2003 prowadzona jest akcja dofinansowywania z Gminnego oraz Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska zbierania i wywozu od osób fizycznych wyrobów zawierających azbest. Wydaje się celowym kontynuację tego działania z tym, że należy zastanowić się nad rozszerzeniem dopłat również do usług związanych z demontażem z obiektów budowlanych materiałów zawierających azbest.

Ilość wytwarzanych tego typu odpadów z jednej strony będzie malała (nowe elementy nie zawierają azbestu), a z drugiej strony może się nasilać (im bliżej roku 2032), ze względu na obowiązki spełnienia warunku – całkowitego usunięcia azbestu.

Cele długoterminowe do osiągnięcia w latach 2008 - 2010

Zinventaryzowanie ilości i rodzaju elementów zawierających azbest pozostających jeszcze na terenie Gminy. Inwentaryzacja pozwoli na określenie miejsc występowania azbestu oraz jego ilości.

Cele długoterminowe do osiągnięcia w latach 2008 - 2018

Celem strategicznym jest całkowite usunięcie z terenu Gminy wyrobów zawierających azbest – do 2032 roku.

5.2.8. Przeteterminowane pestycydy

W okresie do 2010 roku KPGO przewiduje likwidację mogilników i magazynów zawierających przeteterminowane środki ochrony roślin oraz rozpoczęcie likwidacji zagrożeń powodowanych przez składowiska poprodukcyjnych odpadów pestycydowych, niespełniające wymogów ochrony środowiska.

Na terenie Gminy nie znajdują się mogilniki zawierające przeteterminowane środki ochrony roślin, a źródłem tego typu odpadów może być rolnictwo.

Ze względu na brak szczegółowych danych odnośnie faktycznego zużycia pestycydów przez rolników prowadzących działalność rolniczą na terenie Gminy, nie można jednoznacznie określić ilości odpadów pestycydowych. Wydaje się, że wykorzystanie środków ochrony roślin oraz nawozów będzie stale rosło w związku z tym powstawać będzie coraz więcej odpadów tego rodzaju. Działania Gminy w tym zakresie polegać powinny na prowadzeniu kontroli oraz właściwej edukacji rolników np. w ramach cyklu szkoleń „Dobre praktyki rolnicze”.

Cele krótko terminowe do osiągnięcia w latach 2008 - 2010

Wyeliminowanie, ze strumienia odpadów komunalnych trafiających na składowiska, przeterminowanych pestycydów oraz opakowań po środkach ochrony roślin. Poprawa skuteczności zbierania przeterminowanych pestycydów.

5.2.9. Odpady materiałów wybuchowych

Podmiotem wytwarzającym i jednocześnie unieszkodliwiającym odpady materiałów wybuchowych na terenie gminy jest Kopalnia Węgla Kamiennego „Silesia”. Zakład zobowiązany jest prowadzić samodzielnie właściwą gospodarkę tego rodzaju odpadami, a zatem w Gminnym Planie Gospodarki Odpadami nie uwzględniono celów do realizacji dla tego rodzaju odpadów.

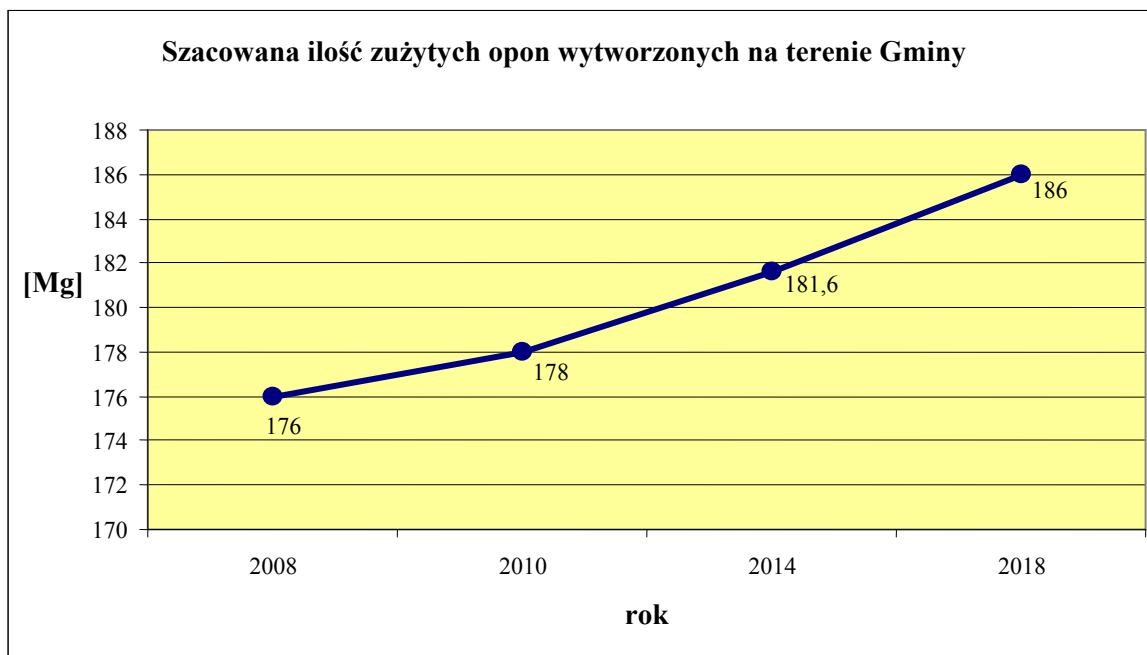
5.3. Pozostałe odpady**5.3.1. Zużyte opony**

Zgodnie z obowiązującą ustawą o odpadach składowanie opon i ich części, z wyłączeniem opon rowerowych i opon o średnicy zewnętrznej większej niż 1 400 mm jest całkowicie zabronione. KPGO określa z kolei poziomy odzysku i recyklingu dla zebranych zużytych opon. Aby obowiązujący przepis był przestrzegany należy zorganizować zbiórkę tego rodzaju odpadów w wyznaczonych punktach oraz placówkach handlowych i usługowych zajmujących się sprzedażą i wymianą opon.

Szacuje się, że ilość zużytych opon będzie systematycznie wzrastać w nawiązaniu do wzrostu ilości zarejestrowanych pojazdów. Dokładne oszacowanie rocznej ilości zużytych opon, która zostanie wytworzona, jest bardzo trudne ze względu na brak ewidencji oraz badań rynkowych w tym zakresie. Dla obliczenia rzędu wielkości można przyjąć wskaźnik 4kg/mieszkańca. Jest to bardzo nieprecyzyjna metoda obliczania potencjalnej emisji zużytych opon na terenie Gminy, służąca jedynie oszacowaniu, jakiego rzędu są to ilości.

	<i>Rok 2010</i>	<i>Rok 2014</i>	<i>Rok 2018</i>
<i>Szacowana liczba mieszkańców [tys.]</i>	<i>44,5</i>	<i>45,4</i>	<i>46,5</i>
<i>Szacowana masa wytworzonych zużytych opon [Mg]</i>	<i>178</i>	<i>181,6</i>	<i>186</i>
<i>Szacowana ilość wytworzonych zużytych opon [szt.]</i>	<i>17800</i>	<i>18160</i>	<i>18600</i>

Źródło: obliczenia własne na podstawie wskaźników

Cele krótkoterminowe do osiągnięcia w latach 2008 - 2010

Wylimitowanie zużytych opon, ze strumienia odpadów komunalnych trafiających na składowiska.

Wprowadzenie zbiórki zużytych opon od mieszkańców.

5.3.2. Odpady z budów, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej

W przypadku prac budowlanych lub remontowych prowadzonych przez podmioty gospodarcze, wytwórcą a więc i posiadaczem odpadów jest firma zajmująca się wykonywaniem robót i to ona odpowiedzialna jest za zagospodarowanie wytworzonych odpadów. Natomiast w przypadku, gdy budowę lub remont prowadzi osoba fizyczna, to ona staje się posiadaczem odpadu, a co za tym idzie powinna właściwie, zgodnie z przepisami zagospodarować wytworzone odpady. KPGO nie precyzuje (oprócz poziomu odzysku, który bardziej dotyczy podmiotów zajmujących się odzyskiem tego typu odpadów) celów dotyczących odpadów budowlanych i poremontowych. Wydaje się celowym eliminowanie ze strumienia zmieszanych odpadów komunalnych odpadów budowlanych i poremontowych ze względu na ich stosunkowo dużą masę, która z kolei wpływać może na podrażnienie kosztów składowania. Warto również nadmienić, że odpady tego typu, jeżeli nie zawierają odpadów niebezpiecznych w postaci np. azbestu, to po przeprowadzeniu odzysku (skruszeniu) mogą posłużyć jako materiał do utwardzania lub budowy dróg, czy niwelacji terenów.

W związku z rozwojem budownictwa szacuje się wzrost ilości wytwarzanych tego typu odpadów.

Cele krótkoterminowe do osiągnięcia w latach 2008 - 2010

Ograniczenie ilości odpadów budowlanych i poremontowych w strumieniu odpadów komunalnych kierowanych na składowiska odpadów.

Wylimitowanie niepoprawnego zagospodarowania odpadów budowlano-remontowych. Wyznaczenie miejsca magazynowania tego typu odpadów od mieszkańców na terenie Gminy, ustalenie możliwych sposobów zagospodarowania (odzysku) odpadów remontowo-budowlanych.

5.3.3. Komunalne osady ściekowe

KPGO określa następujące cele dotyczące gospodarki osadami ściekowymi:

- ograniczenia składowania osadów ściekowych,
- zwiększenia ilości komunalnych osadów ściekowych przetwarzanych przed wprowadzeniem do środowiska oraz osadów przekształcanych metodami termicznymi,
- maksymalizacja stopnia wykorzystania substancji biogenych zawartych w osadach przy jednoczesnym spełnieniu wszystkich wymogów dotyczących bezpieczeństwa sanitarnego i chemicznego.

Wzrost skanalizowania Gminy (podłączeń do oczyszczalni) bezpośrednio wiązać się będzie z ilością wytwarzanych odpadów – następować będzie ich wzrost ilościowy.

Wszystkie powyższe cele są już realizowane na terenie Gminy w związku, z czym proponuje się kontynuację prowadzonych w tym zakresie działań.

Cele krótkoterminowe do osiągnięcia w latach 2008 - 2010

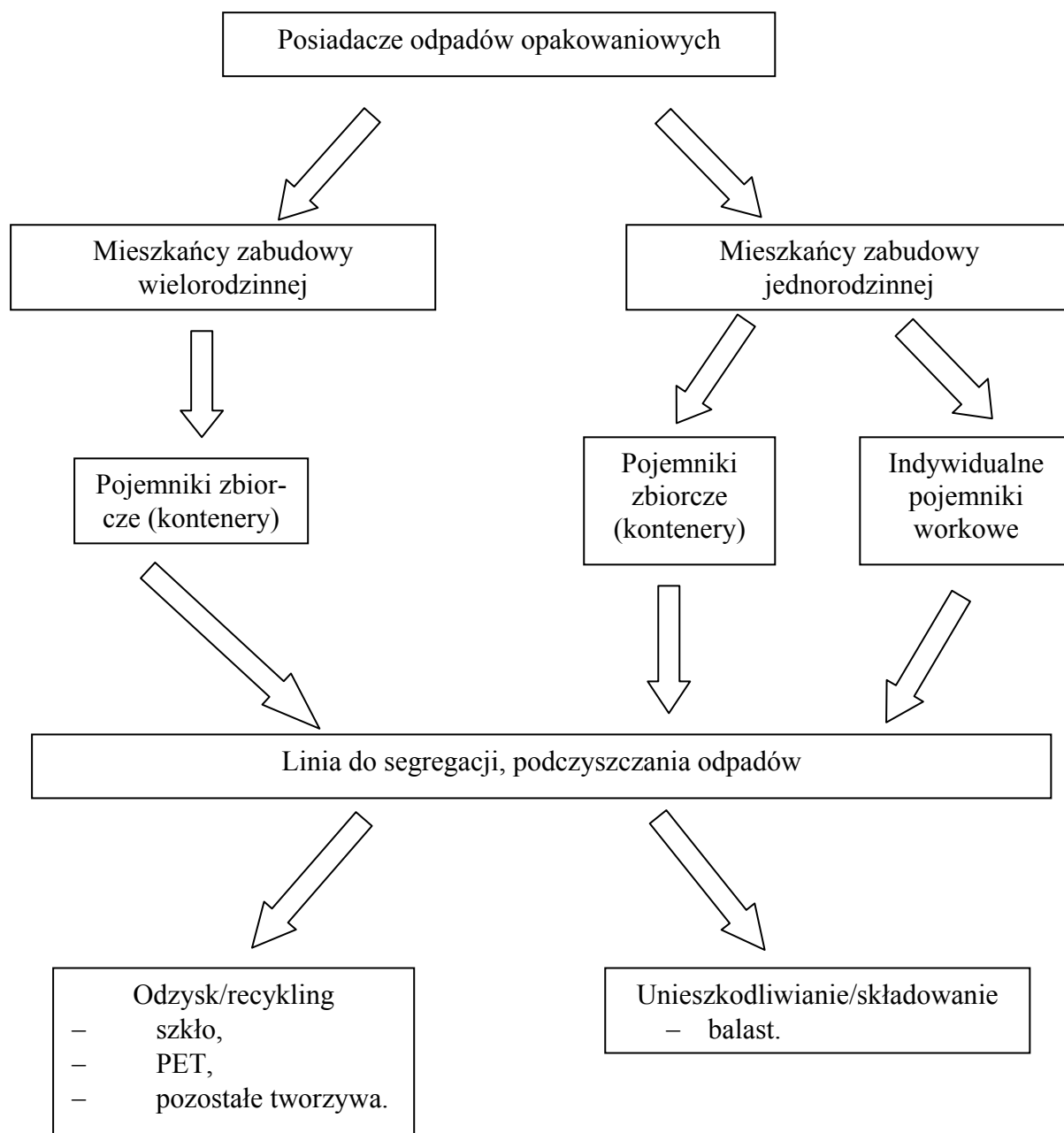
Unieszkodliwianie osadów ściekowych metodami innymi niż składowanie.

Kontynuacja działań propagujących rolnicze wykorzystanie osadów ściekowych, kompostowanie oraz wykorzystanie do rekultywacji.

5.3.4. Odpady opakowaniowe

Jako cel nadrzędny w KPGO przyjęto rozbudowę systemu zbierania odpadów opakowaniowych, aby osiągnąć odpowiednie poziomy odzysku i recyklingu. Wyznaczone zadania dotyczą działań na szczeblu regionalnym i krajowym, budowy infrastruktury technicznej w zakresie sortowania i recyklingu odpadów opakowaniowych, wprowadzenia instrumentów monitorowania przepływu odpadów opakowaniowych.

W związku z deklaracją o przynależności Czechowic – Dziedzic do Regionu obsługiwanego przez zakład zagospodarowania odpadów (ZZO) w Bielsku – Białej uwzględniono konieczność dopasowania systemu zbierania odpadów opakowaniowych do planowanych rozwiązań systemowych w Bielsku-Białej. Poniższy schemat blokowy przedstawia zakładany przepływ odpadów opakowaniowych uwzględniający zarówno możliwość wykorzystania już istniejących instalacji jak i budowanego zakładu w Bielsku-Białej.

Rozwój ekonomiczny społeczeństwa sprzyja wzrostowi ilości odpadów opakowaniowych (w związku z większą ilością kupowanych produktów czy półproduktów w opakowaniach). Edukacja ekologiczna społeczeństwa może przyczynić się do zmiany upodobań i chętniejszym kupowaniu produktów w opakowaniach wielokrotnego użytku – a co za tym idzie, zmniejszeniu ilości wytwarzanych odpadów opakowaniowych. Obowiązki ciążące na producentach (opłaty produktowe) mogą być bodźcem do wprowadzania (zamiast opakowań jednorazowych) opakowań wielokrotnego użytku, a co za tym idzie, zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów.

Cele krótkoterminowe do osiągnięcia w latach 2008 - 2010

Wzrost ilości odpadów opakowaniowych zbieranych w systemie selektywnej zbiórki odpadów – osiągnięcie odpowiednich poziomów odzysku.

Usprawnienie systemu zbierania odpadów opakowaniowych, co w konsekwencji pozwoli na większe możliwości ich dalszego zagospodarowania (sortownia odpadów), a nie składowania.

5.3.5. *Inne odpady*

Do tej grupy możemy zaliczyć odpady wielkogabarytowe wyodrębnione ze strumienia odpadów komunalnych. Problem odpadów wielkogabarytowych jest dość złożony, zgodnie z obowiązującymi przepisami przedsiębiorca ubiegający się o zezwolenie na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, obejmujące niesegregowane odpady komunalne, jest obowiązany również do odbierania wszystkich selektywnie zbieranych rodzajów odpadów komunalnych, w tym powstających w gospodarstwach domowych odpadów wielkogabarytowych.

W grupie tych odpadów znajdują się również odpady wytwarzane w sektorze gospodarczym. Ich rodzaj i ilość uzależniony jest od prowadzonej działalności gospodarczej. Coraz większa świadomość ekologiczna w zakładach powoduje, że z jednej strony wprowadzane są technologie małoodpadowe, a z drugiej strony wprowadzane jest selektywne zbieranie odpadów – przyczynia się to do zmniejszenia ilości wytwarzanych odpadów, a przynajmniej większa część wytworzonych odpadów kierowana jest do odzysku czy unieszkodliwiania a nie na składowiska. Rozwój gospodarczy sprzyja wzrostowi ilości wytwarzanych odpadów produkcyjnych. Wzrost zatrudnienia w zakładach sprzyja wzrostowi ilości odpadów komunalnych wytwarzanych w zakładach.

Cele krótkoterminowe do osiągnięcia w latach 2008 - 2010

Zorganizowanie systemu zbierania odpadów wielkogabarytowych.

Poprawna gospodarka odpadami w zakładach, kontrola przestrzegania przepisów, w tym sprawozdawczości z ilości i rodzaju odpadów powstających w sektorze gospodarczym.

6. INSTALACJE W GOSPODARCE ODPADAMI NA TERENIE GMINY

W opracowanej aktualizacji KPGO, kładzie się nacisk na maksymalizację ilości odpadów poddawanych procesom odzysku, jest to między innymi związane z:

- zapewnieniem dostępności do instalacji o odpowiedniej przepustowości, aby wszystkie zebrane selektywnie odpady mogły zostać przetworzone,
- stymulacją rozwoju rynku surowców wtórnych i produktów zawierających surowce wtórne poprzez wspieranie współpracy organizacji odzysku, przemysłu i samorządu terytorialnego oraz konsekwentne egzekwowanie obowiązków w zakresie odzysku i recyklingu,
- promowanie produktów wytwarzanych z materiałów odpadowych poprzez odpowiednie działania promocyjne i edukacyjne jak również zamówienia publiczne,
- wydawaniem pozwoleń tylko na budowę instalacji realizujących założenia planów gospodarki odpadami, których celowość została potwierdzona analizą koszty – korzyści,
- zachęcaniem inwestorów publicznych i prywatnych do udziału w realizacji inwestycji strategicznych zgodne z planem gospodarki odpadami,
- wspieraniem i promocją badań nad technologiami odzysku i unieszkodliwiania odpadów.

Według zapisów KPGO podstawą gospodarki odpadami komunalnymi powinny stać się zakłady zagospodarowania odpadów (ZZO), o przepustowości wystarczającej do przejmowania i przetwarzania odpadów z obszaru zamieszkałego minimum przez 150 tys. mieszkańców. W przypadku Gminy Czechowice – Dziedzice, powstanie tego typu instalacji związane jest z powołaniem regionalnego (obsługującego kilka gmin) zakładu zagospodarowania odpadów. W aktualizacji do PGO należy wskazać miejsce lokalizacji ZZO oraz miejsce odzysku i unieszkodliwiania zmieszanych odpadów komunalnych na okres do wybudowania ZZO oraz po wybudowaniu takiego zakładu.

ZZO winne zapewnić następujący zakres usług:

- mechaniczno – biologiczne lub termiczne przekształcanie zmieszanych odpadów komunalnych i pozostałości z sortowni,
- składowanie przetworzonych zmieszanych odpadów komunalnych,
- kompostowanie odpadów zielonych,
- sortowanie poszczególnych frakcji odpadów komunalnych zbieranych selektywnie (opcjonalnie),
- zakład demontażu odpadów wielkogabarytowych (opcjonalnie),
- zakład przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (opcjonalnie).

Wskazane w KPGO cele dotyczące instalacji do unieszkodliwiania przez składowanie odpadów innych niż niebezpieczne oraz obojętne, determinują działania, które doprowadzić mają do końca 2009 roku do stanu, w którym wszystkie składowiska spełniać będą wymagania prawne. W przypadku gminy Czechowice – Dziedzice działania ograniczać się będą do kontynuacji prac rekultywacyjnych zamkniętego składowiska odpadów komunalnych.

Na dzień dzisiejszy Gmina Czechowice – Dziedzice posiada podpisane porozumienie ze Starostwem Powiatowym w Bielsku – Białej, ważne do 2010 roku, na zorganizowanie wspólnej stacji zagospodarowania odpadów.

Jednym z proponowanych przez KPGO rozwiązań jest budowa stacji przeładunkowej odpadów komunalnych. Realizacja takiej inwestycji w Czechowicach – Dziedzicach pozwoliłaby na obniżenie kosztów transportu odpadów z terenu Gminy do instalacji zajmujących się

unieszkodliwianiem (w tym składowaniem). Stacja powstać musiałyby na odpowiednio przygotowanym i uzbrojonym terenie. Funkcjonowanie jej polegałoby na przeładunku zebranych odpadów komunalnych z małych wozów zbierających odpady na terenie Gminy do dużych pojemnościowo pojazdów specjalistycznych, które z kolei przewoziłyby odpady prosto do instalacji zajmującej się unieszkodliwianiem odpadów. Ewentualnie stacja przeładunkowa mogłaby pełnić funkcję również stacji segregacji odpadów.

Realizacja celów wyznaczonych w stosunku do odpadów biodegradowalnych, spowoduje konieczność wyodrębnienia i zagospodarowania dużej ilości odpadów tego rodzaju. Uwzględniając koszty transportu oraz dość wysokie ceny za przyjęcie odpadów do odzysku (najbliższa kompostownia przy składowisku w Brzeszczach, przyjmuje odpady do kompostowania w takiej samej cenie jak na składowisko), należy przeanalizować możliwość realizacji instalacji do kompostowania odpadów biodegradowalnych zebranych na terenie Gminy.

6.1. Składowiska odpadów

Na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice nie ma eksploatowanego składowiska odpadów komunalnych. Od momentu zamknięcia składowiska odpadów komunalnych w Czechowicach – Dziedzicach przy ul. Bestwińskiej 3 tj. od 03.10.2005 roku odpady komunalne wywożone są na składowiska położone poza granicami Gminy w Brzeszczach i w Bielsku – Białej. Zamknięte składowisko w Czechowicach – Dziedzicach jest aktualnie rekultywowane, w trakcie eksploatacji zdeponowano na nim 661 980 m³ odpadów. Wskazuje się na konieczność kontynuacji rekultywacji składowiska.

Według opracowanej w 1997 roku dokumentacji „Ekspertyza wysypiska miejskiego położonego przy ulicy Bestwińskiej w Czechowicach – Dziedzicach” dno składowiska stanowią utwory nie przepuszczalne. Naturalna bariera geologiczna składa się utworów czwartorzędowych – gliny pylaste słabo rozpuszczalne oraz zaginione pospółki i żwiry. Gromadzenie odcieków prowadzone jest poprzez studnie zlewną położoną w najniższym miejscu składowiska. Według informacji zawartych w karcie składowiska, odcieki wywożone są sukcesywnie na miejską oczyszczalnię ścieków. Składowisko zamknięte zostało na podstawie Decyzji wojewody Śląskiego z dnia 17.01.2006 roku z późniejszymi zmianami. Według wskazanej decyzji oraz późniejszych zmian do niej na składowisku zostaną wykonane:

- okrywa rekultywacyjna umożliwiająca powstanie i utrzymanie trwałej pokrywy roślinnej, składającej się z:
 - warstw przykrywającej o miąższości około 0,5 – 0,6 m wykonanej z mieszanki gruntu piaszczysto-giniasto-humusowego, który mogą stanowić: piasek gliniasty, pył i less mało wilgotny półzwarty, nasyp zelżały z piasku gliniastego, pyłu i lessu z gruzem lub tłuczniem, rumosz skalny zwietrzony, glina ciężka i ily wilgotne twaroplastyczne i plastyczne bez gładów,
 - wierzchniej warstwy rekultywacyjnej o miąższości około 0,1 – 0,2 m wykonanej z gruntu organicznego (humusu), który mogą stanowić gleba uprawna z korzeniami, torf z korzeniami, mady i namuły gliniaste rzeczne, gleba uprawna z darnią, gleba uprawna zaorana lub ogrodowa,
- zbiornik wód opadowych oraz od strony wschodniej i północno – wschodniej składowiska rowy zbierające wody opadowe spływające z terenu składowiska z odprowadzeniem ich do tego zbiornika,
- okrywa roślinna w postaci nasadzeń drzew rodzimych oraz obsiania terenu mieszanką traw,
- modernizacja istniejącej ścieżki pieszo-rowerowej.

Wszystkie prace związane z rekultywacją składowiska wykonywane są na podstawie opracowanych projektów.

Ponadto na terenie składowiska została wykonana instalacja odgazowująca oraz stacja odzysku i przetwarzania gazu wysypiskowego na energię elektryczną, za pracę instalacji odpowiada firma P.P.H.U. „PRO-EKO”. Do nadzoru nad rekultywacją składowiska wyznaczona została następująca jednostka: Administracja Zasobów Komunalnych w Czechowicach – Dziedzicach ul. przy ul. Bestwińskiej 3. Dla prac rekultywacyjnych ustalono następujący harmonogram działań:

- w terminie do końca grudnia 2008 roku – wykonanie rekultywacji na powierzchni 1,234 ha,
- w terminie do końca grudnia 2009 roku – wykonanie kolejnego etapu rekultywacji na powierzchni 1,574 ha,
- w terminie do końca grudnia 2010 roku – wykonanie rowów odwadniających, zbiornika wód opadowych i modernizacji ścieżki pieszo – rowerowej.

Zakres badań prowadzonych w ramach monitoringu przedmiotowego składowiska w trakcie procesu rekultywacji oraz po jego zakończeniu prowadzony będzie zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2002 roku w sprawie zakresu, czasu, sposobu oraz warunków prowadzenia monitoringu składowiska odpadów (Dz. U. nr 220 poz. 1858) i będzie w szczególności obejmował badanie:

- wielkości opadu atmosferycznego – raz dziennie na podstawie danych IMGW Bielsko-Biała,
- poziomu wód podziemnych – co 6 miesięcy,
- składu wód podziemnych w zakresie parametrów: przewodność elektrolityczna właściwa, pH, ogólny węgiel organiczny, zawartość metali ciężkich (Cu, Zn, Pb, Cd, Cr⁺⁶, Hg), suma wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych – co 6 miesięcy,
- objętości wód odciekowych,
- składu wód odciekowych w zakresie parametrów: przewodność elektrolityczna właściwa, pH, ogólny węgiel organiczny, zawartość metali ciężkich (Cu, Zn, Pb, Cd, Cr⁺⁶, Hg) suma wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych – co 6 miesięcy,
- emisji gazu składowiskowego – co 6 miesięcy,
- składu gazu składowiskowego w zakresie parametrów: CH₄, CO₂, O₂.

Firmy zbierające odpady z terenu Gminy preferują składowisko w Brzeszczach (województwo małopolskie) oddalone od granic Gminy o około 6 km, które posiada 3 kwatery z czego w chwili obecnej eksploatowane są 2. Pojemność całkowita składowiska wynosi 401 000 m³, na koniec roku 2006 pojemność zapełniona wyniosła 131 000 m³.

Wojewódzki system odpadowy prowadzony przez marszałka zawiera ponadto spis składowisk odpadów przemysłowych, według którego na terenie Gminy jest jedno składowisko przemysłowe zlokalizowane na terenie PKE S.A. Elektrociepłowni Bielsko-Północ, o pojemności 151 000 Mg. Na składowisko w roku 2003 trafiło 65 Mg odpadów o kodzie 10 01 24 - piaski ze złóż fluidalnych (z wyłączeniem 10 01 82). Według posiadanych informacji składowisko to jest zlokalizowane poza granicami administracyjnymi gminy Czechowice - Dziedzice. W kolejnych latach zaprzestano składowania odpadów i rozpoczęto jego rekultywację. W związku z tym na terenie Gminy Czechowice – Dziedzice aktualnie nie eksploatuje się żadnych zakładowych składowisk odpadów przemysłowych. Również istniejące składowisko kopalni „Silesia”, od kilka lat jest nieużytkowane, a wszystkie odpady związane z wydobyciem węgla poddawane są odzyskowi.

6.2. Instalacje do odzysku odpadów

Jedyną, pewnego rodzaju instalacją, odzysku odpadów komunalnych jest linia do podczyszczania odpadów zebranych selektywnie (tworzywa sztuczne, papier, szkło) prowadzona przez firmę „BORMAL”. Odpady zebrane w sposób selektywny, w bazie firmy, w sposób ręczny są segregowane:

- zebrane szkło dzielone jest na białe i kolorowe,
- zebrany papier dzielony jest na: gazety, tekturę, pozostały papier,
- zebrane tworzywa sztuczne dzielone są na butelki PET z dodatkowym podziałem na butelki białe, niebieskie, zielone; osobno wydzielane są pojemniki po opakowaniach spożywczych (po jogurtach, mleku, margarynie); osobno wydzielana jest folia, zabawki plastikowe, pozostałe tworzywa sztuczne (doniczki, pojemniki plastikowe jak miski, wiaderka, inne).

Tak wyselekcjonowane odpady mogą dopiero znaleźć odbiorców – odpady przekazywane są do odzysku poza granicami Gminy, firmom posiadającym stosowne zezwolenie na odzysk lub unieszkodliwianie odpadów.

Ponadto, zgodnie z decyzjami administracyjnymi, na terenie Gminy może być prowadzony odzysk odpadów:

Według decyzji administracyjnych, wydanych dla jednostek prowadzących działalność na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice, zezwolenia na prowadzenie odzysku odpadów (brak zezwoleń w zakresie unieszkodliwiania odpadów) posiadają:

- "Firma Francuz" Jan Francuz z siedzibą w Czechowicach – Dziedzicach przy ul. Nad Białką 12
10 01 01 i 10 01 02 w ilości 1000 Mg
- "Temer" Sp. z o.o. Zakład w Czechowicach - Dziedzicach z siedzibą przy ul. Kaniowskiej 1
12 01 09
12 03 02
13 01 05
13 08 01
13 08 02
07 06 01
07 06 04
12 03 01 łącznie 2000 Mg
- PPUH "IMPRODEX" Sp. z o.o. z siedzibą w Czechowicach – Dziedzicach przy ul. Legionów 229
07 02 13 15 Mg
- "Budomont" Sp. z o.o. z siedzibą w Bielsku – Białej przy ul. Montażowej 7
17 02 04 50 Mg
17 06 03 1,5 Mg
17 01 01 180 Mg
17 01 02 100 Mg
17 01 81 10 Mg
17 05 04 250 Mg
- „POLBUD” Sp. z o.o. z siedzibą w Czechowicach - Dziedzicach przy ul. Górniczej 15
05 01 03
05 01 11

05 01 12	
13 01 10	
13 01 11	
13 01 13	
13 02 05	
13 02 06	
13 02 08	
13 03 07	
13 03 08	
13 03 10	
13 07 01	
13 07 02	
13 07 03	
16 07 08	łącznie 4850 Mg

6.3. Instalacje do unieszkodliwiania odpadów

Brak na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice instalacji do unieszkodliwiania odpadów komunalnych. Firmy zajmujące się zbieraniem odpadów komunalnych od mieszkańców Gminy, wywożą je poza teren Czechowic – Dziedzic na pobliskie składowiska odpadów w Brzeszczach oraz Bielsku – Białej. Inne niż zmieszane odpady komunalne w tym niebezpieczne zbierane na terenie Gminy, również wywożone są do instalacji zajmujących się ich unieszkodliwianiem zlokalizowanymi poza granicami Gminy.

Według prowadzonej przez marszałka województwa bazy odpadowej na terenie Gminy działa na podstawie stosownej decyzji jedna instalacja do termicznego przekształcania odpadów innych niż komunalne. Instalacja o mocy przerobowej 75 Mg/rok prowadzona jest przez: PPH "PAMADEx" Sp. Jawna Franciszek Paszek, Danuta Paszek, ul. Tartaczna 19, 43-518 Ligota. W instalacji przekształceniu termicznemu poddawane są odpady inne niż niebezpieczne o kodzie:

- 03 01 05 - trociny, wióry, ścinki, drewno, płyta wiórowa i fornir inne niż wymienione w 03 01 04

W bazie systemu odpadowego marszałka województwa wskazane są następujące instalacje, zajmujące się w 2006 roku odzyskiem i unieszkodliwianiem odpadów:

Lp.	Nazwa zakładu	Adres	Nazwa instalacji	Projektowana moc przerobowa [Mg/rok]	Proces odzysku	Kod odpadu
1.	Czechowickie Zakłady Przemysłu Zapalczanego	ul. Łukasiewicza 5 43-502 Czechowice-Dziedzice	Kocioł ES-124-013	3 600	R1	03 01 01 03 01 05 03 03 99 15 01 03
2.	P.P.U.H. "IMPRODEX" Sp. z o.o.	ul. Legionów 229 43-502 Czechowice-Dziedzice	Młyny tnące	3 000	R14	07 02 13
3.	PPUH "AKCES" Brunon Kieloch	ul. Zielona 11 43-502 Czechowice-Dziedzice	Maszyny typ MP	40	R14	17 06 04
4.	Walcownia Metali "Dziedzice"	ul. Hutnicza 13 43-502 Czechowice-Dziedzice	Piece indukcyjne	37 000	R4	12 01 03 12 01 04 17 04 01

Lp.	Nazwa zakładu	Adres	Nazwa instalacji	Projektowana moc przerobowa [Mg/rok]	Proces odzysku	Kod odpadu
						17 04 02 17 04 04 17 04 06 17 04 07
5	TEMER Sp. z o.o. Zakład w Czechowicach-Dziedzicach	ul. Kaniowska 1 43-502 Czechowice-Dziedzice	Instalacja do demulgacji emulsji olejowej	2 000	R9	12 01 09

Zródło: wojewódzki system odpadowy

Lokalizację składowisk, instalacji na tle Gminy przedstawiono na załączniku mapowym.

Cele krótkoterminowe do osiągnięcia w latach 2008 – 2010

Zebranie informacji o instalacjach zlokalizowanych na terenie Gminy, które mogą prowadzić odzysk bądź unieszkodliwianie odpadów wraz z określeniem rodzaju i ilości odpadów poddanych odzyskowi bądź unieszkodliwianiu.

Kontynuacja rekultywacji zamkniętego składowiska odpadów komunalnych.

Obniżenie kosztów transportu odpadów zmieszanych zebranych na terenie Gminy poprzez realizację przez Gminę i/lub inną jednostkę (w tym prywatnego inwestora) stacji przeładunkowej. Rozpatrzenie możliwości realizacji przy stacji przeładunkowej lub zamiast stacji przeładunkowej – stacji segregacji odpadów, co umożliwi obniżenie kosztów transportu odpadów kierowanych na składowiska oraz zmniejszy ilość odpadów kierowanych na składowiska.

Zagospodarowanie zebranych odpadów biodegradowalnych poprzez realizację przez Gminę i/lub inną jednostkę (w tym prywatnego inwestora) gminnej kompostowni odpadów. Należy rozważyć możliwość budowy kompostowni odpadów biodegradowalnych łącznie z odpadami z oczyszczalni ścieków. Lokalizację kompostowni proponuje się w pobliżu oczyszczalni ścieków.

Cele długoterminowe do osiągnięcia w latach 2010 – 2018

Monitorowanie zrehabilitowanego składowiska odpadów pod kątem oddziaływania na środowisko.

Cele można osiągnąć poprzez:

- stworzenie bazy danych odnośnie decyzji administracyjnych wydanych dla firm, które na terenie Gminy prowadzą odzysk i unieszkodliwianie odpadów, w tym składowanie,
- porównanie (w w/w bazie danych) wydanych decyzji administracyjnych ze sprawozdawczością (bazą danych prowadzoną przez marszałka) – szczególnie w zakresie ilości i rodzaju odpadów poddanych odzyskowi i unieszkodliwianiu na terenie Gminy, łącznie ze składowaniem odpadów oraz wykorzystanie komunalnych osadów ściekowych,
- prowadzenie (lub zlecenie odpowiedniej jednostce – WIOŚ) kontroli terenowej firm prowadzących odzysk i unieszkodliwianie odpadów na terenie Gminy, z uwzględnieniem wykorzystania np. gruzu budowlanego do niwelacji terenu,
- kontynuację rekultywacji nieczynnego składowiska odpadów komunalnych przy ul. Bestwińskiej,

- budowę stacji przeładunkowej zmieszanych odpadów komunalnych i/lub ewentualnie stacji segregacji zebranych zmieszanych odpadów komunalnych,
- budowę kompostowni dla zebranych odpadów biodegradowalnych – rozpatrzyć możliwość realizacji kompostowni dla odpadów biodegradowalnych wraz z odpadami z oczyszczalni ścieków.

7. ZADANIA DO REALIZACJI W GOSPODARCE ODPADAMI W GMINIE

Osiągnięcie celów w gospodarce odpadami może być zrealizowane poprzez realizację poniższych zadań.

7.1. Odpady komunalne, w tym odpady ulegające biodegradacji

Cele do osiągnięcia

Odpady komunalne:

- *Objęcie wszystkich mieszkańców Gminy (100%) systemem zbiórki odpadów komunalnych poprzez sprawdzenie podpisanych umów z firmą zbierającą odpady – do końca 2008 roku.*
- *Zapewnienie objęcia wszystkich mieszkańców systemem selektywnego zbierania odpadów – wprowadzenie selektywnego zbierania odpadów w workach we wszystkich gospodarstwach domowych jednorodzinnych oraz system kontenerowy przy każdym „śmietniku” w budynkach wielorodzinnych – do końca 2008 roku.*
- *Zmniejszenie masy składowanych odpadów komunalnych, aby do końca 2014 roku maksymalnie składować 85% wytworzonych odpadów.*
- *Uszczegółowienie zakresu ewidencji wytwarzanych i zbieranych odpadów komunalnych (odpady zbierane selektywnie i zmieszane, odpady zbierane z gospodarstw domowych oraz z pozostałych jednostek, ilość i rodzaj, w tym sposób zbierania i ewidencjonowania odpadów szczególnych wyodrębnionych z odpadów komunalnych: różne odpady niebezpieczne, odpady wielkogabarytowe, odpady remontowo-budowlane, odpady biodegradowalne, odpady opakowaniowe).*
- *Uszczegółowienie i wyznaczenie miejsc zagospodarowania odpadów wytworzonych w Gminie – składowisko, kompostownia, inne.*

Odpady ulegające biodegradacji:

- *Zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów – wprowadzenie selektywnego zbierania odpadów biodegradowalnych. Zakłada się osiągnięcie następujących poziomów ograniczenia przekazywania odpadów biodegradowalnych na składowiska odpadów:
 - w 2010 minimum 75%,
 - w 2013 minimum 50%,
 - w 2020 minimum 35%,masy tych odpadów wytworzonych w roku 1995.*

Zadania do realizacji:

- 1) Stworzenie komputerowej gminnej bazy danych w zakresie gospodarki odpadami. Istniejąca elektroniczna baza danych powinna zostać zmodyfikowana. Ze strony Gminy należy uzupełnić bazę danych o wszystkie adresy wytwórców odpadów (ściśła współpraca wydziału architektury oraz geodezji). W bazie danych powinno znaleźć się każde gospodarstwo domowe (informacje można uzyskać na podstawie pozwoleń na użytkowanie obiektu budowlanego jako budynku mieszkalnego), a do każdego gospodarstwa domowego powinien być odnośnik, czy jest to gospodarstwo domowe w zabudowie jednorodzinnej czy wielorodzinnej (razem z charakterystyką gospodarstwa domowego) oraz odnośnik ile osób jest zameldowanych w danym gospodarstwie domowym. Ze strony firm zbierających odpady komunalne zmieszane należy uzupełnić bazę o podpisane umowy na odbiór odpadów oraz o sposób zbierania odpadów w danym gospodar-

stwie (ilość i wielkość kontenerów, częstotliwość wywozu odpadów). Ze strony firm zbierających odpady w sposób selektywny należy uzupełnić bazę o rodzaj i ilość zbieranych selektywnie odpadów oraz częstotliwość wywozu odpadów.

Taka baza danych pozwoli na kontrolę zawieranych umów na odbiór odpadów komunalnych pomiędzy właścicielami nieruchomości (gospodarstwami domowymi) a firmami zajmującymi się zbiórką odpadów komunalnych.

Baza taka powinna być dostępna w Internecie i systematycznie uzupełniana przez poszczególne jednostki (Gminę oraz firmy zbierające odpady) w swoim zakresie kompetencji. Baza komputerowa powinna być jedna i wspólna dla wszystkich podmiotów zbierających odpady komunalne.

Baza danych (wspólna dla wszystkich podmiotów zajmujących się zbieraniem odpadów w Gminie, oraz uwarunkowana systematycznym uaktualnianiem np. nie rzadziej niż raz na kwartał) pozwoli na kontrolę wszystkich mieszkańców w zakresie wytwarzania i przekazywania wytwarzanych odpadów specjalistycznym firmom, ilości i rodzaju wytwarzanych odpadów.

- 2) kontrola podmiotów prowadzących zbieranie odpadów komunalnych od mieszkańców Gminy – weryfikacja ustaleń zawartych w zezwoleniach dotyczących metod oraz miejsc prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów.

W wydawanych przez Gminę zezwoleniach dla podmiotów prowadzących zbieranie odpadów komunalnych powinien być nałożony obowiązek prowadzenia ewidencji zbieranych odpadów i uaktualniania bazy danych oraz powinien być nałożony obowiązek przekazywania również do Urzędu Gminy sprawozdań z gospodarki odpadami, jakie podmioty są zobowiązane przekazywać do marszałka i do WIOŚ.

- 3) pomoc przy opracowaniu „Programu rozwoju selektywnego zbierania odpadów”. Opracowanie „Programu ...” szczegółowo opisującego sposób selektywnego zbierania następujących frakcji odpadów:

- zielonych z ogrodów i parków,
- papieru i tektury,
- odpadów opakowaniowych ze szkła, w podziale na szkło bezbarwne i kolorowe,
- tworzyw sztucznych i metali,
- zużytych baterii i akumulatorów,
- zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- przeterminowanych leków,
- chemikaliów,
- mebli i innych odpadów wielkogabarytowych,
- odpadów budowlano – remontowych.

Gmina zadeklarowała swój akces w tworzonym na terenie Bielska – Białej zakładzie zagospodarowania odpadów. W związku z powyższy „Program ...” powinien być stworzony na poziomie powiatu jako załącznik do Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu, działanie Gminy w tym zakresie ograniczyć się powinno do skoordynowania zapisów programu do gospodarki odpadowej prowadzonej na jej terenie.

- 4) rozbudowa „workowego” i „kontenerowego” systemu selektywnego zbierania odpadów. System „workowy” selektywnego zbierania odpadów powinien obowiązywać wszystkich mieszkańców w zabudowie jednorodzinnej (szkło, tworzywa sztuczne, papier). System „kontenerowy” selektywnego zbierania odpadów powinien obowiązywać wszystkich mieszkańców w zabudowie wielorodzinnej oraz w obiektach użyteczności publicznej (biurowce, szkoły, urzędy itd.), gdzie przy każdym kontenerze do zbierania

odpadów komunalnych zmieszanych powinny znajdować się również kontenery do zbierania odpadów w sposób selektywny (szkło, tworzywa sztuczne, papier).

Wskazuje się, aby Gmina zorganizowała i poniosła koszty zakupu worków oraz kontenerów do selektywnej zbiórki odpadów.

- 5) wyznaczenie miejsc i punktów stałego selektywnego zbierania odpadów.
Wyznaczenie na terenach należących do Gminy możliwych miejsc do przyjmowania odpadów od mieszkańców, gdzie mieszkańcy sami dostarczą odpady np. odpady wielkogabarytowe, odpady remontowo-budowlane, odpady nadające się do kompostowania w postaci skoszonej trawy czy liści.
Uzgodnienie z podmiotami znajdującymi się na terenie Gminy możliwości odbierania przez te podmioty niektórych odpadów od mieszkańców np. opony, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny.
Wyznaczone miejsca powinny być opisane (jakie odpady można tam przekazywać) oraz powinny być zaznaczone na planie (mapa) Gminy. Wskazuje się, aby np. w formie plakatów informacje takie rozpropagować na terenie całej Gminy np. na tablicach ogłoszeniowych, na słupach informacyjnych, w miejscach często odwiedzanych przez ludność, przy kościołach, itd.
- 6) wyznaczenie miejsc i punktów zmiennego (mobilnego) selektywnego zbierania odpadów.
Zorganizowanie obwoźnego (mobilnego) systemu zbierania odpadów wielkogabarytowych wraz z ustaleniem harmonogramu zbiórki – np. poprzez ustawianie dużych kontenerów, poprzez wystawianie odpadów „przy krawężniku” i/lub przy „śmietnikach”.
Zorganizowanie przenośnego (mobilnego) systemu zbierania odpadów niebezpiecznych wraz z podaniem szczegółowej listy zbieranych odpadów oraz ustaleniem harmonogramu zbiórki wraz z sposobem zbiórki odpadów.
- 7) wprowadzenie różnych stawek za wywóz odpadów, promujący gospodarstwa domowe zbierające odpady selektywnie – zmiana systemu opłat od mieszkańców za wytworzone odpady.
Czynnik ekonomiczny jest największym bodźcem dla mieszkańców do prowadzenia segregacji odpadów „u źródła”. Wskazuje się, aby stawka opłaty za wywóz odpadów komunalnych zmieszanych była bardzo wysoka dla gospodarstw, które nie chcą przystąpić do selektywnego zbierania odpadów. Dużo niższa stawka powinna być dla gospodarstw, które prowadzą selektywną zbiórkę odpadów, a potwierdzeniem stosowania selektywnej zbiórki odpadów w gospodarstwie domowym będzie prowadzona ewidencja przez firmę zbierającą odpady selektywnie (wprowadzanie do bazy danych ile, jakie i kiedy odpady zostały odebrane z konkretnego gospodarstwa domowego).
Prowadząc konsultacje z podmiotami obecnie odbierającymi odpady komunalne od mieszkańców Gminy Czechowice – Dziedzice podniesiono bardzo istotny problem opłacalności ekonomicznej takiej działalności. Bardzo duże znaczenie ma w tym przypadku ustalona górna stawka możliwych do pobierania opłat od gospodarstwa domowego – zwracając uwagę, że stawka odnosi się do gospodarstwa domowego jako obiektu a nie do mieszkańca Gminy (ilości zameldowanych osób w gospodarstwie domowym). Dużym problemem dla podmiotów odbierających odpady jest również ściągalność należności od mieszkańców. Dlatego wskazuje się, aby w Gminie Czechowice – Dziedzice zmieniono system ponoszenia kosztów przez mieszkańców za wytwarzane odpady. Zmiana taka wymaga przeprowadzenia referendum w Gminie. Opłaty za zbieranie odpadów komunalnych od mieszkańców Gminy powinny być uiszczane w formie opodatkowania mieszkańców i powinny być wpłacane na konto Urzędu Gminy. Opłaty powinny być pobierane od mieszkańca a nie od gospodarstwa domowego. W ten sposób ze-

- brane fundusze pozwolą na poprawne rozdysponowanie środków na zadania związane z gospodarką odpadami w Gminie: wywóz odpadów (opłata dla podmiotów zbierających odpady), zakup worków i kontenerów do selektywnej zbiórki odpadów, likwidacja dzikich wysypisk śmieci, itd.
- 8) edukacja mieszkańców gminy poprzez informacje w prasie lokalnej, ulotki, akcje informacyjne.
Akcje edukacyjne, informacyjne, reklamowe w zakresie prowadzonego na terenie Gminy systemu gospodarki odpadami powinny być przeprowadzane systematycznie. Wskazuje się aby na stronie internetowej Urzędu Gminy utworzyć podstronę informacyjno-edukacyjną.
 - 9) promowanie selektywnego zbierania odpadów przez mieszkańców oraz kształtowanie postaw proekologicznych wśród mieszkańców Gminy.
Czynnik ekonomiczny (mniejsza opłata za wywóz odpadów) może być swojego rodzaju nagrodą za postawę mieszkańców.
Wskazuje się również na potrzebę organizowania w Gminie imprez okolicznościowych (np. w ramach Sprzątania Świata można zorganizować Sprzątanie Gminy), festynów, konkursów z nagrodami dla najlepszych itd., gdzie przy wspólnej zabawie można informować i edukować społeczeństwo.
 - 10) współdziałanie w budowie regionalnych (obsługujących kilka gmin) zakładów zagospodarowania odpadów (ZZO).
Wskazuje się na dalsze uczestnictwo w porozumieniu gmin dla powiatu bielskiego.
 - 11) wprowadzenie selektywnej zbiórki odpadów biodegradowalnych w systemie workowym.
Przygotowanie oraz wprowadzenie w zabudowie jednorodzinnej zbierania odpadów biodegradowalnych w systemie workowym. W pierwszej kolejności wskazuje się, aby systemem były objęte odpady roślinne np. koszona trawa, liście. W zależności od osiągniętych efektów system należy modyfikować i rozszerzać o inne odpady ulegające biodegradacji oraz obejmować tym systemem również zabudowę wielorodzinną.
 - 12) kontrola podmiotów gospodarczych prowadzących na zlecenie Gminy prace związane z utrzymaniem czystości oraz zieleni na terenie Gminy.
Kontrola powinna być prowadzona poprzez odpowiednie zapisy w umowach zobowiązujących podmioty do przedkładania informacji o ilości oraz sposobach zagospodarowania wytworzonych odpadów.

7.2. Odpady niebezpieczne

Cel do osiągnięcia

- *Zinwentaryzowanie ilości i rodzaju odpadów zawierających PCB zgromadzonych i wykorzystywanych na terenie Gminy. Ustalenie z posiadaczami sposobu usuwania odpadów zawierających PCB. Wyeliminowanie tego typu odpadów z terenu Gminy.*
- *Poprawa gospodarki olejami odpadowymi – usprawnienie systemu selektywnego zbierania tego typu odpadów, zwiększenie ilości zbieranych selektywnie olejów odpadowych, uszczegółowienie ewidencji wytwarzanych i zbieranych odpadów.*
- *Poprawa gospodarki zużytymi bateriami i akumulatorami – zwiększenie ilości zbieranych selektywnie tego rodzaju odpadów, osiągnięcie stosownych poziomów odzysku od 2008 roku:*
 - *akumulatory niklowo-kadmowe (małogabarytowe) – 40% (odzysk/recykling),*

- *akumulatory niklowo-żelazowe (małogabarytowe) – 20% (odzysk/recykling),*
- *akumulatory kwasowo – ołowiowe – 100% (odzysk/recykling).*
- *Podniesienie efektywności selektywnego zbierania odpadów medycznych i weterynaryjnych, z podziałem na odpady niebezpieczne i inne oraz ograniczenie masy tych odpadów w strumieniu odpadów komunalnych, w tym również kontrola wytwórców odpadów.*
- *Podniesienie skuteczności działania systemu zbierania pojazdów wycofanych z eksploatacji, w tym próba skontrolowania tzw. „szarej strefy” czy pojazdów sprowadzanych z zagranicy (często pojazd sprowadzony jest bardziej odpadem niż pojazdem nadającym się do użytku drogowego).*
- *Ograniczenie ilości odpadów w postaci sprzętu elektrycznego i elektronicznego przekazywanego na składowiska, osiągnięcie od 1 stycznia 2008 roku poziomu zbierania zużytego sprzętu w wysokości 4 kg/mieszkańca/rok poprzez usprawnienie selektywnej zbiórki odpadów. W efekcie końcowym, całkowite wyeliminowanie tego typu odpadów ze strumienia odpadów komunalnych zmieszanych.*
- *Wprowadzenie selektywnej zbiórki sprzętu elektrycznego i elektronicznego.*
- *Całkowite usunięcie z terenu Gminy wyrobów zawierających azbest – do 2032 roku.*
- *Zinventaryzowanie ilości i rodzaju elementów zawierających azbest pozostających jeszcze na terenie Gminy.*
- *Wyeliminowanie, ze strumienia odpadów komunalnych trafiających na składowiska, przeterminowanych pestycydów oraz opakowań po środkach ochrony roślin.*

Zadania do realizacji

- 13) ustalenie ilości i rodzaju odpadów zawierających PCB.
Przeprowadzenie inwentaryzacji terenu Gminy np. za pomocą ankiet. Na tej podstawie ustalenie szczegółowego programu usuwania odpadów zawierających PCB z terenu Gminy.
- 14) kontynuacja zbierania od mieszkańców Gminy zużytych olejów w ramach selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych.
Wskazuje się na konieczność wprowadzenia zwiększonej częstotliwości prowadzonych zbiórek odpadów na minimum dwa razy w roku.
- 15) kontrola podmiotów prowadzących zbiórkę olejów odpadowych pod kątem postępowania z zebranymi odpadami.
Poprzez zobowiązanie podmiotów zbierających takie odpady do przedstawiania w Urzędzie Gminy sprawozdań (zaleca się aby to były te same sprawozdania, które podmioty zobowiązane są przedstawiać do marszałka i do WIOŚ).
- 16) kontynuacja zbiórki zużytych baterii i akumulatorów w ramach selektywnej mobilnej zbiórki odpadów niebezpiecznych.
Wskazuje się na konieczność wprowadzenia zwiększonej częstotliwości prowadzonej zbiórki odpadów do minimum dwa razy w roku.
- 17) wprowadzenie stacjonarnej zbiórki zużytych baterii.
Wskazuje się aby wprowadzić zbiórkę baterii w przedszkolach i szkołach – największe efekty osiągnąć będą jeżeli zbiórka prowadzona będzie w formie konkursu zakończonego przyznaniem nagród dla „największych zbieraczy”. Zbiórka baterii powinna też być wprowadzona w urzędach i innych obiektach często odwiedzanych przez mieszkańców.
- 18) objęcie odpadów medycznych (w tym przeterminowanych lekarstw) selektywną mobilną zbiórką. Zadanie ma na celu wyodrębnienie odpadów medycznych i weterynaryjnych ze strumienia odpadów komunalnych kierowanych na składowisko odpadów.

Zbiórka tego typu odpadów może być wprowadzona do systemu w ramach zbierania odpadów niebezpiecznych.

Zbiórkę tego typu odpadów można wprowadzić w porozumieniu z placówkami służby zdrowia czy aptekami.

- 19) kontrola placówek medycznych pod kątem przestrzegania zapisów zawartych w decyzjach i informacjach dotyczących gospodarki odpadami.
W pierwszej kolejności należałoby zinwentaryzować wszystkie placówki, które stanowią potencjalne źródło odpadów medycznych i weterynaryjnych (zarówno przychodnie, jak i niewielkie gabinety lekarskie czy dentystryczne). Następnie należy zobowiązać placówki do uzyskania stosownych decyzji w zakresie gospodarki odpadami oraz przedkładania sprawozdań z ilości i rodzaju wytworzonych odpadów oraz sposobów zagospodarowania odpadów (potwierdzenie odbioru odpadów przez specjalistyczne firmy).
- 20) prowadzenie akcji edukacyjnej informującej społeczeństwo o sposobach postępowania z przeterminowanymi lekami.
Można prowadzić w ramach edukacji ekologicznej mieszkańców Gminy.
- 21) zapewnienie możliwości oddania pojazdu do demontażu.
W ramach kompetencji Gminy zadanie to może być realizowane jedynie w formie informowania mieszkańców Gminy o punktach zbierania (na terenie Gminy znajduje się obecnie jeden punkt zbierania takich odpadów) i o stacjach demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji znajdujących się na terenie Gminy i w jej otoczeniu. Informacje o uprawnionych punktach zbierania i stacjach demontażu znajdują się również na stronach internetowych urzędu wojewódzkiego.
- 22) prowadzenie kontroli miejsc, gdzie prowadzi się nielegalny demontaż pojazdów.
Wskazuje się na przeprowadzenie kontroli prowadzonej działalności przez warsztaty samochodowe, komisje samochodowe, salony samochodowe oferujące do sprzedaży pojazdy używane. Kontrola może być przeprowadzona przez pracownika urzędu, straż miejską czy WIOŚ.
- 23) objęcie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego selektywną zbiórką odpadów.
Selektywna zbiórka tego rodzaju odpadów może odbywać się z wykorzystaniem specjalnych kontenerów, ustawionych w przygotowanych i oznakowanych miejscach, może być zorganizowana jako zbiórka w ustalonym czasie i miejscu (system mobilny) np. poprzez wystawienie zużytego sprzętu przy krawężniku w formie tzw. wystawki. Zbiórka tego rodzaju odpadów może być też prowadzona w ramach zadań 4) i 5).
Zaleca się wprowadzenie współpracy z placówkami handlowymi zlokalizowanymi na terenie Gminy a oferującymi do sprzedaży sprzęt elektryczny i elektroniczny z jednej strony jako potencjalnych odbiorców zużytego sprzętu (kupując nowy sprzęt można oddać zużyty sprzęt tego samego typu), a z drugiej strony jako podmioty, od których można uzyskać informacje o ilości i rodzaju zebranego odpadu.
- 24) kontynuacja akcji zbierania od właścicieli nieruchomości odpadów zawierających azbest.
Osiągane efekty prowadzonej akcji zbierania odpadów zawierających azbest wskazują na potrzebę jej dalszej kontynuacji.
- 25) przeprowadzenie inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest.
Dla określenia szacunkowej ilości i rodzaju jeszcze pozostających na terenie Gminy odpadów zawierających azbest oraz w celu ustalenia programu i harmonogramu usuwania odpadów zawierających azbest z terenu Gminy wskazuje się na konieczność przeprowadzenia inwentaryzacji. Inwentaryzacja może być przeprowadzona jako ankiety wśród

zabudowy wielorodzinnej (spółdzielnie, wspólnoty mieszkaniowe, itd.) oraz jako bezpośrednia inwentaryzacja w terenie wśród zabudowy jednorodzinnej.

- 26) kontynuacja mobilnej zbiórki odpadów pestycydowych.
Wskazuje się aby rozszerzyć „listę” odpadów niebezpiecznych zbieranych w systemie mobilnym nie tylko jako odpady pestycydowe, ale również o opakowania po tych odpadach.
Wskazuje się również na uwzględnienie w ramach edukacji ekologicznej mieszkańców przedstawienie informacji co to są pestycydy, gdzie takie substancje mogą się znajdować oraz jak takie substancje są szkodliwe dla zdrowia ludzi i środowiska.

7.3. Pozostałe odpady

Cel do osiągnięcia

- *Wyeliminowanie zużytych opon, ze strumienia odpadów komunalnych trafiających na składowiska.*
- *Wprowadzenie zbiórki zużytych opon od mieszkańców.*
- *Ograniczenie ilości odpadów budowlanych i poremontowych w strumieniu odpadów komunalnych kierowanych na składowiska odpadów.*
- *Wyeliminowanie niepoprawnego zagospodarowania odpadów budowlano - remontowych. Wyznaczenie miejsca magazynowania tego typu odpadów od mieszkańców na terenie Gminy, ustalenie możliwych sposobów zagospodarowania (odzysku) odpadów remontowo-budowlanych.*
- *Unieszkodliwianie osadów ściekowych metodami innymi niż składowanie.*
- *Kontynuacja działań propagujących rolnicze wykorzystanie osadów ściekowych, kompostowanie oraz wykorzystanie do rekultywacji.*
- *Wzrost ilości odpadów opakowaniowych zbieranych w systemie selektywnej zbiórki odpadów – osiągnięcie odpowiednich poziomów odzysku.*
- *Usprawnienie systemu zbierania odpadów opakowaniowych, co w konsekwencji pozwoli na większe możliwości ich dalszego zagospodarowania (sortownia odpadów).*
- *Zorganizowanie systemu zbierania odpadów wielkogabarytowych.*
- *Poprawna gospodarka odpadami w zakładach, kontrola przestrzegania przepisów, w tym sprawozdawczości z ilości i rodzaju odpadów powstających w sektorze gospodarczym.*

Zadania do realizacji

- 27) objęcie zużytych opon selektywną zbiórką odpadów.
Według informacji uzyskanych od podmiotów wywożących zmieszane odpady komunalne na składowisko, w odpadach usuwanych z terenu Gminy Czechowice-Dziedzice nie ma zużytych opon.
Zużyte opony mogą być odbierane od mieszkańców w formie mobilnego systemu np. w ramach zadania 5) lub w formie wyznaczonego punktu, gdzie mieszkańcy takie odpady mogą dostarczyć np. w ramach zadania 4).
- 28) zapewnienie możliwości indywidualnego zamawiania przez osoby fizyczne kontenerów na odpady budowlano-remontowe i/lub miejsca gdzie odpady tego typu mogą być przekazywane.
Zadanie może być realizowane poprzez zobowiązanie podmiotów uzyskujących zezwolenie na zbieranie odpadów komunalnych do zbierania (posiadania odpowiedniego ro-

- dzaju kontenera) i ewidencjonowania tego typu odpadów w ramach komputerowej bazy danych, jako zadanie 1).
- Zadanie może być realizowane jako zadanie 4) – wyznaczenie na terenach należących do Gminy możliwych miejsc do przyjmowania odpadów od mieszkańców, gdzie mieszkańcy sami dostarczą odpady.
- 29) prowadzenie bazy danych o ilości wytworzonych, zebranych i sposobach zagospodarowania odpadów budowlanych i remontowych.
Zadanie to można realizować przy współpracy z Wydziałem Architektury i Budownictwa wydającego pozwolenie na budowę (pozwolenie na remont, zmianę użytkowania itd.), gdzie w pozwoleniu można zawrzeć dodatkową klauzulę o konieczności uzyskania stosownych zezwoleń w zakresie wytwarzania odpadów remontowo-budowlanych oraz o konieczności przekazania informacji o rzeczywiście wytworzonych odpadach remontowo-budowlanych w każdym roku prowadzonych prac.
Zadanie to można realizować przy współpracy z Wydziałem Spraw Obywatelskich, który rejestruje podmioty gospodarcze, gdzie dla firm budowlanych można zawrzeć dodatkową klauzulę o konieczności uzyskania stosownych zezwoleń, jeżeli podczas działalności podmiotu wytwarzane będą odpady oraz o konieczności przekazania informacji o rzeczywiście wytworzonych odpadach remontowo-budowlanych w każdy roku prowadzonych prac.
- 30) kontynuacja działań propagujących rolnicze wykorzystanie osadów ściekowych, kompostowanie oraz wykorzystanie do rekultywacji, w tym wykorzystanie osadów ściekowych do produkcji kompostu w planowanej gminnej kompostowni.
Zadanie realizowane w ramach edukacji ekologicznej.
Zadanie może być zrealizowane w ramach zadania – budowa gminnej kompostowni odpadów.
- 31) rozbudowa selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych.
Zadanie realizowane w ramach zadania 3), 4), 5).
- 32) zorganizowanie systemu zbierania odpadów wielkogabarytowych,
Zadanie może być zrealizowane poprzez wytyczenie odpowiednio przystosowanych i oznakowanych miejsc w których ustawione będą specjalne kontenery na odpady wielkogabarytowe.
Zadanie realizowane w ramach zadania 4), 5).

7.4. Instalacje w gospodarce odpadami na terenie Gminy

Cel do osiągnięcia

- *Zebranie informacji o instalacjach zlokalizowanych na terenie Gminy, które mogą prowadzić odzysk bądź unieszkodliwianie odpadów wraz z określeniem rodzaju i ilości odpadów poddanych odzyskowi bądź unieszkodliwianiu*
- *Rekultywacja składowiska odpadów komunalnych przy ul. Bestwińskiej*
- *Obniżenie kosztów transportu odpadów*
- *Zagospodarowanie odpadów biodegradowalnych*

Zadania do realizacji

- 33) stworzenie bazy danych odnośnie decyzji administracyjnych wydanych dla firm, które na terenie Gminy prowadzą odzysk i unieszkodliwianie odpadów, w tym składowanie.

- 34) porównanie (w w/w bazie danych) wydanych decyzji administracyjnych ze sprawozdawczością (bazą danych prowadzoną przez marszałka) – szczególnie w zakresie ilości i rodzaju odpadów poddanych odzyskowi i unieszkodliwianiu na terenie Gminy, łącznie ze składowaniem odpadów oraz wykorzystanie komunalnych osadów ściekowych,
- 35) prowadzenie (przy udziale odpowiedniej jednostce – WIOŚ) kontroli firm prowadzących odzysk i unieszkodliwianie odpadów na terenie Gminy, z uwzględnieniem wykorzystania np. gruzu budowlanego do niwelacji terenu,
- 36) kontynuacja rekultywacji nieczynnego składowiska odpadów komunalnych przy ul. Bestwińskiej,
- 37) budowę stacji przeładunkowej zmieszanych odpadów komunalnych i/lub ewentualnie stacji segregacji zebranych zmieszanych odpadów komunalnych.
Wielkość, przepustowość oraz sposób przeładunku odpadów powinien być dostosowany do potrzeb Gminy z uwzględnieniem aktualnego stanu gospodarki odpadami jak i przewidywanych zmian w tym zakresie. Stację dodatkowo można wyposażać w linię do wstępnej segregacji odpadów, co może dodatkowo wpłynąć na zmniejszenie masy odpadów przekazywanych na składowisko odpadów. Struktura organizacyjna oraz zakres odpowiedzialności za instalację powinien zostać opracowany przed uruchomieniem stacji po stosownych konsultacjach pomiędzy Gminą a firmami zajmującymi się zbieraniem odpadów komunalnych.
- 38) budowę kompostowni dla zebranych odpadów biodegradowalnych – rozpatrzyć możliwość realizacji kompostowni dla odpadów biodegradowalnych wraz z odpadami z oczyszczalni ścieków.
Kompostownia pozwoli na obniżenie kosztów ponoszonych przez mieszkańców na gospodarkę odpadami. Należy uwzględnić możliwość wykorzystania kompostowni do zagospodarowania osadów ściekowych pochodzących z gminnej oczyszczalni ścieków.

8. HARMONOGRAM I SPOSÓB FINANSOWANIA REALIZACJI ZADAŃ

8.1. Odpady komunalne

Odpady komunalne, w tym odpady wielkogabarytowe i biodegradowalne oraz system gospodarowania odpadami komunalnymi

Lp.	Zadanie	Okres realizacji	Podmiot odpowiedzialny	Źródło finansowania	Planowane koszty realizacji [tys. PLN]
1	stworzenie komputerowej gminnej bazy danych w zakresie gospodarki odpadami	2008 – 2009 rok	Gmina - Przedsiębiorcy zbierające odpady	Budżet Gminy, FOŚiGW, Przedsiębiorcy	15,0
2	kontrola podmiotów prowadzących zbieranie odpadów komunalnych od mieszkańców Gminy	2008 – 2018 rok	Gmina	W ramach obowiązków samorządu terytorialnego	Bez kosztowo
3	pomoc przy opracowywaniu „Programu rozwoju selektywnego zbierania odpadów” – koordynacja zapisów programu	2008 – 2011 rok	Gmina	środki własne	Bez kosztowo
4	rozbudowa „workowego” i „kontenerowego” systemu selektywnego zbierania odpadów	2008 – 2009 rok	Gmina - Przedsiębiorcy prowadzący zbiórkę odpadów	GFOŚiGW, PFOŚiGW	200,0
5	wyznaczenie miejsc i punktów stałego selektywnego zbierania odpadów	2008 rok	Gmina - Przedsiębiorcy	W ramach obowiązków samorządu terytorialnego	Bez kosztowo
6	wyznaczenie miejsc i punktów zmiennego (mobilnego) selektywnego zbierania odpadów	2008 rok	Gmina - Przedsiębiorcy	Przedsiębiorcy	Bez kosztowo
7	wprowadzenie różnych stawek za wywóz odpadów, promujący gospodarstwa domowe zbierające odpady selektywnie – zmiana systemu opłat od mieszkańców za wytworzone odpady	2008 rok	Gmina	W ramach obowiązków samorządu terytorialnego	Bez kosztowo
8	edukacja mieszkańców gminy poprzez informacje w prasie lokalnej, ulotki, akcje informacyjne	2008 – 2018 rok	Gmina	GFOŚiGW, PFOŚiGW	50,0

9	<i>promowanie selektywnego zbierania odpadów przez mieszkańców oraz kształtowanie postaw proekologicznych wśród mieszkańców Gminy</i>	2008 – 2018 rok	Gmina - Przedsiębiorcy	GFOŚiGW, PFOŚiGW, Przedsiębiorcy	30,0
10	<i>współdział w budowie regionalnych (obsługujących kilka gmin) zakładów zagospodarowania odpadów (ZZO)</i>	2008 – 2014 rok	Gmina – Powiat Bielski	FOŚiGW, fundusze unijne	500,0
11	<i>wprowadzenie selektywnej zbiórki odpadów biodegradowalnych w systemie workowym</i>	2008 – 2009 roku	Gmina - Przedsiębiorcy prowadzący zbiórkę odpadów	GFOŚiGW, Przedsiębiorcy	50,0
12	<i>kontrola podmiotów gospodarczych prowadzących na zlecenie Gminy prace związane z utrzymaniem czystości oraz zieleni na terenie Gminy</i>	2008 – 2018 rok	Gmina	W ramach obowiązków samorządu terytorialnego	Bez kosztowo

8.2. Odpady niebezpieczne

Lp.	Zadanie	Okres realizacji	Podmiot odpowiedzialny	Źródło finansowania	Planowane koszty realizacji [tys. PLN]
13	<i>ustalenie ilości i rodzaju odpadów zawierających PCB</i>	2008 – 2009 rok	Gmina	GFOŚiGW, PFOŚiGW	30,0
14	<i>kontynuacja zbierania od mieszkańców Gminy zużytych olejów w ramach selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych</i>	2008 – 2018 rok	Gmina - Przedsiębiorcy prowadzący zbiórkę odpadów	GFOŚiGW, Przedsiębiorcy	20,0
15	<i>kontrola podmiotów prowadzących zbiórkę olejów odpadowych pod kątem postępowania z zebranymi odpadami</i>	2008 – 2018 rok	Gmina	W ramach obowiązków samorządu terytorialnego	Bez kosztowo
16	<i>kontynuacja zbiórki zużytych baterii i akumulatorów w ramach selektywnej mobilnej zbiórki odpadów niebezpiecznych</i>	2008 – 2018 rok	Gmina - Przedsiębiorcy prowadzący zbiórkę odpadów	GFOŚiGW, Przedsiębiorcy	20,0

17	wprowadzenie stacjonarnej zbiórki zużytych baterii	2008 – 2009 rok	Gmina - Przedsiębiorcy prowadzący zbiórkę odpadów	GFOŚiGW, Przedsiębiorcy	10,0
18	objęcie odpadów medycznych (w tym przeterminowanych leków) selektywną mobilną zbiórką	2009 rok	Gmina - Przedsiębiorcy prowadzący zbiórkę odpadów	GFOŚiGW, Przedsiębiorcy	20,0
19	kontrola placówek medycznych pod kątem przestrzegania zapisów zawartych w decyzjach i informacjach dotyczących gospodarki odpadami	2008 – 2018 rok	Gmina	W ramach obowiązków samorządu terytorialnego	Bez kosztowo
20	prowadzenie akcji edukacyjnej informującej społeczeństwo o sposobach postępowania z przeterminowanymi lekami	2008 – 2018 rok	Gmina	GFOŚiGW, PFOŚiGW	5,0
21	zapewnienie możliwości oddania pojazdu do demontażu	2008 – 2018 rok	Gmina - Przedsiębiorcy	Gmina w ramach obowiązków samorządu terytorialnego – Przedsiębiorcy własnymi środkami lub dofinansowanie z FOŚiGW	200,0
22	prowadzenie kontroli miejsc, gdzie prowadzi się nielegalny demontaż pojazdów	2008 – 2018 rok	Gmina - WIOŚ	W ramach obowiązków jednostek	Bez kosztowo
23	objęcie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego selektywną zbiórką odpadów	2008 – 2009 rok	Gmina - Przedsiębiorcy prowadzący zbiórkę odpadów	GFOŚiGW, Przedsiębiorcy	20,0
24	kontynuacja akcji zbierania od właścicieli nieruchomości odpadów zawierających azbest	2008 – 2018 rok	Gmina - Przedsiębiorcy prowadzący zbiórkę odpadów	GFOŚiGW, PFOŚiGW,	150,0

25	przeprowadzenie inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest	2008 – 2010 rok	Gmina	GFOŚiGW	30,0
26	kontynuacja mobilnej zbiórki odpadów pestycydowych	2008 – 2018 rok	Gmina - Przedsiębiorcy prowadzący zbiórkę odpadów	GFOŚiGW, Przedsiębiorcy	20,0

8.3. Pozostałe odpady

Lp.	Zadanie	Okres realizacji	Podmiot odpowiedzialny	Źródło finansowania	Planowane koszty realizacji [tys. PLN]
27	objęcie zużytych opon selektywną zbiórką odpadów	2008 – 2009 rok	Gmina - Przedsiębiorcy prowadzący zbiórkę odpadów	GFOŚiGW, Przedsiębiorcy	5,0
28	zapewnienie możliwości indywidualnego zamawiania przez osoby fizyczne kontenerów na odpady budowlano-remontowe i/lub miejsca gdzie odpady tego typu mogą być przekazywane	2008 – 2018 rok	Gmina - Przedsiębiorcy prowadzący zbiórkę odpadów	GFOŚiGW, Przedsiębiorcy	10,0
29	prowadzenie bazy danych o ilości wytworzonych, zebranych i sposobach zagospodarowania odpadów budowlanych i poremontowych	2008 – 2018 rok	Gmina - Przedsiębiorcy prowadzący zbiórkę odpadów	Gmina w ramach obowiązków samorządu terytorialnego - Przedsiębiorcy	5,0
30	kontynuacja działań propagujących rolnicze wykorzystanie osadów ściekowych, kompostowanie oraz wykorzystanie do rekultywacji, w tym wykorzystanie osadów ściekowych do produkcji kompostu w planowanej gminnej kompostowni	2008 – 2018 rok	Gmina	GFOŚiGW	10,0
31	rozbudowa selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych	2008 – 2010 rok	Gmina - Przedsiębiorcy prowadzący zbiórkę odpadów	GFOŚiGW, Przedsiębiorcy	50,0

32	zorganizowanie systemu zbierania odpadów wielkogabarytowych	2008 - 2010 rok	Gmina - Przedsiębiorcy prowadzący zbiórkę odpadów	GFOŚiGW, Przedsiębiorcy	25,0
----	---	-----------------	---	-------------------------	------

8.4. Instalacje w gospodarce odpadami na terenie Gminy

Lp.	Zadanie	Okres realizacji	Podmiot odpowiedzialny	Źródło finansowania	Planowane koszty realizacji [tys. PLN]
33	stworzenie bazy danych odnośnie decyzji administracyjnych wydanych dla firm, które na terenie Gminy prowadzą odzysk i unieszkodliwianie odpadów, w tym składowanie	2008 rok	Gmina	W ramach obowiązków samorządu terytorialnego	Bez kosztowo
34	porównanie (w w/w bazie danych) wydanych decyzji administracyjnych ze sprawozdawczością (bazą danych prowadzoną przez marszałka) – szczególnie w zakresie ilości i rodzaju odpadów poddanych odzyskowi i unieszkodliwianiu na terenie Gminy, łącznie ze składowaniem odpadów oraz wykorzystanie komunalnych osadów ściekowych	2008 – 2018 rok	Gmina	W ramach obowiązków samorządu terytorialnego	Bez kosztowo
35	prowadzenie (przy udziale odpowiedniej jednostce – WIOŚ) kontroli firm prowadzących odzysk i unieszkodliwianie odpadów na terenie Gminy, z uwzględnieniem wykorzystania np. gruzu budowlanego do niwelacji terenu	2008 – 2018 rok	Gmina - WIOŚ	W ramach obowiązków i zadań własnych jednostek	Bez kosztowo
36	kontynuacja rekultywacji nieczynnego składowiska odpadów komunalnych przy ul. Bestwińskiej	2008 – 2018 rok	Gmina	GFOŚiGW, PFOŚiGW	3.000,0
37	budowę stacji przeładunkowej zmieszanych odpadów komunalnych i/lub ewentualnie stacji segregacji zebranych zmieszanych odpadów komunalnych	2011 – 2018 rok	Gmina	GFOŚiGW, PFOŚiGW	750,0

38	<i>budowę kompostowni dla zebranych odpadów biodegradowalnych – rozpatrzyć możliwość realizacji kompostowni dla odpadów biodegradowalnych wraz z odpadami z oczyszczalni ścieków</i>	2011 – 2018 rok	Gmina	GFOŚiGW, PFOŚiGW	500,0
----	--	-----------------	-------	---------------------	-------

W ramach kompetencji jednostek samorządu terytorialnego, wiele z w/w zadań do realizacji na terenie Gminy Czechowice – Dziedzice może zostać zrealizowane w ramach struktur organizacyjnych Urzędu. Dla osiągnięcia celów i poprawności realizacji zadań należałoby zatrudnić dodatkową kadrę w Wydziale Ochrony Środowiska.

Harmonogram realizacji niektórych zadań, koszty oraz źródło finansowania w dużej mierze zależą od wyników referendum w sprawie sposobu finansowania gospodarki odpadami (opodatkowania mieszkańców za wytworzone odpady – w zamian obecnie funkcjonującego systemu: umowy poszczególnych gospodarstw domowych z firmami zajmującymi się zbieraniem odpadów).

Zadania najbardziej inwestycyjne (budowa kompostowni, budowa stacji przeładunkowej i/lub budowa stacji segregacji odpadów) zależą od dalszych losów i uzgodnień w ramach powiatu bielskiego – budowa zakładu zagospodarowania odpadów (ZZO) w Bielsku-Białej w ramach podpisanych porozumień lub budowa instalacji dla Gminy i na terenie Gminy Czechowice - Dziedzice. W tym drugim wariancie, pozyskanie środków na realizację przedsięwzięcia spoczywać będzie jedynie na Gminie Czechowice – Dziedzice.

Koszty selektywnej zbiórki niektórych odpadów (np. papier, tworzywa sztuczne, zużyte oleje, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, pojazdy wycofane z eksploatacji) mogą być ponoszone przez podmioty zajmujące się zbieraniem takich odpadów – zysk dla podmiotów zbierających takie odpady jest w momencie przekazania wyselekcjonowanych odpadów do odzysku (instalacje do odzysku znajdują się poza granicami Gminy Czechowice – Dziedzice).

Duża zmienność w sytuacji gospodarczej (powstawanie nowych i/lub likwidacja istniejących podmiotów gospodarczych) może wpływać znacząco na rozwiązania w zakresie gospodarki odpadami na terenie Gminy. Duże znaczenie ma tu również jakość oferowanych usług przez podmioty zbierające odpady komunalne.

Dobrze zorganizowany system zbierania odpadów komunalnych, przy ścisłej współpracy mieszkańców Gminy (selekcja u źródła) może okazać się przedsięwzięciem dającym wysokie efekty środowiskowe (np. minimalizacja odpadów kierowanych na składowisko, wyodrębnienie odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych, wyodrębnienie odpadów nadających się do odzysku) oraz wymierne efekty ekonomiczne (np. zmniejszenie opłat za składowanie odpadów, dofinansowanie za efektywne zbieranie odpadów opakowaniowych), co w konsekwencji powoduje zmniejszenie kosztów (opłat) jakie ponoszą mieszkańcy za wytworzone w gospodarstwie domowym odpady.

Źródłem finansowania zadań związanych z realizacją wyznaczonych celów w planie mogą być następujące fundusze:

- 1) Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2007 – 2013, Program Operacyjny „Infrastruktura środowisko”, Oś Priorytetowa 2 „Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi”. Głównymi beneficjentami programu mogą być między innymi: jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, jednostki orga-

nizacyjne JST posiadające osobowość prawną, organizacje pozarządowe, partnerzy społeczni i gospodarcy, PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne, jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną. Jedną z osi priorytetowych jest „Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi” między innymi w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi z uwzględnieniem selektywnej zbiórki, budowy instalacji do odzysku, termicznego przekształcania, unieszkodliwiania odpadów. Mikroprzedsiębiorstwa mogą być dofinansowane w działaniu 1.2.1 RPO dla Województwa Śląskiego. Kwota dofinansowania może wynieść 85% wydatków, ale nie może być wyższa niż 750 000 zł. Dofinansowanie może być przeznaczone między innymi na szeroko rozumianą ochronę środowiska.

2) Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Zgodnie z listą priorytetowych Programów NFOŚiGW między innymi niżej wymienione inwestycje w obszarze ochrony powierzchni ziemi, gospodarowania odpadami i zasobami będą mogły otrzymać wsparcie finansowe:

- kompleksowe systemy gospodarowania odpadami komunalnymi od projektu do realizacji, uwzględniające co najmniej: działania prewencyjne, selektywne zbieranie, przygotowanie odpadów do odzysku lub unieszkodliwiania oraz, o ile wynika to z planów gospodarki odpadami, instalacje do odzysku, w tym recyklingu oraz unieszkodliwiania,
- budowa punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w szczególności odpadów niebezpiecznych oraz unieszkodliwianie, instalacji umożliwiających przygotowanie odpadów do procesów odzysku, w tym recyklingu, instalacji do odzysku, w tym recyklingu poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych, instalacji do unieszkodliwiania odpadów komunalnych w procesach innych niż składowanie.

Pierwszeństwo w dofinansowaniu mają zadania wspierane środkami Unii Europejskiej lub innymi środkami zagranicznymi oraz zadania zapisane odpowiednio w krajowych i wojewódzkich programach i planach, w szczególności z zakresu:

1. Finansowanie projektów wynikające z zawartych umów w latach ubiegłych z konsekwencjami wypłat w latach 2005-2008, w tym zobowiązań z umów zawartych na dofinansowania projektów zatwierdzonych przez Fundusz ISPA,
2. Wspomaganie projektów korzystających ze środków funduszy strukturalnych, przede wszystkim w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego,
3. Dofinansowanie projektów ochrony środowiska równoległe dotowanych przez Fundusz Spójności,
4. Wspieranie inwestycji pozwalających na osiągnięcie standardów ochrony środowiska oraz wypełnienie zobowiązań akcesyjnych, a wynikających z przyjętych programów i planów na szczeblu krajowym i wojewódzkim oraz gminnych,
5. Dofinansowanie pozostałych zadań ochrony środowiska i gospodarki wodnej zgodnie z krajową i regionalną polityką ekologiczną.

3) Gminny i Powiatowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Jednostki samorządu terytorialnego w tym gminy oraz organizacje pozarządowe mogą starać się o dofinansowanie w ramach GFOŚiGW oraz PFOŚiGW.

4) Bank Ochrony Środowiska. Kredyt ekologiczny jest przyznawany na zakup lub montaż wyrobów służących ochronie środowiska. Wszystkie podmioty mogą starać się o pozyskanie preferencyjnego kredytu. Maksymalna kwota kredytu może wynieść do 100% kosztów zakupu i kosztów montażu. Okres kredytowania wynosi do 5 lat. Oprocentowanie jest zmienne, ustalone na podstawie uchwały Zarządu BOŚ S.A. W przypadku

zawarcia umowy pomiędzy Bankiem a sprzedawcą, bądź producentem urządzeń kredyty udzielone na zakupy tych urządzeń mogą być oprocentowane od 1% w skali roku.

- 5) Konkurs „Polska wolna od azbestu”. Konkurs jest organizowany przez Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych. Konkurs jest skierowany do wszystkich gmin i powiatów. Celem Konkursu jest wyłonienie i nagrodzenie gmin i powiatów, które wyróżniają się skutecznym i sprawnym działaniem w zakresie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest. Nagrody pieniężne należy wykorzystać na:
- działania związane z realizacją inwestycji mających na celu usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest z obiektów budowlanych użyteczności publicznej,
 - budowę i modernizację składowisk odpadów,
 - likwidację oddziaływania azbestu i wyrobów zawierających azbest na zdrowie mieszkańców,
 - akcje informacyjno – edukacyjne.

9. MONITORING OCENY I WDRAŻANIA PLANU GOSPODARKI ODPADAMI

Lp.	Wskaźnik	Jednostka miary	Rok 2006	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010
1	Masa odpadów komunalnych zebranych od mieszkańców Gminy w sposób nieselektywny (odpady przekazane na składowiska odpadów komunalnych)	Mg	11.204,000	8.140,620			
2	Odpady zbierane w sposób selektywny - razem¹⁾	Mg	320,078	2.421,693			
	- odpady opakowaniowe razem	Mg	194,680	549,420			
	w tym:						
	- tworzywa sztuczne	Mg	55,800	192,410			
	- szkło białe i kolorowe	Mg	111,600	320,300			
	- papier i tektura	Mg	27,000	36,400			
	- odpady opakowaniowe zawierające elementy niebezpieczne	Mg	0,280	0,310			
	- odpady niebezpieczne (inne niż opakowania) – razem		105,698	102,733			
	w tym:						
	- farby, tusze, kleje	Mg	0,230	0,640			
	- olej pracowniczy	Mg	0,310	0,216			
	- środki ochrony roślin (pestycydy)	Mg	0,470	0,180			
	- świetlówki, urządzenia	Mg	0,124	0,250			
	- akumulatory	Mg	0,064	0,383			
	- azbest	Mg	104,500	98,000			
	- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny	Mg	Brak danych	3,042			
	- odpady medyczne i weterynaryjne	Mg	Brak danych	0,022			
	- inne odpady zbierane w sposób selektywny (oprócz odpadów niebezpiecznych oraz oprócz odpadów opakowaniowych i komunalnych osadów ściekowych) – razem	Mg	19,700	1.769,540			
	w tym:						
	- opony	Mg	0,020	Brak danych			
	- tworzywa sztuczne	Mg	4,280	16,800			
	- szkło	Mg	12,400	Brak danych			

	- makulatura (papier, gazety, inne)	Mg	3,000	34,800	
	- odpady wielkogabarytowe	Mg	Brak danych	27,860	
	- odpady remontowo-budowlane	Mg	Brak danych	457,600	
	- baterie	Mg	Brak danych	Brak danych	
	- odpady biodegradowalne	Mg	Brak danych	1.267,28	
	Masa komunalnych osadów ściekowych:	Mg			
	- wytworzonych	Mg	4.697,760	4.694,960	
	- składowanych	Mg	0,000	0,000	
	- zagospodarowanych (odzysk)	%	100,00	100,00	
	w tym:				
	- rolniczo	Mg	1.368,320	2.684,540	
	- kompostowanie	Mg	1.981,100	0,000	
	- rekultywacja	Mg	1.348,340	2.010,42	
	Poziomy odzysku i recyklingu odpadów biodegradowalnych:				
	- ilość mieszkańców gminy	M	42.866	42.983	
	- miasto	M	34.489	34.462	
	- wieś	M	8.377	8.521	
	- wskaźnik bazowy z 1995 roku:				
	- miasto	kg/M/rok	155,0	155,0	155,0
	- wieś	kg/M/rok	47,0	47,0	47,0
	- łączna ilość wytworzonych odpadów biodegradowalnych liczona według wskaźnika bazowego 1995	Mg	5.739,514	5.742,097	
	- ilość zebranych odpadów biodegradowalnych	Mg	Brak danych	1.267,280	
	dla 2010 roku osiągnięcie minimalnego wskaźnika 25% odpadów biodegradowalnych wyodrębnionych z odpadów komunalnych przeznaczonych do zagospodarowania a nie składowania	%	Nieosiągnięty	12,807	
	Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca w ciągu roku:				
	- ilość mieszkańców gminy	M	42.866	42.983	
	- ilość odpadów wytworzonych przez mieszkańca				

Aktualizacja Gminnego Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Czechowice-Dziedzice

	trafiających na składowisko	kg/M/rok	261,373	189,392		
-	ilość odpadów wytworzonych przez mieszkańca – razem ²⁾	kg/M/rok	268,839	245,732		
-	ilość odpadów komunalnych wytworzonych przez mieszkańca gminy ³⁾	kg/M/rok	266,401	232,806		
6	Udział odpadów składowanych w stosunku do odpadów zebranych ⁴⁾	%	98,129	77,072		
	Gospodarstwa domowe posiadające aktualną umowę na odbiór odpadów komunalnych:					
-	w zabudowie jednorodzinnej	%	brak danych ⁵⁾	90		
-	w zabudowie wielorodzinnej	%	brak danych ⁶⁾	100		
8	Mieszkańcy gminy mający podpisaną aktualną umowę na odbiór odpadów komunalnych	%	brak danych ⁷⁾	95		
	Nakłady na gospodarkę odpadami – razem (Wydatki PFOŚiGW, GFOŚiGW oraz wydatki budżetu miasta)	zł	193.455,75	181.581,00		
	Masa odpadów wytworzonych w sektorze gospodarczym:					
-	Odpady produkcyjne (oprócz grup 15 i 20)	Mg	8.659,7	brak danych		
-	opady opakowaniowe (grupa 15)	Mg	brak danych	brak danych		
-	opady komunalne (grupa 20)	Mg	brak danych	brak danych		

1) W 2006 roku jako odpady zebrane w sposób selektywny brano pod uwagę odpady zebrane w sposób selektywny przez firmę Bormal (tworzywa sztuczne, szkło, papier) oraz odpady niebezpieczne, tworzywa sztuczne i opony zbierane selektywnie przez firmę Polbud. W następnych latach należałoby wpisywać wszystkie odpady zebrane od mieszkańców gminy.

2) W obliczeniach uwzględniono również odpady zawierające azbest oraz odpady remontowo-budowlane

3) W obliczeniach nie uwzględniono odpadów zawierających azbest, opon, odpadów remontowo-budowlanych itp.

4) Do obliczeń przyjęto wszystkie wytworzone odpady w stosunku do odpadów skierowanych na składowisko (azbest też potraktowany został jako odpad na składowisko)

5) Na koniec 2006 roku około 5.500 gospodarstw domowych jednorodzinnych miało podpisaną umowę na wywóz odpadów, brak danych ile jest w ewidencji (Wydział Geodezji, Kartografii, Katastru i Gospodarki Nieruchomościami) jednorodzinnych gospodarstw domowych

6) Założono, że jedna spółdzielnia, wspólnota, budynek zakładowy itd. to jedno gospodarstwo domowe, które posiada podpisaną umowę na wywóz odpadów komunalnych

7) Wskaźnik będzie możliwy do wyliczenia dopiero na podstawie prowadzonej szczegółowej bazy danych (określonej jako zadania I do realizacji)

Prowadzenie rzeczywistego monitoringu gospodarki odpadami na terenie Gminy Czechowice – Dziedzice możliwe będzie dopiero po realizacji zadania 1) – stworzenie komputerowej bazy danych. Baza danych obejmować będzie wszystkich mieszkańców oraz wszystkie firmy zbierające odpady (zmieszane, selektywne). Dopiero na podstawie szczegółowej ewidencji wytwarzanych i zbieranych odpadów będzie można określić:

- ile odpadów faktycznie wytwarza mieszkaniec Gminy,
- ile zebrano odpadów opakowaniowych i jaki jest ich udział procentowy w ogólnej ilości wytwarzanych odpadów,
- ile zebrano i zagospodarowano odpadów ulegających biodegradacji oraz jaki jest ich udział w ogólnej ilości wytwarzanych odpadów – czy w związku z tym uzyskano odpowiednie poziomy odzysku i recyklingu.

Wynikiem wprowadzenia szczegółowej ewidencji w gospodarce odpadami (baza danych) będzie również możliwość śledzenia na przestrzeni lat zmian zachodzących na terenie Gminy np. wzrostu ilości odpadów, które mieszkańcy segregują u źródła.

10. WNIOSKI Z ANALIZY ODDZIAŁYWANIA PLANU NA ŚRODOWISKO

Zgodnie z art. 15 ust. 2 ustawy o odpadach, wojewódzki plan gospodarki odpadami powinien być zgodny z krajowym planem gospodarki odpadami, powiatowy plan gospodarki odpadami powinien być zgodny z wojewódzkim planem gospodarki odpadami, gminny plan gospodarki odpadami powinien być zgodny z powiatowym planem gospodarki odpadami. Na dzień dzisiejszy przyjęty został Krajowy Plan Gospodarki Odpadami Uchwała Rady Ministrów Nr 233 z dnia 29 grudnia 2006 roku w sprawie „Krajowego planu gospodarki odpadami 2010” (Monitor Polski z 2006 roku Nr 90, poz. 946). Dla województwa śląskiego oraz dla powiatu bielskiego nie zostały do dnia dzisiejszego opracowane Plany Gospodarki Odpadami.

Zgodnie z obowiązującą ustawą o odpadach, po wprowadzeniu zmian do ustawy, art. 15 ust. 7a ustawy mówi, że „Gminny plan gospodarki odpadami obejmuje odpady komunalne powstające na obszarze danej gminy oraz przywożone na jej obszar z uwzględnieniem odpadów komunalnych ulegających biodegradacji oraz odpadów niebezpiecznych zawartych w odpadach komunalnych”.

Opracowana „Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Czechowice-Dziedzice” uwzględnia obowiązujące przepisy prawne, w tym rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 roku w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami (Dz. U. z 2003 roku Nr 66, poz. 620; zmiana w Dz. U. z 2006 roku Nr 46, poz. 333), uwzględnia uchwalony Krajowy Plan Gospodarki Odpadami i odnosi się przede wszystkim do gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy.

W „Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Czechowice-Dziedzice” przyjęto kontynuację działań prowadzonych na terenie Gminy (selektywna zbiórka odpadów komunalnych, wywóz odpadów poza teren Gminy na składowisko i/lub do instalacji odzysku czy unieszkodliwiania). Główny nacisk położono na dalsze rozwijanie systemu selektywnego zbierania odpadów, w tym rozszerzenie zbieranych odpadów niebezpiecznych czy wprowadzenie zbierania odpadów biodegradowalnych. Jednym z elementów planu jest wprowadzenie szczegółowej kontroli w zakresie ilości wytwarzanych oraz sposobów zbierania odpadów komunalnych (komputerowa baza danych).

Charakterystyka stanu poszczególnych elementów środowiska w Gminie określona została w Programie Ochrony Środowiska. W niniejszym dokumencie odniesiono się jedynie to potencjalnego oddziaływania obecnej i planowanej gospodarki odpadami komunalnymi na środowisko:

- Kontynuacja segregacji odpadów oraz jej rozszerzenie jest jak najbardziej działaniem pozytywnym w zakresie ochrony środowiska. Z jednej strony odzyskiwane są odpady, które stanowią surowce wtórne przeznaczone do ponownego wykorzystania, a więc chronimy surowce naturalne. Z drugiej strony, segregując odpady nadające się do wykorzystania, zmniejszamy ilość odpadów kierowanych na składowisko, a tym samym zwiększamy jego żywotność, co w efekcie końcowym skutkuje mniejszą powierzchnią potrzebną do zajęcia pod składowiska. Mniejsza ilość odpadów kierowanych na składowisko powoduje, że eksploatowanych składowisk może być mniej a te, które funkcjonują mogą mieć lepsze zabezpieczenia chroniące środowisko przed skażeniem. W ramach selektywnego zbierania odpadów jest prowadzone i w dalszym ciągu będzie udoskonalane: zbieranie tworzyw sztucznych, szkła, papieru, odpadów wielkogabarytowych, odpadów remontowo-budowlanych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, opon.

- Kontynuacja segregacji odpadów niebezpiecznych oraz jej dalsze rozszerzanie o rodzaj i ilość odpadów niebezpiecznych wyodrębnianych z odpadów komunalnych powoduje, że na składowisko kierowane są odpady komunalne o mniejszym stopniu zagrożenia (zawierają mniej ilościowo i jakościowo elementów niebezpiecznych). Działanie to przede wszystkim chroni środowisko gruntowo-wodne, gdzie mogłyby dostać się odcieki z odpadów. Selektywnej zbiórce poddawane są odpady niebezpieczne: oleje odpadowe, baterie i akumulatory, odpady zawierające azbest. Przewiduje się rozszerzyć zbiórkę o zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady medyczne i weterynaryjne, inne.
- Gminne składowisko odpadów komunalnych w Czechowicach-Dziedzicach zaprzestało przyjmowania odpadów, obecnie jest prowadzona oraz w najbliższych latach przewidywana jest kontynuacja prowadzenia jego rekultywacji. Zabezpieczenie zdeponowanych odpadów (rekultywacja) ma na celu ochronę środowiska gruntowo – wodnego, a przede wszystkim wód podziemnych, przed infiltracją odcieków ze składowiska.
- Realizowana i przewidywana do kontynuacji dalsza edukacja społeczeństwa Gminy ma na celu uświadomienie społeczeństwa o zagrożeniach płynących z nieprawidłowego postępowania z odpadami. W dalszym ciągu duże znaczenie ma czynnik ekonomiczny (za prawidłowo zagospodarowane – wywiezione odpady należy zapłacić), ale działania podejmowane przez Gminę (przygotowanie miejsc przyjmowania odpadów od mieszkańców) przynoszą coraz lepsze efekty np. maleje liczba tzw. „dzikich wysypisk”. Wysypiska takie negatywnie wpływają na środowisko przyrodnicze. Są elementem zaburzającym krajobraz i stanowią zagrożenie dla czystości zasobów wód podziemnych, wód powierzchniowych oraz gleb. Mogą także stanowić bardzo poważne zagrożenie sanitarne. Objęcie całego społeczeństwa zorganizowaną zbiórką odpadów przy odpowiednio prowadzonych działaniach edukacyjno – informacyjnych przyczynia się do minimalizowania zjawiska niekontrolowanego składowania odpadów. Dodatkowo wprowadzona jest też możliwość uzyskania dofinansowania np. w przypadku usuwania azbestu z zabudowy mieszkaniowej (dofinansowanie zebrania i wywiezienia odpadów remontowobudowlanych zawierających azbest). Likwidacja „dzikich wysypisk” i uporządkowanie terenu, powoduje przywrócenie naturalnych siedlisk flory i fauny a przede wszystkim zostaje zlikwidowane ognisko zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych.
- Planowana do wprowadzenia selektywna zbiórka odpadów biodegradowalnych z jednej strony stanowić będzie odzysk materii z możliwością jej wykorzystania (kompost), a z drugiej strony zmniejszy ilość odpadów biodegradowalnych kierowanych na składowisko.

W wyniku realizacji „Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Czechowice-Dziedzice” praktycznie nie będą występowały oddziaływania negatywne wynikające z przyjętych i planowanych do realizacji rozwiązań.

Możliwości oddziaływania odpadów oraz instalacji gospodarki odpadami na środowisko wodne (aktualne i w przeszłości)

Dla już nieczynnego (od 3.10.2005 roku) składowiska odpadów komunalnych w Czechowicach-Dziedzicach w 1997 roku wykonano ekspertyzę, która wykazała, że składowisko oddziałuje na środowisko wodne, z uwagi na brak występowania na całej powierzchni w jego podłożu utworów nie przepuszczalnych. Oddziaływanie to przede wszystkim polegało na wymywaniu z zdeponowanych odpadów zanieczyszczeń. W obecnej chwili składowisko zostało zamknięte i trwają prace rekultywacyjne, prowadzone na podstawie zatwierdzonych projektów rekultywacji. Już wykonane prace oraz dokończenie rekultywacji terenu spowoduje, że zamknięte składowisko nie będzie już znaczącym źródłem skażenia środowiska.

Pojawiające się na terenie Gminy miejsca nielegalnego składowania odpadów, tzw. „dzikie wysypiska” negatywnie oddziałują (w zależności od rodzaju składowanych tam odpadów) na środowisko. W przypadku zidentyfikowania takiego miejsca, jest ono na bieżąco likwidowane (rekultywowane), co eliminuje ich ewentualny wpływ na środowisko - wody powierzchniowe i podziemne.

Zbierane odpady (zmieszane i selektywne) magazynowane są w odpowiednio dostosowanych pojemnikach (kontenery, kubły, worki), opisanych, szczelnych. Odpady nie są magazynowane bez „opakowania”, a więc nie stanowią zagrożenia dla środowiska, nie są wypłukiwane zanieczyszczenia z odpadów.

Działania zmierzające do poprawy sytuacji w zlewni

Analizowany Plan nie przewiduje realizacji na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice nowego składowiska odpadów komunalnych, nie przewiduje się również instalacji do odzysku czy unieszkodliwiania odpadów typu komunalnego. W dalszym okresie czasu, w zależności od efektów zbierania odpadów biodegradowalnych, istnieje możliwość zrealizowania na terenie Gminy kompostowni odpadów biodegradowalnych wraz z osadami z oczyszczalni ścieków (ewentualnie). Możliwość realizacji tej instalacji poprzedzona będzie koncepcją realizacji przedsięwzięcia, która określi najbardziej odpowiednią technologię kompostowania odpadów (uwarunkowaną charakterystyką terenu, ilością zbieranych i możliwych do zebrania odpadów biodegradowalnych, możliwością pozyskania surowca – odpadów do kompostowania itp.) oraz konieczne do poniesienia koszty (koszt dokumentacji, samej instalacji, zabezpieczeń, eksploatacji, w odniesieniu do ewentualnych zysków ze sprzedaży kompostu oraz w odniesieniu do obowiązku osiągnięcia odpowiednich poziomów odzysku odpadów biodegradowalnych). Na podstawie takiej koncepcji zostanie podjęta (lub nie) decyzja o budowie kompostowni odpadów biodegradowalnych. Dopiero w następnej kolejności podjęte zostaną dalsze działania, w tym pełna procedura administracyjna przedinwestycyjna, poczynając od uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia. Na podstawie analizy przedsięwzięcia określone zostaną, dla wybranego wariantu kompostowni, konieczne do zastosowania zabezpieczenia techniczne eliminujące możliwość zanieczyszczenia środowiska i dochowania standardów emisyjnych.

Dla ochrony wód powierzchniowych, zbiorników wód podziemnych należy przestrzegać ograniczeń w lokalizowaniu inwestycji związanych z gospodarką odpadami, a w szczególności na obszarach zalewowych i terenach zagrożonych bezpośrednio powodzią. W przypadkach potencjalnego zagrożenia środowiska należy stosować zabezpieczenia techniczne, eliminujące zagrożenie.

Wnioski

- Kontynuacja rekultywacji zamkniętego składowiska odpadów komunalnych oraz likwidacja niewielkich „dzikich wysypisk” zlokalizowanych na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice przyczyni się w znaczącym stopniu do poprawy stanu środowiska. Nastąpi uporządkowanie terenu, a przede wszystkim zostanie zlikwidowane ognisko zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych.
- Wdrożenie selektywnej zbiórki surowców wtórnych, odpadów wielkogabarytowych, remontowo – budowlanych i niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych przyczyni się do wyeliminowania negatywnych zjawisk środowiskowych tj. zanieczyszczenia wód gruntowych i gleb, ograniczenia ilości odpadów deponowanych na składowisku, oraz umożliwi zwiększenie stopnia odzysku i gospodarczego wykorzystania w innych sektorach gospodarki.

- Kompostowanie odpadów biodegradowalnych wyeliminuje niekorzystne skutki, jakie niesie za sobą unieszkodliwianie tych odpadów poprzez składowanie: odcieki zanieczyszczające wody gruntowe, gaz składowiskowy, zajmowanie dużych obszarów oraz niszczenie krajobrazu.
- W przypadku realizacji nowych inwestycji w zakresie gospodarki odpadami będą one podlegać procedurom ocen oddziaływania na środowisko, co powinno zagwarantować bezpieczne dla środowiska funkcjonowanie tych instalacji (decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia).
- Właściwie ukierunkowana edukacja ekologiczna mieszkańców przyczyni się do zwiększenia efektywności prowadzonej selektywnej zbiórki odpadów, co zapewni pozyskanie surowców wtórnych, zmniejszenie ilości odpadów trafiających na składowisko, zmniejszenie szkodliwości tych odpadów.
- Wdrożenie systemu motywacyjnego uwzględniającego aspekt finansowy przyczyni się do upowszechnienia selektywnej zbiórki odpadów.

11. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejszy dokument „Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Czechowice – Dziedzice” opracowany został zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz w nawiązaniu do planu wyższego rzędu (Aktualizacji Krajowego Planu Gospodarki Odpadami). Przedstawiony opis aktualnego stanu gospodarki odpadami na terenie gminy sporządzono na podstawie danych udostępnionych przez poszczególne podmioty gospodarcze prowadzące działalność gospodarczą w sferze odpadów komunalnych, informacje z poszczególnych wydziałów i referatów Urzędu Miejskiego, danych Głównego Urzędu Statystycznego oraz Wojewódzkiej Bazy Odpadowej prowadzonej przez marszałka województwa. Na etapie opracowywania dokumentu przeprowadzono konsultacje oraz zebrano uwagi od zainteresowanych stron tj. z firm zajmujących się zbieraniem odpadów komunalnych na terenie gminy, władz gminy (Burmistrzem Miasta Czechowice – Dziedzice, komisją Rozwoju i Rolnictwa Rady Miejskiej) oraz mieszkańców gminy. Ocena aktualnego stanu gospodarki odpadami w Gminie Czechowice – Dziedzice oraz analiza prognozowanych zmian, pozwoliła ustalić cele do osiągnięcia w gospodarce odpadami. Osiągnięcia ustalonych celów możliwe jest poprzez realizację wyznaczonych zadania do realizacji. Przy wyznaczaniu zadań starano się wypracować kompromis pomiędzy wymaganiami i obowiązkami wynikającymi z przepisów prawnych, a realną możliwością wprowadzenia tych wymagań w życie.

Przeprowadzona analiza istniejącego stanu gospodarki odpadami komunalnymi wykazała następujące najważniejsze dla niej fakty:

- 95% mieszkańców gminy objętych jest zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych tzn. każdy mieszkaniec gminy po podpisaniu umowy, może przekazywać wytworzone odpady odpowiedniej firmie zajmujących się ich zbieraniem,
- od 100% mieszkańców zabudowy wielorodzinnej i około 90% mieszkańców zabudowy jednorodzinnej odbierane są odpady komunalne, wynika z tego że około 10% posiadających budynki jednorodzinne zagospodarowuje swoje odpady w sposób niezgodny z przepisami,
- na terenie gminy działają 3 firmy zajmujące się odbieraniem odpadów komunalnych z czego 2 z nich (EKO PLUS i KOM-GAZ) posiadają 99% udziału w rynku,
- mieszkaniec gminy średnio w ciągu roku wytworzył 261 kg odpadów komunalnych,
- selektywną zbiórką odpadów zajmuje się firma BORMAL do niej również należą pojemniki na odpady zbierane selektywnie (szkło, tworzywa sztuczne),
- selektywna zbiórka odpadów prowadzona jest w systemie „workowym” w zabudowie indywidualnej oraz „gniazdowym” wśród zabudowy wielorodzinnej i w niektórych sołectwach,
- odpady komunalne zmieszane zbierane są w kontenerach ogólnodostępnych ustawionych wśród zabudowy wielorodzinnej oraz w indywidualnych pojemnikach dla zabudowy jednorodzinnej,
- zebrane odpady zmieszane wywożone są na składowiska w Bielsku –Białej lub w Brzeszczach,
- odpady niebezpieczne powstające w gospodarstwach domowych zbierane są na podstawie ankiet raz w roku przez firmę POLBUD,
- działająca na terenie gminy oczyszczalnia ścieków, wytworzone osady ściekowe zagospodarowuje w następujący sposób: rolniczo, poprzez kompostowanie oraz do rekultywacji terenów zdegradowanych.

W kolejnym rozdziale dokumentu „Prognozowane zmiany oraz cele do osiągnięcia w gospodarce odpadami” zaproponowano podstawowe cele do osiągnięcia, które wynikły z przepro-

wadzonej analizy obowiązujących przepisów oraz po identyfikacji problemów dotyczących gospodarkę odpadami na terenie gminy. Wskazano następujące podstawowe cele:

- zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów,
- wprowadzenie szczegółowej segregacji wytworzonych odpadów,
- usprawnienie systemu zbierania wytworzonych odpadów,
- przekazanie wytworzonych odpadów w maksymalnym stopniu do odzysku,
- unieszkodliwianie wszystkich niebezpiecznych odpadów,
- ograniczenie składowania wytworzonych odpadów do niezbędnego minimum,
- wyeliminowanie z użycia odpadów zawierających substancje niebezpieczne (azbest, PCB).

Jednym z głównych celów akcentowanych przez zaktualizowany KPGO jest ograniczenie masy odpadów biodegradowalnych wywożonych na składowisko. Aby gmina mogła sprostać narzuconym poziomom odzysku odpadów biodegradowalnych, niezbędne jest szybkie wdrożenie selektywnej zbiórki odpadów biodegradowalnych. Sporządzenie sprawozdania z realizacji poprzednio obowiązującego planu oraz zbieranie danych na potrzeby niniejszego dokumentu nakreśliły problem monitorowania gospodarki odpadami. Brak sprawnie działającego systemu gromadzenia danych o zebranych odpadach oraz wydanych decyzjach odpadowych utrudnia właściwy nadzór właściwych organów nad prawidłową gospodarką odpadami. W związku z tym zaproponowano zorganizowanie gminnej bazy odpadowej jako jedno z zadań do realizacji. Prowadzona selektywna zbiórka odpadów wymaga rozbudowy. Ustalono, że docelowa liczba „gniazd” w których znajdują się pojemniki na tworzywa sztuczne i szkło powinna wynieść około 500. W celu poprawienia skuteczności selektywnej zbiórki odpadów zaproponowano wprowadzenie różnych stawek za wywóz odpadów dla gospodarstw zbierających odpady selektywnie i gospodarstw nieprowadzących selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. W określonych zadaniach zwrócono również uwagę na edukację mieszkańców gminy w zakresie prowadzenia odpowiedniej gospodarki odpadami, w tym również na zasadniczy problem szkodliwości dla środowiska niewłaściwego zagospodarowywania odpadów na przykład palenia tworzyw sztucznych w paleniskach domowych. W przypadku odpadów niebezpiecznych do zadań wpisano między innymi przeprowadzenie inwentaryzacji azbestu w gminie oraz wyznaczenie stacjonarnych punktów, gdzie mieszkańcy mogliby przekazywać wytworzone odpady. Wszystkie działania w tym zakresie powinny zmierzać do ograniczenia ilości odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych. Wytyczone zadania dla odpadów ujętych w grupie „pozostałe” dotyczą głównie rozbudowy już działających systemów selektywnej zbiórki odpadów wielkogabarytowych, budowlanych i remontowych. Proponuje się również wyznaczenie stacjonarnych punktów, do których mieszkańcy mogliby na własną rękę przywozić selektywnie zebrane odpady inne (zużyte opony, wielkogabarytowe, remontowe). W przypadku odpadów budowlanych i remontowych istnieje możliwość indywidualnego zamówienia kontenera w firmach zajmujących się zbieraniem odpadów. Z posiadanych informacji wynika, że na terenie gminy nie funkcjonuje żadna instalacja do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów komunalnych. Do roku 2005 eksploatowane było składowisko odpadów komunalnych, po jego zamknięciu przystąpiono do prac rekultywacyjnych. Według wojewódzkiej bazy odpadowej na terenie gminy istnieje jedno składowisko odpadów przemysłowych, które po dokładnej analizie miejsca lokalizacji oraz wydanych dla tego składowiska dokumentów okazuje się być położone już poza granicą administracyjną gminy. Poza w/w składowiskiem na terenie gminy istnieje jeszcze hałda skały płonnej należąca do kopalni „Silesia” nie eksploatowana od kilku lat. W zakresie zadań typowo inwestycyjnych zaproponowano budowę kompostowni na terenach przyległych do oczyszczalni ścieków oraz stacji przeładunkowej odpadów. Najkorzystniejszą lokalizacją dla planowanych inwestycji byłyby tereny w pobliżu istniejącej oczyszczalni ścieków, między innymi ze względu na

możliwość wykorzystania istniejącej infrastruktury technicznej oraz łatwość w zagospodarowaniu powstających odcieków.

Osiągnięcie wyznaczonych celów poprzez realizację poszczególnych zadań, wpłynie na uporządkowanie gospodarki odpadami oraz pozwoli na zrealizowanie celów wyznaczonych przez plany wyższego rzędu.

Odniesienie Aktualizacji PGO do Uchwały Nr XLIX/520/06 Rady Miejskiej w Czechowicach-Dziedzicach z dnia 4 września 2006 roku w sprawie regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Czechowice-Dziedzice

Regulamin – w zakresie gospodarki odpadami – nakłada na mieszkańców gminy (właścicieli nieruchomości) m.in. następujące obowiązki:

- obowiązek selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, z podziałem na:
 - 1) system zasadniczy obejmujący:
 - a) odpady opakowaniowe – makulatura i opakowania kartonowe, butelki szklane, opakowania z tworzyw sztucznych (butelki PET, torebki plastikowe, reklamówki)
 - b) odpady ulegające biodegradacji (organiczne),
 - c) odpady niesegregowane (zmieszane),
 - 2) system indywidualny dostosowany do potrzeb obejmujący:
 - a) odpady wielkogabarytowe
 - b) odpady z remontów
 - c) odpady niebezpieczne wytwarzane w grupie odpadów komunalnych
 - d) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny pochodzący z gospodarstw domowych
- zabrania się gromadzenia w pojemnikach na odpady komunalne śniegu, lodu, gorącego popiołu i żużla, gruzu budowlanego, szlamów, substancji toksycznych, żrących i wybuchowych,
- właściciel nieruchomości zobowiązany jest do zawarcia umowy z firmą wywozową określającą częstotliwość wywozu odpadów,

Regulamin – w zakresie gospodarki odpadami – ustala ponadto m.in.:

- odpady komunalne zebrane na terenie gminy Czechowice – Dziedzice, które nie mogą być poddane odzyskowi należy składować na składowisku wyznaczonym w Gminnym Planie Gospodarki Odpadami,
- Dopuszcza się kompostowanie odpadów ulegających biodegradacji (organicznych) w przydomowych kompostowniach lub specjalnych pojemnikach z przeznaczeniem kompostu na potrzeby własne i w sposób niestanowiący uciążliwości dla terenów sąsiednich i ich użytkowników.

Regulamin dołączono do niniejszej Aktualizacji PGO.

Analizując zapisy PGO (zadania do realizacji w najbliższych 4 latach) oraz zapisy w Regulaminie można stwierdzić, że Regulamin uwzględnia założony plan gospodarowania odpadami w gminie dla najbliższych 4 lat i do czasu kolejnej zmiany PGO nie ma potrzeby zmiany zapisów Regulaminu.